

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

ВИДАННЯ НТСЕУ

«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 601

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ
У СЕРПНІ 2021 РОКУ**

ОГЛЯД ЗМІ за 16–30 вересня 2021 року

- ♦ *Загальні проблеми енергетики.
Заходи по їх вирішенню*
- ♦ *Атомна енергетика*
- ♦ *Надра – газ, нафта, вугілля.
Північний потік-2*
- ♦ *Відновлювані джерела енергії*
- ♦ *Нові технології*
- ♦ *Тарифи, ринок електроенергії*
- ♦ *Підготовка до ОЗП 2021/2022*
- ♦ *Чому в Європі зростає ціна на газ?*
- ♦ *Міжнародне співробітництво*
- ♦ *Кадрова політика*
- ♦ *Різне. Цікаве*

КИЇВ – 2021

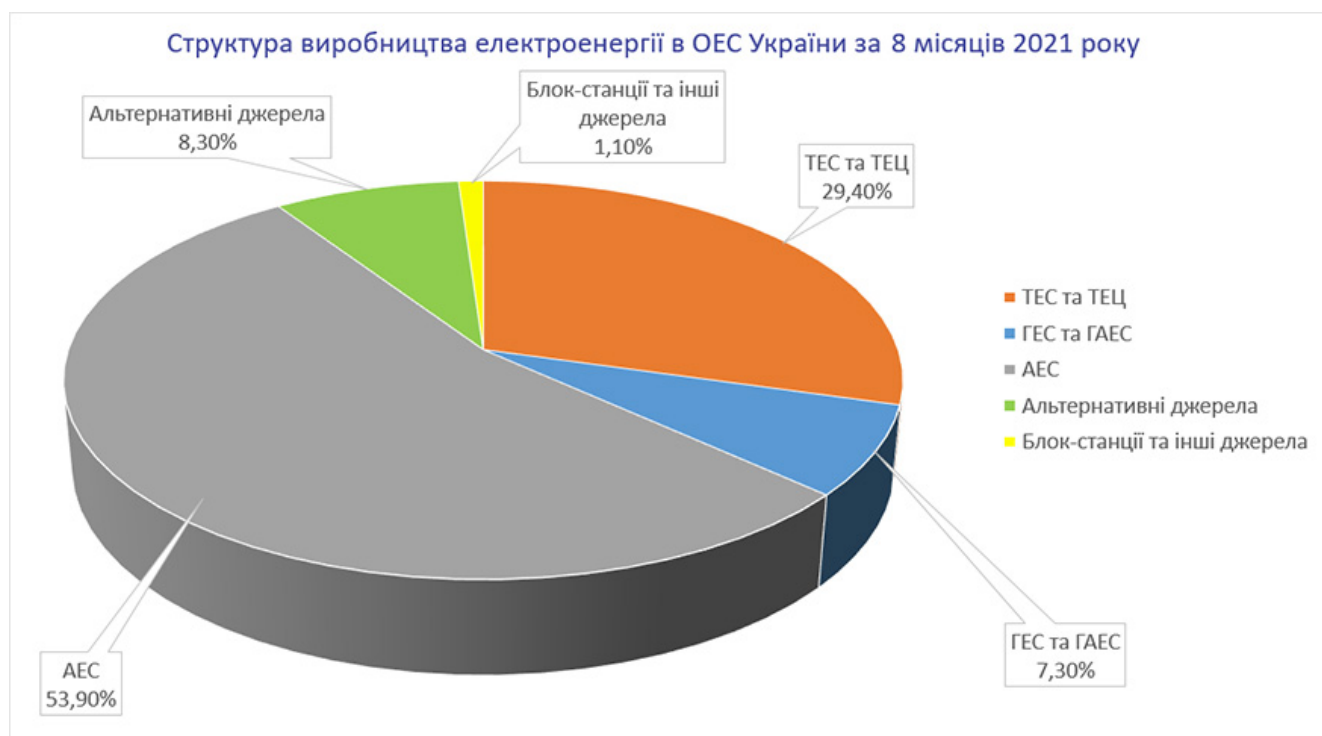
ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ У СІЧНІ-СЕРПНІ 2021 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 8 місяців 2021 року, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України у цілому склав **102 640,2** млн кВт·год, що на 6 244,0 млн кВт·год, або на 6,5 % більше, ніж за 8 місяців 2020 року.

Основну частку в загальному виробітку за 8 місяців 2021 року складає виробіток АЕС – 53,9%, ТЕС та ТЕЦ – 29,4%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 7,3%. За 8 місяців 2020 року частка виробітку АЕС, ТЕС та ТЕЦ і ГЕС та ГАЕС складала відповідно 53,0%, 32,4% і 5,2%.

Структура виробництва електроенергії

Виробники електроенергії	2020 рік		2021 рік		+/- до 2020	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	96 396,0	100,0	102 640,2	100,0	6 244,2	6,5
ТЕС та ТЕЦ, з них:	31 221,3	32,4	30 153,5	29,4	-1 067,8	-3,4
ТЕС ГК	23 074,9	23,9	23 921,3	23,3	846,4	3,7
ТЕЦ та когенераційні установки	8 146,4	8,5	6 232,2	6,1	-1 914,2	-23,5
ГЕС та ГАЕС, з них:	5 019,7	5,2	7 541,0	7,3	2 521,3	50,2
ГЕС	4 006,3	4,2	6 763,2	6,6	2 756,9	68,8
ГАЕС	1 013,4	1,1	777,8	0,8	-235,6	-23,2
АЕС	51 135,3	53,0	55 274,9	53,9	4 139,6	8,1
ВДЕ	7 751,8	8,0	8 568,8	8,3	817,0	10,5
Блок-станції	1 267,9	1,3	1 102,0	1,1	-165,9	-13,1

У серпні 2021 р. обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **12 241,2** млн кВт·год та збільшився на **842,9** млн кВт·год, або на **7,4 %** порівняно з показником серпня 2020 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за серпень 2021 року

млн кВт·год

Показники	Прогноз	Факт	Відхилення	
			абсолютне	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	11 191,0	12 241,2	250,2	2,1
1.1. ТЕС	3 333,0	2 979,8	-353,2	-10,6
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	684,0	365,9	-318,1	-46,5
1.3. ГЕС	430,0	447,7	17,7	4,1
1.4. ГАЕС	149,0	101,3	-47,7	-32,0
1.5. АЕС	5 970,0	6 839,7	869,7	14,6
1.6. Блок-станції	145,0	143,7	-1,3	-0,9
1.7. ВДЕ	1 175,0	1 363,1	83,1	6,5
2. Імпорт електроенергії	84,0	27,1	-56,9	-67,7
3. Експорт електроенергії	470,0	304,4	-165,6	-35,2
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	-34,9	-34,9	
5. Електроспоживання (брутто)	11 400,0	11 929,0	529,0	4,6
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	205,0	149,9	-55,1	-26,9

[Інф. Міненерго](#)

Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13835
ТЕС ГК	21842
ТЕЦ	6114,5
ГЕС	4829,3
ГАЕС	1487,8
СЕС	5902
ВЕС	1452,5
Станції на біопаливі	210,6
Всього	55 673,7

[Інф. Укренерго](#)

¹ обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України;

² обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України;

³ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Білорусь – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Білорусі 30.12.2020.

⁴ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Словаччина – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Словаччини 05.02.2021.

⁵ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Україна-Польща) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Польщі 05.08.2019.

[НЕК «Укренерго»](#)

Споживання електроенергії

За 8 місяців 2021 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало **101 217,2 млн кВт·год**, що на 5951,3 млн кВт·год, або на 6,2% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Відпуск електроенергії споживачам збільшився відносно відповідного періоду минулого року на 5451,7 млн кВт·год, або на 7,1% і склав **82750,7 млн кВт·год** при 77299,0 млн кВт·год за 8 місяців 2020 року.

Протягом серпня 2021 року збільшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із серпнем 2020 року на 655,3 млн кВт·год (або 5,8%), що становило

11 929,0 млн кВт·год. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у серпні 2021 року становило **9 859,3** млн кВт·год, що на 598,2 млн кВт·год (або 6,5%) більше аналогічного показника 2020 року.

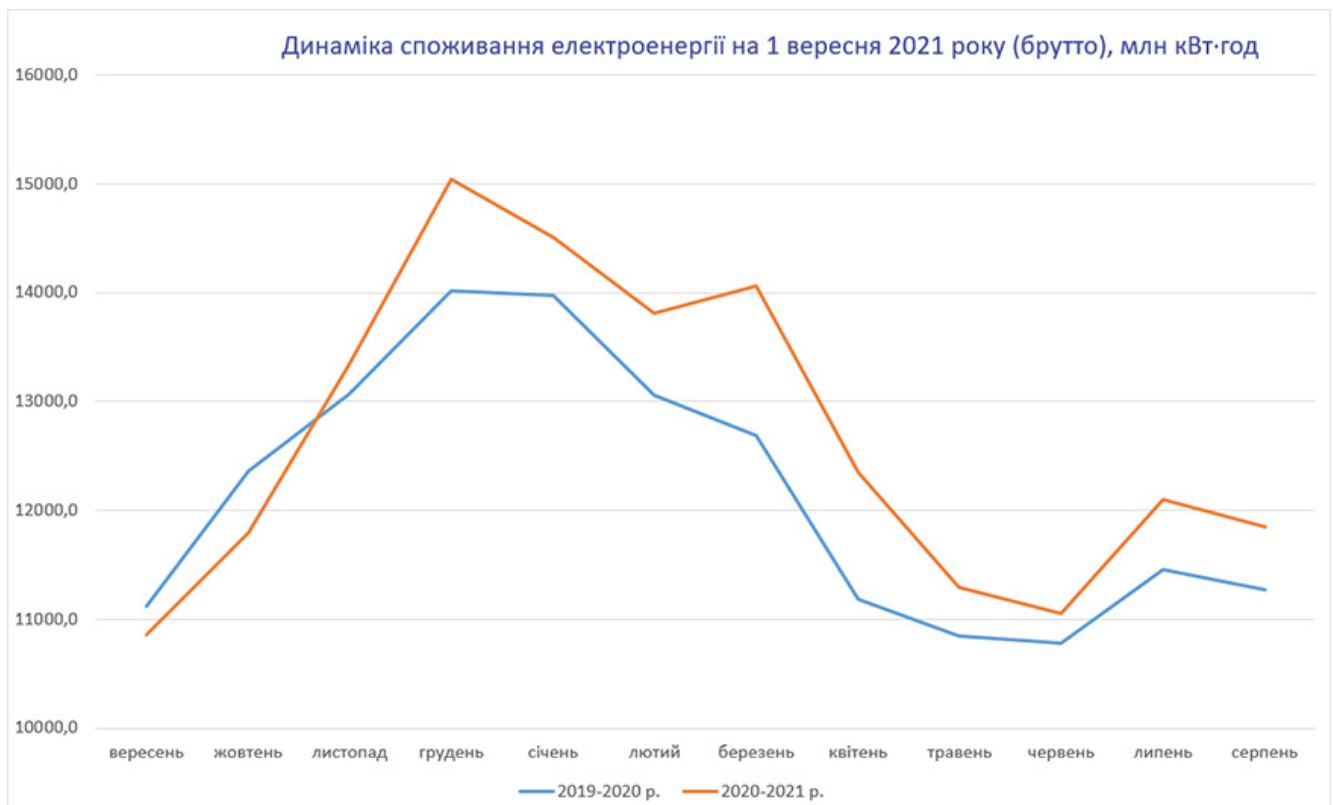
Структура споживання електроенергії у серпні 2021 року

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2020	Споживання у 2021		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2020 р.	2021 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	11273,7	11929,0	655,3		
Споживання ел.ен. (нетто)	9261,1	9859,3	598,2	100,0	100,0
1.Промисловість (всього)	4089,9	4453,6	363,7	44,2	45,2
Паливна	265,7	266,6	0,9	2,9	2,7
Металургійна	2272,2	2535,9	263,7	24,5	25,7
Хімічна та нафтохімічна	384,7	391,5	6,8	4,2	4,0
Машинобудівна	216,9	256,1	39,2	2,3	2,6
Будів.матеріалів	218,8	238,9	20,1	2,4	2,4
Харчова та переробна	331,8	364,5	32,7	3,6	3,7
Інша	399,8	400,0	0,2	4,3	4,1
2.Сільгоспспоживачі	355,6	343,5	-12,1	3,8	3,5
3.Транспорт	457,2	493,4	36,2	4,9	5,0
4.Будівництво	67,4	71,8	4,4	0,7	0,7
5.Ком.-побутові споживачі	1137,8	1179,0	41,2	12,3	12,0
6.Інші непромисл.споживачі	565,1	723,6	158,4	6,1	7,3
7.Населення	2588,2	2594,6	6,4	27,9	26,3

[Міненерго](#)

Динаміка споживання електроенергії у 2020–2021 роках

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За 8 місяців 2021 року величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 10,1 млрд кВт·год, або 10,71% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2020 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії збільшився на 0,5 млрд кВт·год (9,6 млрд кВт·год або 10,84% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за становила 12,0 млрд кВт·год, або 12,76% від загального відпуску електроенергії в мережу та збільшилася на 0,8 млрд кВт·год, по відношенню до показника минулого року (11,2 млрд кВт·год або 12,67% у 2020 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за 8 місяців 2021 року заощаджено 118,7 млн кВт·год електричної енергії (119,1 млн кВт·год за відповідний період минулого року).

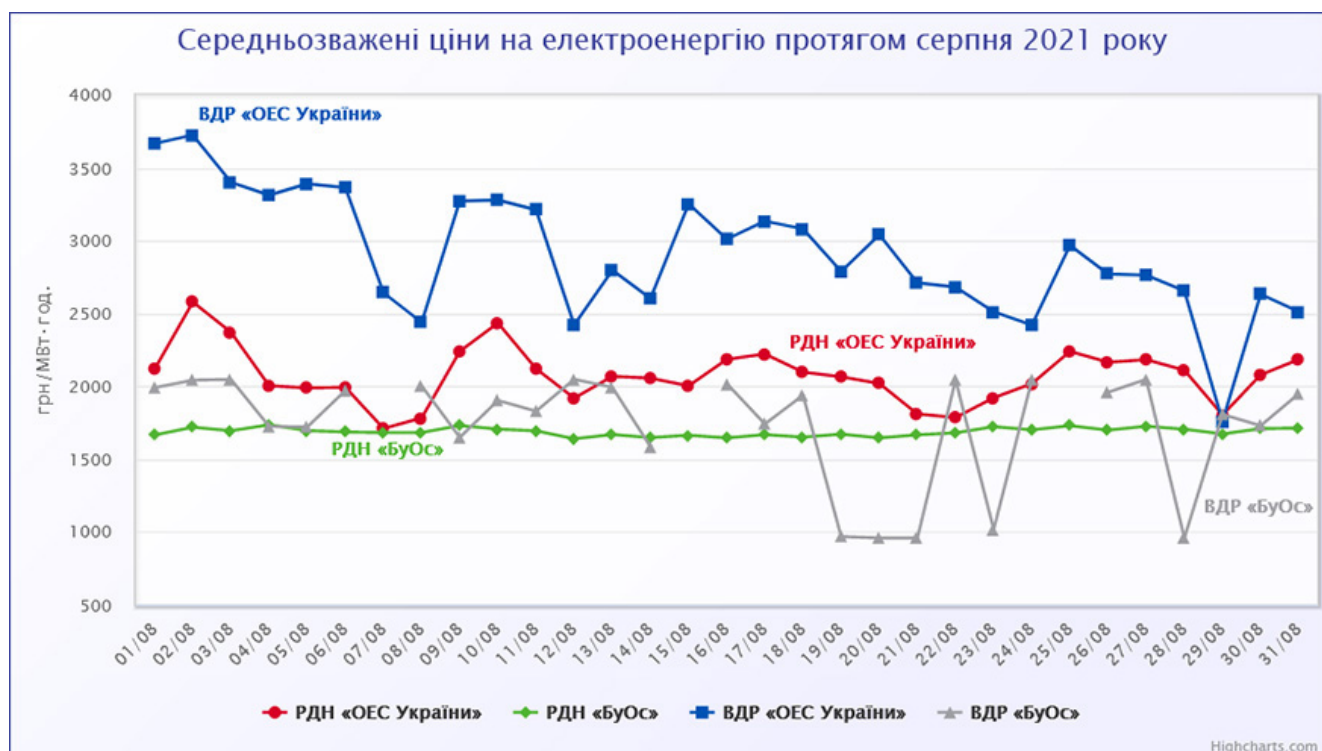
Регуляторні зміни на ринку у серпні 2021 року

НКРЕКП [постановою від 30.07.2021 № 1227](#) переглянула цінові обмеження на ринку електроенергії.

Учасникам РДН і ВДР у своїх заявках на торги в торговій зоні ОЕС України зазначати ціни на електричну енергію не вище:

- для годин мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) – 2000 грн/МВт·год;
- для годин максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) – 4000 грн/МВт·год.

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у серпні 2021 року

Середньозважена ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН за серпень 2021 року становить 2 034,63 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 37,99% вище, ніж липнева ціна, і на 53,52% вище, ніж ціна за серпень 2020 року.

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна акцептованої у серпні електроенергії становить 2 976,69 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 70,54% вище, у порівнянні з липнем 2021 року. Якщо порівнювати з серпнем минулого року, середньозважена ціна на ВДР збільшилася в 2,5 рази.

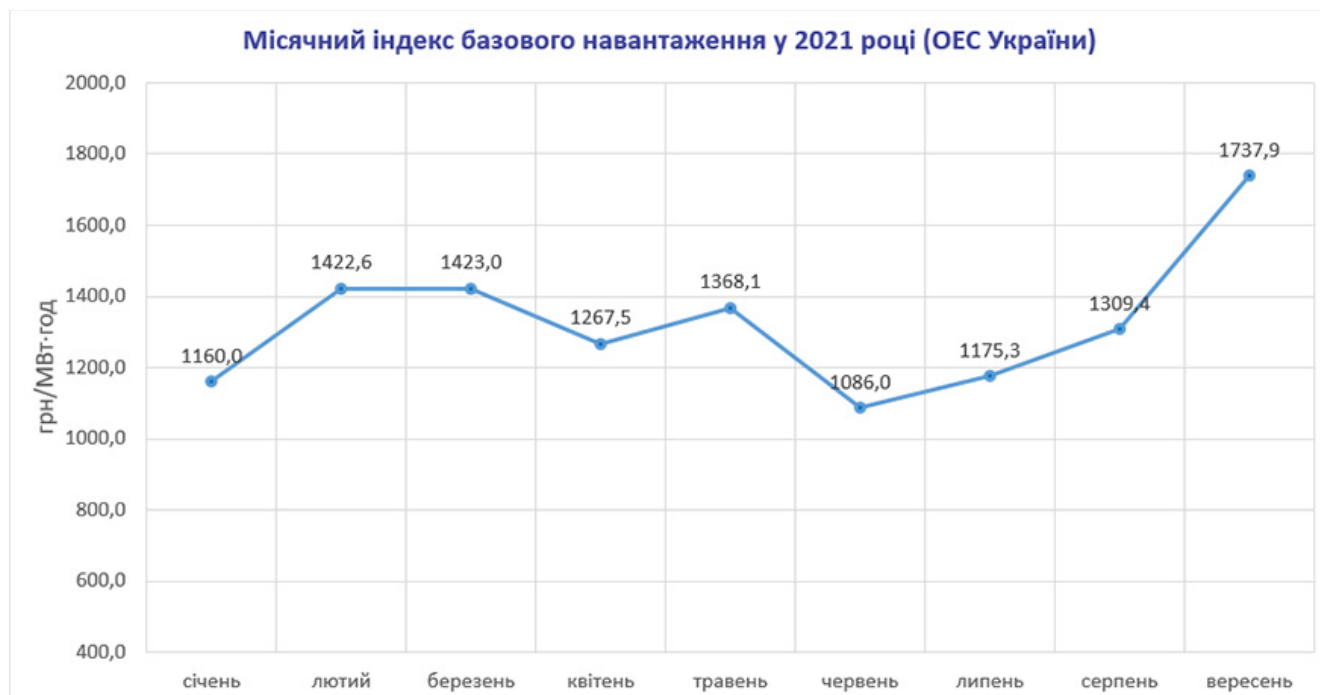
У серпні 2021 року на РДН та ВДР в торговій зоні «ОЕС України» спостерігався дефіцит пропозицій з 17 до 24 години. Попит на ринку «на добу наперед» в ОЕС України, в порівнянні з липнем 2021 року, збільшився на 8,1%, а у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, - на 7,1%.

У торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» переважав профіцит пропозицій. В деяких годинах не був покритий попит на купівлю електричної енергії. У серпні 2021 року попит збільшився на 2,9% в порівнянні з попереднім місяцем та на 27,9% в порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

Загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на майданчику «Оператора ринку» у серпні 2021 року становив 2 901,24 ГВт·год. Це на 7,02% більше, ніж у липні 2021 року. Серпневі обсяги торгів на РДН і ВДР становили 25,47% від загального обсягу споживання електроенергії всіма категоріями споживачів України.

[Оператор ринку](#)

Українська енергетична біржа

Місячний індекс базового навантаження – розрахований накопичувальним підсумком показник середньозваженої ціни в торговій зоні «ОЕС України», що визначається шляхом ділення загальної вартості реалізованої електричної енергії базового навантаження (без ПДВ) на загальний обсяг реалізованої електричної енергії базового навантаження, за періодом постачання, що охоплює повний

календарний місяць, який є наступним відповідно до розрахункового (M+1). Методика розрахунку місячного індексу базового навантаження розміщено за [посиланням](#).

[Українська енергетична біржа](#)

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX [«Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»](#) передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року. Поточна редакція від 15.04.2021 на підставі [ЗУ №1396](#)).

Для повної та ефективної реалізації механізмів погашення заборгованості, визначених Законом №719-IX, необхідно прийняти ряд супутніх законопроектів №2388, №2390, №5139, №5399, якими передбачено внесення змін до Бюджетного кодексу України, Кодексу України з процедур банкрутства, Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» та Податкового кодексу України (див. попередні випуски).

14.04.2021 НКРЕКП встановила алгоритм перерахування отриманих оптовим постачальником електричної енергії коштів ([Постанова №640](#)).

З поточного рахунка із спеціальним режимом використання оптового постачальника здійснюється перерахування коштів за електричну енергію, що утворилася до 01 липня 2019 року

- першочергово виробникам з ВДЕ,
- виробникам електричної енергії та НЕК «УКРЕНЕРГО» пропорційно до обсягів заборгованості.

На ДП «Енергоринок» згідно з Законом України «Про ринок електричної енергії», покладені функції зі здійснення заходів погашення кредиторської та дебіторської заборгованості, що утворилася на Оптовому ринку електричної енергії України. До 01.07.2019 ДП «Енергоринок» виконувало функції: Оптового постачальника електроенергії, Розпорядника системи розрахунків, Розпорядника коштів ОРЕ, Головного Оператора системи комерційного обліку електроенергії.

Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2021	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.09.2021	Зміна заборгованості з початку року
Оператори систем розподілу	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	25 202 427,7	24 441 816,1	-760 611,6
АТ «Вінницяобленерго»	22 827,0	5 495,0	-17 332,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	8 679,0	8 330,0	-349,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	625 313,5	470 986,4	-154 327,1
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»*	711 348,0	705 961,0	-5 387,0
АТ «Житомиробленерго»	16 048,7	13 885,6	-2 163,1
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	17 364,0	15 966,0	-1 398,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 499 614,0	1 355 517,0	-144 097,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	7 438,0	6 131,0	-1 307,0

ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	175 130,0	150 492,3	-24 637,7
ПрАТ «Київобленерго»	64 022,1	57 339,8	-6 682,3
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	7 251,0	5 175,0	-2 076,0
ТОВ «ЛЕО»*	1 964 233,0	1 712 241,0	-251 992,0
ПрАТ «Львівобленерго»	9 331,0	8 628,0	-703,0
АТ «Миколаївобленерго»	76 689,0	76 188,0	-501,0
АТ «Одесаобленерго»	68 497,6	60 652,6	-7 845,0
АТ «Полтаваобленерго»	133 294,0	130 878,0	-2 416,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	7 666,9	6 923,9	-743,0
ПАТ «Сумиобленерго»	246 718,0	233 620,5	-13 097,5
ВАТ «Тернопільобленерго»	622,0	340,0	-282,0
АТ «Харківобленерго»	1 521 788,7	1 498 672,1	-23 116,6
АТ «Херсонобленерго»	63 599,0	58 546,0	-5 053,0
АТ «Хмельницькобленерго»	10 065,0	9 215,0	-850,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 711 808,0	1 712 864,0	1 056,0
АТ «Чернівціобленерго»	131 934,0	121 844,0	-10 090,0
АТ «Чернігівобленерго»	23 227,0	22 964,0	-263,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»*	2 238 974,0	2 197 090,0	-41 884,0
ДП «Регіональні електричні мережі»*	13 677 800,6	13 673 325,3	-4 475,2
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	161 144,6	122 544,5	-38 600,1

*Включає заборгованість по сальдо перетокам з контрольованої території на неконтрольовану, постачання якої здійснювалося відповідно до постанови КМУ №263 та Закону України «Про електроенергетику».

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

За «зеленим» тарифом з початку року закуплено **8 121 тис. МВт·год** електроенергії (станом на 20.09.2021).

На користь відновлювальної генерації сплачено **41,8 млрд грн** (за електроенергії 2021 року – 30,4 млрд грн). При цьому, за електроенергію січня-квітня сплачено 93%, травня – 73%, червня – 70%, липня – 67%, серпня – 45%.

У 2020 році ДП «Гарантований покупець» придбало у виробників електроенергії за «зеленим» тарифом на суму **32,7 млрд грн**, рівень оплати – **69%**. При цьому, електроенергію січня – березня сплачено на 100%. квітня – 96%, травня – 8%, червня – 5%, липня – 5%, серпня – грудня на 100%.

Гарантований покупець здійснює виплати за «зеленим» тарифом, керуючись принципами розрахунків – пропорційно до обсягів відпущеної товарної продукції, за фактом отримання коштів.

ПСО

Для забезпечення потреб побутових споживачів Гарантований покупець з початку року купив **26 812 тис. МВт·год** (станом на 20.09.2021).

Сплачено **8,3 млрд грн** (за продукцію 2021 р. – 2,3 млрд грн). Рівень оплати: січень – 47%, лютий – 5%, березень – 100%, квітень – 35%, травень – 50%, червень – 62%, липень – 100%, серпень – 6%.

За 2020 рік виробникам електроенергії для забезпечення потреб населення сплачено **21,1 млрд грн**, що складає 91%.

[Гарантований покупець](#)

28.04.2021 Кабмін постановою [№ 439](#) (із змінами, внесеними згідно з постановами від 26.05.2021 [№ 518](#), від 29.06.2021 [№ 659](#), від 28.07.2021 [№ 767](#) та від 11.08.2021 [№ 859](#)) вніс зміни до [Положення про покладення спеціальних обов'язків](#) на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, які набувають чинності з **1 жовтня 2021 р.**

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

За 8 місяців 2021 року постачальником «останньої надії» відпущено електричної енергії споживачам в обсязі 445,9 млн кВт·год на суму 1708,1 млн грн, рівень оплати становить 42,6%. *Загальна* заборгованість перед постачальником «останньої надії» станом на 01.09.2021 становить **3382,7 млн гривень**.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

08.02.2021 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№ 5041](#) про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансової підтримки державного підприємства «Гарантований покупець» для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії.

На виконання ЗУ [№ 810](#) та Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлювальної енергетики в Україні законопроект передбачає підтримку ДП «Гарантований покупець» у розмірі 25 млрд грн за рахунок оформлення облігацій внутрішньої державної позики з терміном обігу п'ять років.

05.10.2020 Мінфін [повідомив](#) Кабміну, що не вбачає можливості закласти в держбюджеті компенсацію виробникам електроенергії з ВДЕ і застерігає від випуску ОВДП для погашення боргу перед ВДЕ.

19.04.2021 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№ 5399](#) про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стабілізації розрахунків на ринку електричної енергії. Законопроект має розглядатися на поточній сесії.

Оператори системи розподілу

За 8 місяців 2021 року, в цілому, **операторами систем розподілу** України надано послуги з розподілу електричної енергії на суму 58 131,8 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 76 302,4 млн кВт·год), рівень оплати склав 98,4%.

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.09.2021*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	76 302 434,2	58 131 780,1	57 149 312,9	675 758,5
АТ «Вінницяобленерго»	1 913 381,4	2 188 424,2	2 147 694,1	140 741,3
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 149 860,3	1 289 855,3	1 256 831,5	78 271,3
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	11 839 328,9	5 046 460,7	4 974 739,2	-445 474,9

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.09.2021*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	1 977 768,9	2 459 406,8	2 409 913,6	-213 639,7
АТ «Житомиробленерго»	1 676 228,0	1 972 988,4	1 965 733,1	-118 384,4
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 250 964,9	1 848 763,1	1 828 043,1	85 318,2
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	5 139 415,8	2 790 419,8	2 626 555,8	487 417,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	1 676 637,7	1 934 301,4	1 909 403,1	93 067,9
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	6 254 979,9	2 763 284,7	2 638 514,8	-445 333,3
ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	4 549 485,1	3 791 228,8	3 807 839,3	-340 213,3
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 269 615,0	1 529 420,0	1 596 501,0	-147 801,0
ТОВ «ЛЕО»	938 486,2	1 147 923,1	1 157 712,6	22 884,7
ПрАТ «Львівобленерго»	2 899 230,5	3 091 651,7	3 107 914,1	-32 671,3
АТ «Миколаївобленерго»	1 770 327,9	1 685 263,5	1 694 980,6	7 708,2
АТ «ДТЕК Одеські електромережі»	4 041 189,5	3 973 072,1	3 916 319,2	80 255,3
АТ «Полтаваобленерго»	3 395 655,4	2 120 818,1	2 165 341,3	-164 611,9
ПрАТ «Рівнеобленерго»	1 613 551,6	1 351 346,1	1 355 358,0	-50 390,4
ПАТ «Сумиобленерго»	1 315 125,6	1 549 338,8	1 507 391,7	43 617,8
ВАТ «Тернопільобленерго»	899 039,7	1 293 157,6	1 254 647,8	-9 227,7
АТ «Харківобленерго»	4 116 165,3	3 706 921,5	3 395 480,6	1 030 656,0
АТ «Херсонобленерго»	1 503 537,2	1 680 760,9	1 656 714,3	-17 065,4
АТ «Хмельницькобленерго»	1 478 589,9	1 716 863,7	1 745 326,5	118 721,5
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 974 158,6	1 637 067,3	1 584 158,1	77 579,1
АТ «Чернівціобленерго»	902 196,8	1 047 709,8	1 043 140,2	-27 730,6
АТ «Чернігівобленерго»	1 136 734,8	1 446 114,4	1 444 539,0	39 439,8
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ- Енерговугілля»	254 944,6	36 421,5	39 106,2	26 979,2
ДП «Регіональні електричні мережі»	822 300,7	316 905,7	182 878,2	435 134,0
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	4 031 080,1	515 965,0	515 256,8	-58 785,6
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	515 735,8	408 602,4	434 808,5	-40 090,1
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	487 726,2	69 278,2	69 292,8	217,4
АТ «Укрзалізниця»	3 508 991,9	1 722 045,6	1 717 178,1	19 173,2

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

За 8 місяців 2021 року ОСР надано послуги з розподілу електричної енергії споживачам, постачання електричної енергії яким здійснюється за вільними цінами, на суму 16 504,6 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 33 284,0 млн кВт·год), рівень оплати склав 98,9%. Загальна заборгованість споживачів перед операторами систем розподілу станом на 01.09.2021 відсутня.

Постачальники універсальних послуг

За 8 місяців 2021 року постачальниками універсальних послуг надано електричної енергії споживачам в обсязі **29 513,8** млн кВт·год на суму **54 061,1** млн грн, рівень оплати склав 98,4%. Загальна заборгованість перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.09.2021 становить **5986,3** млн грн.

Населення отримало електричну енергію в обсязі 23 472,0 млн кВт·год на суму 37 940,4 млн грн, рівень оплати склав 97,8%. Заборгованість населення за спожиту електричну енергію перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.01.2021 становила 4884,7 млн грн та збільшилась за 8 місяців 2021 року на 844,2 млн грн або на 17,3% і станом на 01.09.2021 становить 5729,0 млн грн, що становить 95,7% від заборгованості споживачів універсальної послуги по Україні.

Видобуток вугілля

За серпень 2021 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2,02** млн тонн вугілля, що на 23,9 % менше порівняно з серпнем 2020 року. Видобуток енергетичного вугілля – **1,59** млн тонн, коксівного вугілля – **0,43** млн тонн.

З початку року видобуто **19,68** млн тонн вугілля, що на 7,0 % більше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля склав **14,83** млн тонн, коксівного – **4,85** млн тонн.

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 29.09.2021 становили **874,1** тис. тонн при нормі гарантованих запасів **505,3** тис. тонн. При цьому запаси газового вугілля склали **612,6** тис. т, а запаси антрацитів – **261,5** тис. т.

Міненерго 10.08.2021 затвердило новий помісячний графік накопичення вугілля для теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей.

Згідно з новим документом, на складах ТЕС і ТЕЦ на 30.09.2021 має бути 2713,9 тис. т.

Запаси топкового мазуту на 31.08.2021 становили **39,7** тис. тонн, що на 15,1% менше ніж у 2020 році.

[Міненерго](#)

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у серпні 2021 року в Україні зменшились на 27,6 млн куб. м (або на 1,6%) порівняно з серпнем минулого року і становили **1 677,2** млн куб. м.

За 8 місяців 2021 року обсяги видобутого газу в Україні зменшилися на 3,8% порівняно з показником минулого року і становили **13 091** млн куб. м.

Запаси газу в газосховищах

Протягом серпня 2021 року Оператор газосховищ України поповнив запаси природного газу у ПСГ на **1** млрд куб. м. Станом на 1 вересня рівень наповнення українських підземних газосховищ досягнув **18,6** млрд куб. м, що вище за середнє

значення минулих років. Планується досягти рівня наповнення ПСГ у понад 19 млрд куб. м. Цього буде достатньо для стабільного проходження опалювального сезону 2021/2022. Наприклад, у 2013–2018 рр. Україна входила в зимовий період із запасами 14,5–17,1 млрд куб. м.

* без урахування запасів Вергунського ПСГ, що знаходиться на тимчасово окупованій території Донецької області.

[Укртрансгаз](#)

Транзит газу

У серпні 2021 року транзит природного газу українською ГТС до країн Європи склав 3,848 млрд куб. м. За звітний період Оператор ГТС України протранзитивав до Польщі 0,34 млрд куб. м газу, до Словаччини – 2,5 млрд куб. м, до Угорщини – 0,8 млрд куб. м, до Молдови – 0,19 млрд куб. м.

З початку року транзит склав 29,464 млрд куб. м газу, що на 15,2% менше відповідного періоду 2020 року.

На початку 2021 року «Газпром», згідно з умовами транзитного контракту, знизив обсяги транспортування газу українською ГТС зі 180-185 млн куб. м на добу до 124 млн куб. м на добу. Такий показник бронювання тримався протягом останніх п'яти місяців. Проте на аукціоні 16 серпня «Газпром» забронював на вересень лише 4% (0,65 млн куб. м на добу) від запропонованих 15 млн куб. м на добу додаткових гарантованих транзитних потужностей через українську газотранспортну систему. Тобто обсяги транспортування через територію України у вересні знизяться ще більше – до 109 млн куб. м на добу – мінімального обсягу, що передбачений існуючою транзитною угодою до 2025 року.

Використання послуг «митний склад» та «short haul»

Станом на 01 вересня 2021 року іноземні замовники послуг зберігають у режимі «митний склад» **3,3 млрд куб. м** газу. Це на 58 % менше порівняно з аналогічним періодом минулого року. З них у «short haul» режимі накопичено **2,6 млрд куб. м**.

Компанії-резиденти зберігають в режимі «митний склад» **0,9 млрд куб. м**, що у 1,4 раза менше ніж в аналогічний період 2020 року. Із них обсяг газу, закачаного до ПСГ в режимі «short haul», дорівнює **0,7 млрд куб. м**.

[Оператор ГТС України](#)

Газопостачання

Ресурси природного газу в Україні за січень-серпень 2021 року склали 51,6 млрд. куб. м, з них:

- для України – 22,1 млрд. куб. м;
- транзит – 29,5 млрд. куб. м.

Споживачі України за 8 місяців 2021 року використали 19,6 млрд. куб. м.

Нафта

Транспортування нафти

З початку 2021 року обсяги транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склали 9 919,0 тис. т, що на 4,0 % (або на 418,0 тис.т)

менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Обсяги транзиту нафти територією України склали 8 028,0 тис. т, що на 7,0% (або на 602,0 тис. т) менше до відповідного періоду минулого року, а для потреб України – 1 891,0 тис. т, що на 10,8% (або на 184,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2021 року транзитні обсяги перекачки нафти у загальному обсязі складають 80,0 %, а на нафтопереробні підприємства України – 20,0 %.

[Укртранснафта](#)

Переробка нафти

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за січень-серпень 2021 року становить 295,2 тис. тонн, що на 7,0 % більше обсягу переробки за 8 місяців 2020 року.

За 8 місяців 2021 року Шебелинським ГПЗ вироблено:

- автомобільних бензинів – 91,6 тис. тонн, що на 8,0 % менше, ніж за відповідний період минулого року;
- дизельного палива – 53,2 тис. тонн, що на 7,0 % більше, ніж за відповідний період минулого року;
- мазуту – 29,4 тис. тонн, що на 118,0 % більше порівняно з січнем-серпнем 2020 року.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Станом на 25.08.2021 відповідно до затвердженого графіка:

На ТЕС енергогенеруючих компаній відремонтовано 25 (6 705 МВт) енергоблоків, з них 21 (5 315 МВт) – поточним ремонтом, 3 (590 МВт) – середнім ремонтом та 1 (800 МВт) – капітальним ремонтом.

У ремонті перебувають 9 (1 995 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті 2 (370 МВт) енергоблоки;
- в середньому ремонті 3 (520 МВт) енергоблоки;
- в капітальному ремонті 4 (1 105 МВт) енергоблоки.

На ТЕЦ відремонтовано 4 (800 МВт) енергоблоки, 11 (1 225 т/год) парових котлів, 2 (190 Гкал/год) водогрійний котли та 8 (346,6 МВт) турбоагрегатів.

У ремонті перебуває 3 (920 МВт) енергоблоки, 7 (1 530 т/год) парових котлів, 1 (10 Гкал/год) водогрійний котел та 7 (218,3 МВт) турбоагрегатів.

На ГЕС виконано реконструкцію та капітальний ремонт 8 (283,4 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті перебуває 23 (1 216,8 МВт) гідроагрегати.

Станом на 31.07.2021 з початку року на АЕС виконано 10 планово-попереджувальних ремонтів: 10

- 9 середніх ремонтів – РАЕС № 1, РАЕС № 2, РАЕС № 4, ЗАЕС № 1, ЗАЕС № 3, ЗАЕС № 5, ХАЕС № 2, ЮУАЕС № 2, ЮУАЕС № 3;
- 1 капітальний ремонт РАЕС № 3.

Крім того, виконано плановий поточний ремонт РАЕС № 3 та 2 позапланові поточні ремонти: ХАЕС № 2 та РАЕС № 4.

Станом на 31.07.2021 на АЕС виконуються:

- середній ремонт – ЗАЕС № 5 (з 01.05.2021 до 11.09.2021);

- 2 капітальні ремонти – ЗАЕС № 6 (з 18.04.2021 до 21.08.2021) та ХАЕС № 1 (з 28.04.2021 до 21.08.2021);
- плановий поточний ремонт ЮУЕАС № 3 (з 29.07.2021 до 04.08.2021).

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

Протягом *січня-серпня 2021 року* в електроенергетичній галузі за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **12 470,2 млн грн** капітальних вкладень (на 17,6% більше відповідного показника 2020 року), в тому числі:

- 6,2 млн грн – за рахунок бюджетних коштів;
- 10 739,5 млн грн – за рахунок власних коштів підприємств;
- 1 724,5 млн грн – за рахунок інших джерел фінансування.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж.

Оплата праці

За 8 місяців 2021 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 18 791 грн (збільшення до відповідного показника 2020 року становить 11,8%);
- атомно-промисловий комплекс – 13 799 грн (менше на 51,8%, до обліку взято трудові показники державних підприємств атомно-промислового комплексу, що належать до сфери управління Міненерго);
- нафтогазовий комплекс – 12 524 грн (більше на 42,2%, до обліку взято трудові показники державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерго);
- вугільна галузь – 13 866 грн (більше на 17,0%, до обліку взято трудові показники державних вугледобувних підприємств).

Станом на 1 серпня 2021 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго України загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 498,4 млн грн. Найбільша заборгованість у вугільній галузі – 465,4 млн грн.

**Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго»,
Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку,
Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України**

ОГЛЯД ЗМІ за 16–30 вересня 2021 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню*

МІНЕНЕРГО, 17.09.2021

Міненерго розробило Концепцію впровадження "розумних мереж" в Україні до 2035 - Юрій Власенко

Проекти Концепції, а також середньострокового Плану заходів із комплексного впровадження «розумних мереж» найближчим часом будуть подані на розгляд та затвердження Урядом.

Про це заявив перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко** під час круглого столу «**ОСР на шляху енергетичного переходу України: нові виклики, регуляторні зміни та інвестиційні можливості**».

«Міненерго за підтримки Світового банку вже завершило розробку проекту Концепції комплексного впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року та середньострокового Плану заходів. Найближчим часом вони будуть подані на розгляд та затвердження Урядом», - зазначив Юрій Власенко.

Він звернув увагу на нещодавню зміну моделі ПСО з товарної на фінансову.

«В новій моделі не передбачається субсидювання ціни на електроенергію для населення за рахунок коштів ОСР, а відповідні спеціальні обов'язки покладаються лише на державних виробників електроенергії. При цьому, в рамках ПСО передбачена купівля електричної енергії для компенсації частини технологічних втрат ОСР за ціною, яка наразі є суттєво нижчою ніж ринкова. Відповідне рішення, сподіваємось, дозволить ОСР підтримувати заплановані обсяги інвестицій в розвиток мережевої інфраструктури задля зменшення втрат електричної енергії у мережах та показника SAIDI», - зазначив Юрій Власенко.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 23.09.2021

Бюджет-2022: у Міненерго кажуть, що Мінфін не врахував пропозиції на 7,6 мільярдів

У Міненерго заявили, що Мінфін під час підготовки проекту бюджету-2022 не врахував його пропозиції на 7,6 млрд грн, що може вкрай негативно позначитися на вугільній галузі.

Про це заявив заступник міністра енергетики **Олексій Кулаков** під час засідання комітету Ради з питань енергетики та ЖКП, передає "Інтерфакс-Україна".

"Ми запропонували обсяг загальних потреб міністерства на 2022 рік у розмірі 12,1 млрд грн, з них не враховано 7,6 млрд грн", - підкреслив Кулаков.

За його словами, на 4,4 млрд грн недофінансовані поточні витрати вугільних підприємств - заробітна плата і оплата спожитої електроенергії, а також в цілому не враховані 2,9 млрд грн, які пропонувалися Міненерго на капітальні витрати.

Також, за його словами, сума на гірничо-рятувальні роботи зменшена з

запропонованих Міненерго 414 млн грн до 340 млн грн, на ліквідацію неперспективних шахт - з 1,194 млрд грн до 1,132 млрд грн.

Заступник міністра енергетики заявив, що недофінансування галузі дуже негативно позначиться на її функціонуванні і призведе до зростання імпорту ресурсу.

"Ми будемо мати таку ж ситуацію, як зараз: непрогнозовану аварійність, зниження видобутку, дуже великий обсяг імпорту вугілля з Казахстану і Польщі і не будемо збалансовані", - наголосив він.

При цьому, Кулаков звернувся до комітету з проханням посприяти включенню пропозицій Міненерго щодо фінансування вугільної галузі в проєкт держбюджету-2022.

Також він озвучив пропозицію Міненерго збільшити в законопроєкті №6052 обсяг коштів для погашення боргів по заробітній платі шахтарям за 2021 рік до 2,1 млрд грн замість передбаченого 1 млрд грн.

Під час презентації проєкту бюджету-2022 у Раді міністр фінансів Сергій Марченко заявив, що державна підтримка вугільної галузі складе 4,5 млрд грн.

Вона включає часткове покриття оплати праці шахтарів, витрати на ліквідацію неприбуткових шахт і гірничо-рятувальні роботи.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 30.09.2021

НКРЕКП заборонила імпорт електроенергії з РФ та РБ ще на місяць

У період дії заборони НКРЕКП не отримувала звернень про необхідність відновити імпорт електроенергії з країн, які не є членами Енергетичного співтовариства

Енергетичний регулятор продовжив заборону імпорту електроенергії з Росії та Білорусі до 1 листопада 2021 року. Про це стало відомо під час засідання комісії 29 вересня 2021 року.

Рішення ухвалене за результатами моніторингу ситуації на ринку електричної енергії та стану функціонування Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у період дії заборони не отримувала звернень про необхідність відновити імпорт електроенергії з країн, які не є членами Енергетичного співтовариства...

У подальшому питання про продовження заборони імпорту електроенергії з вказаних країн буде вирішуватись в залежності від ситуації з накопиченням палива виробниками електричної енергії, що виробляють електроенергію з використанням вугілля, для належного проходження осінньо-зимового періоду.

[Джерело](#)

EXPRO, 30.09.2021

«Укренерго» пропонує перерозподілити 1,6 млрд грн з тарифів на оплату на БР та кредитних відсотків

Оператор системи передачі НЕК «Укренерго» пропонує перерозподілити 585,9 млн грн в тарифі на передачу електроенергії на 2021р зі статті витрат на послугу зі зменшення навантаження виробниками на погашення відсотків за

кредитами від державних банків та інформаційні послуги для випуску облігацій, а також, перерозподілити в структурі тарифу на диспетчеризацію 1,035 млрд грн з витрат на закупівлю допоміжних послуг на витрати на оплату на балануючому ринку. Такі зміни можуть бути внесені з 1 листопада 2021р.

Відповідне звернення НЕК «Укренерго» було надіслано 10 та 17 вересня до НКРЕКП. На засіданні 29 вересня регулятор схвалив відповідний проект постанови щодо перегляду тарифів...

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 16.09.2021

**Згідно з графіком: на Дністровській ГАЕС
завершено плановий ремонт гідроагрегату №1**

Під час ремонту було здійснено огляд, чистку, ревізію та відновлення зношених вузлів гідроагрегату.

«13 вересня завершено поточний ремонт та введений в роботу гідроагрегат №1. Перед запуском в роботу ми провели високовольтні випробування ротора та статора агрегату, перевірили роботу на холостому ходу без збудження та зі збудженням, після чого машину було включено в мережу з набором навантаження 324 МВт», – розповів начальник електричного цеху Дністровської ГАЕС Володимир Забудько.

Варто зазначити, що відповідно до нормативних документів та інструкцій заводів-виробників, планові профілактичні ремонти гідроагрегатів на станціях Укргідроенерго здійснюються щорічно. Усі основні роботи внесені у відповідний графік, розроблений виробничо-технічним відділом Дністровської ГАЕС, що реалізується спеціалістами машинного, електричного, гідротехнічного цехів та цеху технологічного автоматизації, захистів та зв'язку спільно із фахівцями Дністровської дільниці ТОВ «Вишгород СГЕМ».

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 21.09.2021

**Дністровська ГАЕС: тривають пуско-налагоджувальні роботи для пуску
гідроагрегату №4 в насосному режимі**

До Дня Незалежності України на одному з найважливіших інфраструктурних об'єктів України - Дністровській ГАЕС - відбувся пуск гідроагрегату № 4 у генераторному режимі. 324 МВт маневрових потужностей збагатять Об'єднану енергосистему країни додатковою дефіцитною балансуною електроенергією, підвищивши її стійкість та надійність. До професійного свята – Дня енергетика, гідроагрегат введуть у експлуатацію.

На разі на об'єкті тривають пуско-налагоджувальні роботи для пуску гідроагрегату в насосному режимі, після чого відбудеться отримання пусковим комплексом сертифікату відповідності, який засвідчить відповідність комплексу проектній документації та готовність до експлуатації.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 24.09.2021

Наталія Микольська: розширення можливостей жінок та забезпечення гендерної рівності - пріоритет Наглядової ради Укргідроенерго

З ініціативи Наглядової ради та за підтримки USAID Проєкту енергетичної безпеки в Укргідроенерго продовжується серія тренінгів з питань гендерної рівності та недискримінації на робочих місцях.

23 вересня в апараті управління Укргідроенерго пройшов другий тренінг, в якому взяли участь фахівці компанії та представники філій.

«Справедливе ставлення до всіх жінок та чоловіків на робочих місцях сприяє підвищенню продуктивності, ухваленню якісних управлінських рішень, залученню талантів, підвищенню задоволеності співробітників та формуванню позитивної етичної корпоративної культури», - висловився у вступному слові **заступник генерального директора Укргідроенерго з адміністративного управління Олександр Круш.**

Модераторка тренінгу, експертка з гендерних питань USAID Проєкту енергетичної безпеки **Юлія Галусян**, ознайомила учасників з понятійним апаратом в сфері гендерної рівності, учасники обговорили гендерні стереотипи, приклади дискримінації та порушення прав людини за ознакою статі. Також було розглянуто комунікаційні кейси у сфері гендерної рівності.

«Співробітництво з Товариством щодо інтеграції принципів гендерної рівності USAID Проєкт енергетичної безпеки розпочав ще в 2019 році. На теперішній час ми переходимо на новий, більш широкий формат залучення співробітників до цього процесу. Кожна людина унікальна і це - головне, що необхідно враховувати при формуванні політики гендерної рівності», - зазначила **Юлія Галусян.**

Для компанії підтримка рівноправності є одним із пріоритетних завдань. Тому Укргідроенерго продовжує вдосконалювати корпоративну культуру, прагнучи надавати рівні можливості кожному співробітнику.

«Зазвичай через існування певних гендерних стереотипів в суспільстві виникають проблеми з запровадженням гендерної політики та гендерна сліпота, тому ми сподіваємось, що цей тренінг дозволить всім нам зрозуміти важливість започаткованого процесу роботи над політикою в компанії», - зауважив **начальник служби з питань комплаєнсу Укргідроенерго Олександр Формагей.**

«Саме слово, поняття «гендер», нажаль, часто сприймають спотворено. Але тема, насправді, дуже актуальна і ми бачимо, що Україна стрімко рухається в європейському напрямку в розвитку нормативної бази та конкретних кроків в розвитку гендерної політики на державному рівні. І мені дуже приємно, що я стала частиною цього тренінгу в нашій компанії, маю можливість долучитись до такого важливого процесу в Укргідроенерго. Для мене важливо те, що це робиться і задля розвитку толерантності в нашій компанії», - прокоментувала **фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою філії «Каскад Київських ГЕС і ГАЕС» Вікторія Шмигора.**

«Розширення можливостей жінок - це про сталий розвиток, зростання прибутку, стійкість до криз та про розвитку! Особливо це питання актуальне у сфері енергетики, яка стереотипно вважається в Україні "чоловічою" галуззю.

*Тому серед пріоритетів нашої Наглядової ради - розширення можливостей жінок в компанії. Ми вже ініціювали розробку і впровадження ряду програм щодо гендерної рівності та недискримінації на робочих місцях, а також програм розширення можливостей жінок», - відзначає членкиня Наглядової ради Укргідроенерго **Наталія Микольська.***

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 28.09.2021

Зрив інтеграції з європейським енергоринком стане дуже негативним сигналом для всіх інтеграційних процесів України - експерт CSIS

Ніна Яворська

*Ексклюзивне інтерв'ю старшого наукового співробітника Центру стратегічних і міжнародних досліджень (CSIS, Вашингтон), провідного експерта з питань міжнародного розвитку енергетики, який багато років займається питаннями енергетичної політики в Україні, **Едварда Чоу.***

- Пане Едварде, ще три роки тому ви у своїх інтерв'ю, в тому числі й "Енергореформі", зазначали недостатню швидкість реформування енергогалузі в Україні. Напередодні цього інтерв'ю в ході дискусії по газу ви висловилися приблизно так само. То ж на якому рівні, на ваш погляд, залишається просування реформ в енергетиці в Україні?

- Мої твердження залишаються релевантними і на сьогодні. Коли два роки тому президентом був обраний Володимир Зеленський, а потім відбулися парламентські вибори і його політична сила отримала монобільшість, вони здавалися новими обличчями і робили багато обіцянок, декларативно стверджували, що попереду великі зміни. Однак вже тоді відчувалося, що їм бракує певної світоглядної парадигми і певного підходу до управлінських практик, як б дозволили ці обіцянки виконати.

Чим це загрожує, зокрема енергетичному сектору?

Ви ж розумієте, що енергетика – це про довгострокове планування. Це дуже капіталомісткий сектор економіки. Він вимагає величезних капітальних інвестицій на дуже довгострокових горизонтах. Наскільки ми можемо уявити, то лише планування певних масштабних проектів може тривати від 1 до 2 років. Потім вихід на точку беззбитковості цих проектів може тривати від 3-х до 5-ти років. І лише після того, як пройде 5-ть і більше років, ці проекти можуть почати приносити реальний прибуток. Тож наразі бракує саме довгострокового розуміння організації операційного середовища у сфері енергетики і організації умов для залучення та розміщення капіталу. Ми бачимо, що за кілька останніх років змінився вже четвертий міністр енергетики, і це звісно, зовсім не додає стабільності галузі. І хоча задекларовані дуже великі амбітні цілі, вони не узгоджуються з тими умовами і з тим кадровим забезпеченням, які наразі існують у керівництві відповідних міністерств та відомств.

Далі відповіді на запитання:

- А що ви можете сказати про політику нового міністра енергетики Германа Галущенка, який очолює напрямок п'ять місяців?

- Під час візиту було зроблено багато заяв щодо розвитку атомної енергетики

в Україні. Про що це свідчить? Як це сприймається у світі?

- Яка роль американських компаній може бути в розбудові наших атомних станцій, окрім поставок палива?

- Що нам зараз робити, аби повернути розвиток ВДЕ і зацікавити тих же американських інвесторів, яких у цьому секторі, здається, порівняно мало?

- Як гадаєте, наскільки наша влада готується чи готова до мінімізації ризиків, які несе нашій енергосистемі запуск Північного потоку-2?

- Але це зробили президент, прем'єр-міністр та міністр енергетики...

- Можлива інтеграція української енергосистеми в європейську?

- То чи візьмуть наш ринок електроенергетики у 2023 році до європейського?

- Можете прокоментувати ситуацію з наглядовою радою в "Нафтогазі"? Як це вплине на діяльність компанії і сигналом чого це може бути?

- А що ви радите пану Вітренко, коли зустрічаєтеся з ним? Щоб покращити діяльність НАК?

- І які саме?

- Про візит президента. Якісь висновки: позитивні чи негативні. Як далі буде Україна розвиватися в енергетичному секторі після цього візиту?

З повним текстом інтерв'ю і аналітичними висновками експерта рекомендуємо ознайомитись за [посиланням](#).

♦ *Атомна енергетика*

MIND, 17.09.2021

«Енергоатом» може отримати у 2022 році збиток у 542 млн грн за несприятливих умов – мінфін

Залежність концерну від позик значно зростає.

ДП «НАЕК «Енергоатом» у 2022 році за базового сценарію може отримати прибуток у 4,238 млрд грн, а за песимістичного – збиток у 542 млн грн. Про це йдеться в аналітичній записці Міністерства фінансів про фіскальні ризики та їх вплив на показники державного бюджету у 2022 році.

«У 2020 році відбулось збільшення коефіцієнта заборгованості ДП «НАЕК «Енергоатом» на 9 відсоткових пунктів, що свідчить про значне зростання залежності підприємства від позикового капіталу та зниження його спроможності фінансувати свою діяльність за рахунок власних коштів. У 2021 – 2024 роках за обома сценаріями зниження залежності підприємства від позикового капіталу не очікується», – зазначається у документі.

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 17.09.2021

Використання атомної енергії зросте в два рази до 2050 року – МАГАТЕ

Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) очікує, що використання атомної енергії до 2050 року зросте вдвічі. Вперше після аварії на японській АЕС Фукусіма, яка сталася 10 років тому, агентство переглянуло свої прогнози потенційного зростання потужностей ядерної енергетики.

Наразі світ намагається відмовитися від викопного палива для боротьби з кліматичними змінами і низка країн розглядає можливість поширення ядерних потужностей для збільшення виробництва надійної і чистої енергії.

За заявою міжнародної організації, подібні висновки ґрунтуються на ідеї помітного збільшення виробництва електроенергії протягом наступних трьох десятиліть, слідом відбуватиметься зростання атомної енергетики.

«Нові прогнози МАГАТЕ демонструють, що ядерна енергетика продовжуватиме грати незамінну роль у виробництві енергії з низьким рівнем вуглецевих викидів, – зазначив генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Маріано Гроссі. – Результати звіту є обнадійливою ознакою зростаючого усвідомлення – ядерна енергетика, яка не виділяє CO₂ під час роботи, є абсолютно життєво важливою у наших зусиллях щодо досягнення нульових викидів».

За високим сценарієм нового прогнозу, МАГАТЕ очікує, що світові ядерні потужності подвоюються до 792 ГВт до 2050 року з 393 ГВт (станом на минулий рік). Але його реалізація потребуватиме серйозних дій, зокрема, прискореного втілення інноваційних ядерних технологій.

У беззаперечному лідерстві атомної індустрії як основного виробника електричної енергії впевнений **керівник НАЕК «Енергоатом» Петро Котін**. На його думку, зусилля українських атомників задля безпечного сьогодення й сталого майбутнього будуть гідно оцінені прийдешніми поколіннями.

«Нині уряди держав чудово розуміють: декарбонізація світової економіки значною мірою залежить від розвитку мирного атома. І саме ми, атомники, маємо стояти на передовій у справі захисту планети від кліматичної катастрофи. Скорочення викидів у довкілля – ось додаткове глобальне завдання атомної генерації», – зауважив пан Котін.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 21.09.2021

Енергоатом підтримує розвиток і рівні можливості для жінок в атомній галузі

ДП «НАЕК «Енергоатом» та громадська організація WiN Ukraine презентували програму «Професійний розвиток жінок в атомній енергетиці» на майданчику Запорізької атомної електростанції. Цей захід став третім у низці подій, організованих з метою успішної самореалізації працівниць підприємств атомної галузі. Учасницям семінару-форуму провели захоплюючу інтерактивну лекцію про особливості лідерства в сучасному світі й роль жінок у його розвитку. Під час практичної частини від головного тренера фахівчині ЗАЕС мали змогу дізнатися про ефективні методи співпраці та взаємодії в обраній сфері.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 22.09.2021

Продовження терміну експлуатації енергоблоків: на блоці №1 ЮУАЕС завершено контроль корпусу реактора зсередини

Однією зі стратегічних цілей ДП «НАЕК «Енергоатом» є продовження ресурсу наявних енергопотужностей – 15 атомних енергоблоків. В цьому плані завдання НАЕК співпадають із сучасними тенденціями розвитку атомної енергетики, оскільки у світі продовження терміну експлуатації енергоблоків є поширеною практикою. Практичний досвід в цьому вже мають Великобританія, Канада, РФ, США, Франція, Угорщина та інші країни.

«Існуючі блоки АЕС будуть виводитися із експлуатації в горизонті 2050 року. До того часу ми продовжуватимемо їхню експлуатацію. Міжнародна практика свідчить, що такі блоки можуть працювати 60 років і більше. Ми розраховуємо, що термін експлуатації всіх наших блоків ВВЕР-1000 буде продовжено на такий строк їхнього експлуатаційного віку», – зауважив керівник Енергоатома Петро Котін. Продовження експлуатації енергоблока здійснюється за відповідними Програмами, які розробляються для кожного блока окремо. Необхідною умовою продовження експлуатації діючих енергоблоків АЕС є реалізація заходів з підвищення їх безпеки та надійності. Зокрема, таких як модернізація та реконструкція обладнання, усунення відхилень від норм та правил з безпеки та підвищення рівня надійності та аварійної готовності енергоблоків.

Завдяки заходам з підвищення рівня безпеки, що виконуються в рамках продовження експлуатації, рівень безпеки енергоблоків АЕС з продовженим терміном експлуатації є навіть вищим, ніж у інших енергоблоків.

На Южно-Українській АЕС 20 вересня завершено одну з обов'язкових процедур, передбачених Програмою підготовки першого енергоблока до продовження довгострокової експлуатації.

«На сьогодні ми маємо повну картину стану металу корпусу реактора. Отримані результати свідчать про те, що він задовільний, недопустимі несуцільності відсутні. А це означає, що строк служби корпусу реактора, і як наслідок, виробниче життя енергоблока №1 можна продовжувати», – розповів **начальник лабораторії дистанційних засобів контролю та ремонту служби контролю металу ЮУАЕС Володимир Ничепуренко.**

Нагадаємо, 5 січня 2021 року Енергоатом отримав ліцензію Держатомрегулювання України на право продовження експлуатації ядерного енергоблока № 5 Запорізької АЕС, а в січні 2020 року за результатами періодичної переоцінки безпеки було продовжено термін експлуатації енергоблока №3 ЮУАЕС.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ЕНЕРГОАТОМ, 25.09.2021

На Форумі Атомпрофспілки обговорили стратегічні для держави проєкти

24 вересня цього року в смт Затока Одеської області розпочався Форум Атомпрофспілки України. Основною темою дискусій став розвиток атомної енергетики та промисловості і роль профспілки у реалізації завдань, зокрема, поставлених перед атомниками Президентом України **Володимиром Зеленським**.

У перший день роботи Форуму учасники обговорили та підтримали заходи з реалізації положень Меморандуму про будівництво нових енергоблоків в Україні, який наприкінці серпня під час робочої поїздки в США у присутності глави держави підписали ДП «НАЕК «Енергоатом» та компанія Westinghouse.

Щодо кадрового та науково-технічного забезпечення такого масштабного проєкту Виконавчий директор з персоналу ДП «НАЕК «Енергоатом» Олег Бояринцев зазначив, що українські атомники готові до його реалізації. Енергоатом має значний кадровий потенціал та широкі можливості підготовки та підвищення кваліфікації фахівців для експлуатації енергоблоків за технологією AP-1000.

Протягом останніх двох років жоден із ліцензованих фахівців-атомників не виїхав за кордон. До того ж протягом I півріччя 2021 року 14 фахівців пройшли підготовку на ліцензовані посади, а загалом в Компанії 420 ліцензованих фахівців (на 11 осіб більше ніж у попередньому періоді).

Нині майже 2 600 студентів опановують «атомні» технічні спеціальності у вишах України. У 2021 році порівняно із попереднім майже вдвічі зросла кількість студентів, які пішли навчатися на такі спеціальності.

Голова Атомпрофспілки Валерій Матов зазначив зі свого боку, що всі ці масштабні проєкти можуть бути успішно реалізовані завдяки ефективній роботі персоналу Енергоатома, для якого створюються всі необхідні умови – від гідної зарплатні до найкращого по галузі соціального забезпечення. Але передусім – відкритий діалог між профспілками та ДП «НАЕК «Енергоатом».

«Сьогодні відбувається відродження статусу атомної енергетики. Цьому сприяють події і рішення загальносвітового масштабу, зокрема, підписання Меморандуму між Енергоатомом та Westinghouse, що має велике значення для

майбутнього атомно-промислового комплексу України. Важливою складовою для профспілки є формування спільної платформи, яка дозволить надати ефективну підтримку збереження соціальної складової галузі і формування спільної корпоративної позиції», – наголосив Валерій Матов.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 27.09.2021

Щодо порушення на енергоблоці №1 ВП «РАЕС»

У зв'язку з поширюваною в ЗМІ інформацією і відповідно до Закону України «Про ядерну та радіаційну безпеку» інформуємо про подію, яка сталася 6 серпня 2021 року на Рівненській атомній електростанції.

6 серпня 2021 р. о 17:50 на енергоблоці №1 ВП «РАЕС», що перебував у роботі з потужністю 420 МВт, **двічі сталося спрацювання системи захисту другого контуру від перевищення тиску, а саме: відбулося спрацювання запобіжного клапану 1ПГ4, МП-164, що супроводжувалося відповідним шумовим ефектом.**

Зміни навантаження енергоблоку №1 ВП «РАЕС» при цьому не відбулося. Радіаційних та пожежних наслідків порушення не мало. Попередня оцінка рівня порушення відповідно до Міжнародної шкали ядерних подій INES – «нижче шкали/рівня 0». Порушень меж та/або умов безпечної експлуатації не було. Попередня категорія порушення: П09 по НП 306.2.100-2004.

Також ми підтверджуємо факт nereєстрації цього порушення й неінформування ДП «НАЕК «Енергоатом», Держатомрегулювання та громадськості про цю подію з боку Рівненської АЕС.

На цей момент ДП «НАЕК «Енергоатом» ініціював проведення детального розслідування причин і наслідків події, що сталася, а також дій посадових осіб Рівненської АЕС щодо приховування об'єктивних даних стосовно факту й обставин порушення. Про результати розслідування буде повідомлено додатково.

[Джерело](#)

EXPRO, 27.09.2021

Westinghouse та «НТ-Інжиніринг» підписали меморандум по підвищенню потужності реакторів ВВЕР

Американська Westinghouse Electric та ТОВ «НТ-Інжиніринг» підписали меморандум про співпрацю з метою підвищення потужності ядерних реакторів ВВЕР, співпраця повинна покращити річну вихідну потужність та зменшити експлуатаційні витрати в реакторах ВВЕР.

Про це повідомляє прес-центр компанії Westinghouse.

«Компанія Westinghouse Electric та «НТ-Інжиніринг» підписали Меморандум про співпрацю для реалізації проєктів з оптимізації технічного обслуговування та ремонту системи для водо-водяних енергетичних реакторів (ВВЕР). Підписання є важливим кроком до посилення рівня безпеки та ефективності цих реакторів в Україні» - повідомили в прес-службі Westinghouse.

Документ дозволяє операторам ВВЕР оптимізувати підхід до тех-обслуговування в енергоблоках та суттєво збільшити річну вихідну потужність за допомогою управління конфігурацією з урахуванням ризиків. Оператори ВВЕР

також отримують переваги, збільшивши кількість днів, коли реактори зазвичай виробляють енергію в режимі онлайн, між 16 і 20 та визначаючи, яке технічне обслуговування можна безпечно виконувати під час роботи реактора, а не чекати, поки він буде зупинений для заправки.

«Співпраця НТ-Інжиніринг та Westinghouse дозволить підвищити ефективність атомних енергоблоків завдяки застосуванню сучасних технологій та забезпечить суттєві економічні переваги для операторів ядерних установок», – додав голова наглядової ради ТОВ «НТ-Інжиніринг» Віталій Дем'янюк. Компанія «НТ-Інжиніринг» за підтримки Міністерства енергетики США та Аргонської національної лабораторії впровадила пілотний проєкт для ВВЕР-1000 на енергоблоці №2 на Запорізькій атомній електростанції (ЗАЕС) в Енергодарі.

«Westinghouse прагне продовжувати підтримувати НТ-Інжиніринг у всіх сферах його діяльності та оптимізувати завдяки цій угоді весь парк українських реакторів ВВЕР, а також ВВЕР за межами України», – зауважив Тарік Чохо (Tarik Chocho), президент служби експлуатації реакторів Westinghouse у регіоні ЕМЕА.

Довідка **ExPro**, «НТ-Інжиніринг» заснована у 2010р, пропонує рішення в галузі ядерної та радіаційної безпеки, а також здійснює комплексний аналіз безпеки об'єктів атомної енергетики та інфраструктури зі зберігання й захоронення радіоактивних відходів. Затверджена постачальником ДП «НАЕК «Енергоатом».

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 30.09.2021

ЮУАЕС успішно пройшла перевірку Південної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки ДІЯРУ

27-28 вересня 2021 року Державна інспекція ядерного регулювання України (ДІЯРУ) провела планову перевірку на Южно-Українській атомній електростанції. Фахівці Південної інспекції ДІЯРУ перевірили стан виконання на підприємстві вимог законодавства, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки.

Зокрема, інспектори перевірили основні підрозділи, які працюють з радіоактивними джерелами: відділ ядерної безпеки, цехи радіаційної безпеки та теплової автоматики і вимірювань, служби головного метролога та контролю металу.

Начальник Південної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки Держатомрегулювання України Сергій Кобилінський підкреслив високий професійний рівень профільних спеціалістів Южно-Української АЕС і зауважив, що цілком задоволений роботою атомної станції та результатами інспектування.

Поточний стан експлуатаційної, ядерної та радіаційної безпеки на майданчику ЮУАЕС відповідає регламентним нормам. За результатами перевірки складено відповідний акт, який підписали інспектори та станційні фахівці.

Нагадаємо, що подібну перевірку вже проводили на Хмельницькій АЕС, де також дійшли позитивного висновку: ядерна та радіаційна безпека на ХАЕС відповідає встановленим вимогам.

[Джерело](#)

♦ **Надра – газ, нафта, вугілля.
Північний потік-2**

ЛІГА.БИЗНЕС, 21.09.2021

Газ дорожчає. Треба більше видобувати свого, говорять політики.

Але це хибний шлях

**Сергей Фурса, спеціаліст отдела продаж
долгових ценных бумаг Dragon Capital**

Зменшення споживання енергії – то є ключ. Запитайте, наприклад, у британців.

Вартість газу б'є рекорди на біржах. Зупиняються заводи з виробництва добрив. В цивілізованій Європі відключають світло. В Україні взимку знову почнуть імпортувати російську електрику. Який висновок?

Перше, що приходить на думку, — треба більше видобувати газу. І все. Покривати все споживання. Універсальна відповідь. Яку нам пропагують політики.

Чи є ця відповідь правильною? – Ні. Чому? – Поки що проста аналогія. В місті повно заторів. Що треба робити? Якщо провести соціопитування, то більшість скаже, що треба будувати більше доріг.

І, начебто, логічно. Більше доріг дозволить краще їздити наявним машинам. Проте, чи є ця відповідь правильною? – Ні. Як стверджують об'єктивні дослідження, ця суб'єктивна думка є помилковою.

Збільшення кількості доріг не призводить до зменшення заторів у місті.

Парадокс, відразу скажете ви? – Ні. Просто тому, що зі збільшенням кількості до-ріг більше людей вирішить купити нові авто. І місто знов стане у ще більших заторах.

Яка відповідь правильна? – Розвиток громадського транспорту. І все. В цей розвиток входить і більша кількість самого громадського публічного транспорту, і інфраструктура паркувань, і фінансові стимули не їхати в центр міста на авто.

Всі цивілізовані мегаполіси світу ідуть саме цим шляхом.

Те саме з газом.

Ключова відповідь не в збільшенні видобутку, а в енергоефективності. Саме такий висновок має зробити і влада, і населення з поточної газової кризи. Зменшення споживання енергії — то є ключ.

А чи треба збільшувати видобуток? Так, треба. Щоб Нафтогаз більше заробляв і більше надсилав коштів у бюджет. Щоб були гроші і на дороги, і на школи, і на подальші заходи енергоефективності.

Але Нафтогаз має продавати газ виключно по ринковому тарифу.

Просте збільшення видобутку буде просто стимулювати просте подальше зростання споживання. Бездумне. І знову свого газу буде не вистачати.

Ощадливість — то не гріх. Спитайте у британців. У яких вдома взимку набагато холодніше, ніж у українців. У багатих британців вдома холодніше, ніж у бідних українців.

Багаті, бо розумні. Бо ощадливі. Бо ефективні.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 21.09.2021

У "Нафтогазі" не змогли дійти одностайності щодо собівартості газу

Пресслужба компанії обіцяє, що актуальну собівартість буде показано у фінансовій звітності за перше півріччя, яку компанія завершує готувати, і яку мають перевірити аудиторі.

Головний виконавчий директор НАК "Нафтогаз України" Отто Ватерландер заявляє, що собівартість видобутку газу становить 1 грн за кубометр. Водночас у пресслужбі "Нафтогазу" цю цифру не підтверджують.

Собівартість видобутку газу Ватерландер назвав у інтерв'ю "Економічній правді".

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 22.09.2021

Вітренко переконує, що Нафтогаз не наживається на народному газі

НАК «Нафтогаз України» нібито витрачає більше реальних грошей на видобуток газу, ніж отримує від реалізації видобутого газу, а різниця традиційно покривалася за рахунок перш за все надходжень від транзиту або фінансувалася за рахунок кредитів. Про це в Facebook написав голова правління компанії **Юрій Вітренко**, коментуючи заяву головного виконавчого директора з трансформації НАК «Нафтогаз України» **Отто Ватерландера** про собівартість видобутку природного газу нібито 1 грн/куб. м.

«На жаль, як і очікувалося, наразі розкручуються неправдиві слова непрофесійного і ображеного працівника «Нафтогазу», що собівартість видобутку становить 1 грн за кубометр. І зараз це будуть використовувати популісти з усіх таборів, що, мовляв, наживаються на «народному» газі», – пише Вітренко.

За його словами, навіть в бухгалтерській звітності операційна собівартість, яка є тільки частиною повної собівартості, є в рази вище.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

КОСАТКА МЕДІА, 23.09.2021

Експертна група рекомендувала визнати нечинними газові угоди від Нафтогазу

Ярослава Денькович

Під час XVII засідання Експертної групи з питань теплоенергетики Громадської ради при Мінрегіоні було рекомендовано визнати нечинними газові угоди від НАК «Нафтогаз України», повідомляє пресслужба. У повідомленні зазначається, що газові угоди від ГК «Нафтогаз Трейдинг» мають бути визнані такими, що суперечать чинному законодавству та унеможливають роботу підприємств теплокомуненерго (ТКЕ).

«Серед основних кабальних вимог у газових угодах ГК «Нафтогаз Трейдинг» – щомісячні авансові платежі за газ, квотування обсягів газу, посилення штрафних санкцій», – йдеться у повідомленні.

Також члени Експертної групи рекомендуватимуть Міжгалузевій асоціації «Укртеплокомуненерго» звернутися до Кабінету міністрів України для вирішення нагальних питань, щоб забезпечити своєчасний старт та стабільне проходження опалювального сезону 2021/2022. Крім вищезазначених рішень, прийнято рекомендувати Мінрегіону розробити «Стратегію розвитку централізованого теплопостачання в Україні» та план заходів з її реалізації.

Нагадаємо, Кличко просить зафіксувати ціну газу для бюджетних установ на рівні 11,2 грн/куб.м. Раніше повідомлялося, що ТКЕ заявили про готовність до проведення всеукраїнської акції протесту через цінові умови від Нафтогазу.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 23.09.2021

Майже 70% виробників тепла подали заявки для купівлі газу у НАК «Нафтогаз»

Станом на 23 вересня ГК «Нафтогаз Трейдинг» отримала заявки та пакети документів для підписання трирічних угод постачання газу від 68,6% виробників тепла, що отримували паливо від Нафтогазу в попередньому опалювальному сезоні, повідомляє пресслужба.

Наразі до «Нафтогаз Трейдингу» звернулися 738 виробників тепла. При цьому з 647 підприємствами угоди вже підписані. В тому числі з приблизно 220 великих підприємств ТКЕ, що здійснюють централізоване опалення у містах та можуть стати клієнтами «Нафтогаз Трейдингу», до компанії звернулися 170 підприємств, з яких 158 вже отримують газ. Щодо решти заявок – триває перевірка документів та процедура комплаєнсу, низка потенційних контрагентів ще працює над отриманням необхідної згоди від своїх засновників (міських, обласних рад).

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 23.09.2021

Уряд нарешті вирішив провести аудит у “Нафтогазі”

“Нафтогаз” має допустити Держаудитслужбу до перевірки діяльності за останні 5 років.

Уряд надав доручення НАК “Нафтогаз України” створити умови для здійснення Державною аудиторською службою заходів державного фінансового контролю діяльності компанії та її філій.

Зазначається, що “Нафтогаз” повинен допустити посадових осіб Держаудитслужби до здійснення заходів державного контролю.

Пояснюється, що реалізація акта допоможе перевірити додержання “Нафтогазом” у 2017-2021 роки законодавства у сфері видобутку, постачання та реалізації природного газу – зокрема, для забезпечення ресурсом населення та суб’єктів господарювання, які виробляють тепло.

[Джерело](#)

УНН, 27.09.2021

Кабмін затвердив основні напрями діяльності Нафтогазу на 2021 рік: деталі

Уряд України затвердив основні напрями діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» на 2021 рік. Про це йдеться в постанові Кабінету міністрів № 1011 від 27 вересня.

У Нафтогазі привітали затвердження Урядом основних напрямів діяльності Компанії на 2021 рік на додаток до основних напрямів на довгострокову перспективу, які були визначені у політиці власності Компанії, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 982.

У НАК зауважили, що у відповідності до найкращих міжнародних практик “політика власності” визначає, насамперед, мету державного володіння компанією, пояснюючи суспільству, чому держава вважає, що компанію потрібно зберігати у державній власності. Водночас “основні напрями діяльності” мають бути конкретними директивами для менеджменту, за дотриманням яких має слідувати наглядова рада.

Нагадаємо, що раніше Кабінет міністрів взяв на себе повноваження наглядової ради НАК "Нафтогаз України".

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 28.09.2021

Борг облгазів перед Оператором ГТС на рівні 9 мільярдів гривень

Найбільші борги у підприємств Фірташа. Борг **облгазів перед Оператором** газотранспортних систем за кілька днів до початку опалювального сезону становить 8,8 млрд грн, 6,2 млрд грн з яких - борги підприємств групи РГК **Дмитра Фірташа**. Про це повідомив ОГТСУ.

Відзначається, що в серпні облгази заборгували перед Оператором за газ, відібраний з магістральних газопроводів для власних виробничо-технологічних витрат, понад 153 млн грн.

Найбільшими боржниками є Київоблгаз (1 млрд грн), Донецькоблгаз (1,2 млрд грн), Львівгаз (792 млн грн).

У серпні зросли борги Донецькоблгаз (+73,2 млн грн), Кіровоградгаз (+30,9 млн грн), Тернопільміськгаз (+18,3 млн грн), Херсонгаз (+14,8 млн грн), Мелітопольгаз (+7,7 млн грн). Сукупний борг облгазів групи РГК становить понад 6,2 млрд грн.

Протягом останніх двох років, відзначають в ОГТСУ, було подано близько 50 позовів про стягнення заборгованості на загальну суму понад 9 млрд грн.

"Подальше зростання заборгованості ставить під загрозу не тільки виконання програми оптимізації і модернізації ГТС, але і створює ризики фінансової стабільності Оператора ГТС", - коментує гендиректор ОГТСУ **Сергій Макогон**.

Консалтингова компанія Ernst & Young надала ряд рекомендацій для врегулювання ситуації. Крім введення таких спецрахунків, необхідний інститут тимчасових адміністрацій для облгазів, які системно порушують ліцензійні умови.

Повідомлялося, що у керівника «Нафтогазу» **Юрія Вітренка** є **план порятунку України від газової катастрофи**, пов'язаної з необхідністю купувати імпортований газ на зиму. План вже нібито представили **Володимирі Зеленському**.

До переліку заходів включено націоналізації облгазів і відкачуванням з «Оператора ГТС» близько 50 млрд грн.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 28.09.2021

Ціна газу в Європі перевищила поріг в 1 тисячу доларів за тисячу кубів

Подорожчання спровокував стрибок цін в Азії.

Ціна газу в Європі вирвалася за позначку в \$1000 за тисячу кубів і досягла \$1032. Про це свідчать дані мережі бірж фінансових і товарних ринків ICE FUTURES.

Ціна підскочила після зростання цін в Азії - ф'ючерс на листопад на азіатський спотовий СПГ-індекс JKM Platts напередодні додав відразу \$60 і досяг \$1042 за тисячу кубометрів. При цьому Європа, де має місце загальний дефіцит постачання газу (по газопроводах і в зрідженому вигляді), змушена конкурувати за СПГ з преміальним ринком Азії.

Нагадаємо, що ціна на газ в Україні залежить від вартості ресурсу в Європі. До речі, **ціна на природний газ на «Українській енергетичній біржі» ТБ УЕБ** 17 вересня пододала рівень в 30 тис. грн за тисячу кубометрів (з урахуванням ПДВ та на умовах передоплати).

Як писало **ZN.UA**, ціна природного газу в Європі вже побила всі можливі рекорди і досягла історичного максимуму. Але опалювальний сезон ще навіть не почався, і прогнозувати, до якої максимальної позначки може наблизитися вартість блакитного палива на європейських ринках, зараз дуже важко.

[Джерело](#)

MIND, 28.09.2021

Київська влада планує інвестувати у видобуток українського газу

Місто звернулося до «Нафтогазу» з відповідним листом

Київська міська державна адміністрація (КМДА) опрацьовує можливість інвестицій у видобуток українського природного газу, який згодом спрямують підприємствам теплокомуненерго у виробництво теплової енергії для споживачів. Про це повідомляє пресслужба КМДА.

Зазначається, що використання газу вітчизняного видобутку, вартість якого є суттєво нижчою проти вартості імпортованого, дозволить зменшити витрати підприємства, які напряду впливають на тариф. З відповідним листом міська влада звернулася до НАК «Нафтогаз України».

Зокрема, місто пропонує створити робочу групу, в межах якої відбулося б фахове обговорення ініціативи та підготовка відповідного проекту.

Станом на сьогодні міська влада не отримала заперечень з боку «Нафтогазу», тож, зазначили в адміністрації, Київ готовий до більш детального опрацювання, зокрема, у рамках Українського інвестиційного газового конгресу, який відбудеться 20-22 жовтня в столиці.

Нагадаємо: голова НАК «Нафтогаз України» Юрій Вітренко заявив, що компанія систематично витрачає більше реальних грошей на видобуток газу, ніж отримує від реалізації видобутого газу.

[Джерело](#)

EXPRO, 30.09.2021

Стратегічної мети було досягнуто:

ми погодили умови угод на інвестиції \$300-400 млн - Андрій Жупанин

«Головний по газу» у Верховній Раді – Андрій Жупанин (голова підкомітету з питань газової, газотранспортної галузі та політики газопостачання) в ексклюзивному інтерв'ю ExPro про результати роботи депутатів та завдання, які належить виконати для збільшення видобутку природного газу в Україні.

Два роки тому відбулося перше засідання ВР 9-го скликання. Які основні законопроекти було напрацьовано та на які питання нафтогазової галузі вдалося знайти відповіді?

... на законодавчому рівні завершено процес відокремлення газотранспортної системи відповідно до вимоги Третього Енергетичного Пакету та передано її в управління новоствореному Оператору ГТС України. Ми створили законодавчу основу для врегулювання проблеми боргів на газовому ринку, загальний обсяг яких на момент прийняття законопроекту перетнув позначку в 100 млрд грн, – при цьому передбачили механізми, які б дали змогу мінімізувати ризик повторного загострення цієї проблеми, наприклад, механізм спеціальних рахунків у розрахунках операторів газових мереж з оператором ГТС. Окрім цього, ми також прийняли законопроект, який повинен спростити процедуру приєднання малого та середнього бізнесу до локальних газорозподільчих мереж...

Далі розглянуто:

Які законопроекти перебувають сьогодні на розгляді у вашому комітеті та підкомітеті?

Запровадження стимулюючої рентної ставки дало позитивні результати

Чи підтримує парламент розробку Олеської ділянки на умовах УРП?

Коли можна очікувати підписання інших трьох УРП: Ічнянська – переможець конкурсу York Energy, Охтирська та Грунівська – переможець EP Ukraine V.V.?

Як складається співпраця з міністерством енергетики?

З чим пов'язане можливе переформатування комісії УРП, як ви оцінюєте її роботу?

На якому етапі перебуває робота над Кодексом про надра?

Чи можна назвати вашу співпрацю з Мінприроди, Держгеонадра, НКРЕКП конструктивною? Які питання сьогодні ви спільно розв'язуєте?

Що, на вашу думку, ще можна зробити для збільшення видобутку нафти та газу в Україні?

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ЛІГА.БИЗНЕС, 30.09.2021

**У США закликали Росію заповнювати ПСГ Європи
за рахунок транзиту газу через Україну**

У Вашингтоні вважають, що Європі в умовах низького рівня запасів газу в сховищах і скорі зими необхідно диверсифікувати джерела поставок газу,

наприклад, нарощуючи газовий транзит через Україну. Про це заявив в інтерв'ю Інтерфаксу посол США в Москві Джон Салліван.

За його словами, нижчий, ніж зазвичай, рівень запасів газу в сховищах свідчить про необхідність диверсифікації енергопостачань для задоволення енергетичних потреб Європи і забезпечення її енергетичної безпеки.

Посол наголосив, що саме на це спрямована політика США.

"Вона полягає в тому, щоб в цей вирішальний момент енергопереходу активно брати участь в підвищенні рівня енергобезпеки в Європі, будь то Східна Європа, Україна або інші європейські партнери і союзники", – продовжив Салліван.

Також він зазначив, що в США вірять заявам російської сторони про те, що у неї достатньо газу, щоб задовольнити енергетичні потреби Європи.

"Ми в це віримо і закликаємо уряд Росії направити додаткові поставки через Україну, у якої зараз є достатньо газопровідних потужностей, не використовуючи Північний потік-2. Нас турбує, що відмова від цього кроку вдарить по енергобезпеці Європи і поставить під сумнів запевнення Росії про постачання газу і можливі мотиви припинення поставок", – сказав посол.

[Джерело](#)

MIND, 01.10.2021

«Газпром» припинив транзит природного газу в Угорщину територією України

Можливості імпорту з Угорщини без транзиту відсутні.

«Газпром» припинив транзит природного газу в Угорщину територією України. Про це повідомляється на сайті Оператора ГТС України. «1 жовтня 2021 року з початку нової газової доби (07:00) зупинено транзит природного газу територією України у напрямку Угорщини... З урахуванням того, що імпорт природного газу з Угорщини відбувався шляхом віртуального реверсу, можливості імпорту з Угорщини без транзиту відсутні», – зазначається у повідомленні.

Згідно з повідомленням, заявки на транзит газу не надійшли, незважаючи на те, що потужності з України на вихід в Угорщину законтрактовані на весь газовий рік (з 1 жовтня 2021 року по 30 вересня 2022 року) у розмірі 24,6 млн м³ на добу.

У повідомленні нагадується, що з 1 жовтня 2021 року вступив в силу контракт між Угорщиною та Росією на транспортування газу в обсязі 4,5 млрд куб м на рік, згідно з яким природний газ до Угорщини буде поставлятися через Турецький потік.

Як повідомлялося, прем'єр-міністр України Денис Шмигаль заявляв, що уряд розробив чіткий план зі стабільного проходження опалювального сезону.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 16.09.2021

В. Зеленський створив робочу групу щодо загроз від "Північного потоку-2"

Робоча група вивчатиме наслідки для України від запуску газопроводу.

Президент **Володимир Зеленський** підписав указ № 545/2021-рп про створення робочої групи з напрацювання пропозицій щодо мінімізації загроз від будівництва газопроводів в обхід України, в тому числі "Північного потоку-2". Про це йдеться в повідомленні Офісу президента 16 вересня.

Як наголошується в документі, робоча група повинна підготувати пропозиції про заходи щодо запобігання та мінімізації негативних наслідків для держави від споруди газопроводів і розробити пропозиції щодо зменшення окремих загроз в сфері безпеки та енергетичній сферах.

Зеленський також затвердив персональний склад робочої групи, яку очолив керівник Офісу Президента **Андрій Єрмак**. До її складу, зокрема, увійшли голова Служби безпеки України **Іван Баканов**, голова правління акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» **Юрій Вітренко**, міністр енергетики **Герман Галущенко**, секретар Ради національної безпеки і оборони України **Олексій Данілов**.

Раніше глава МЗС **Дмитро Кулеба** висловив побажання **конкретних дій від Німеччини і Франції** щодо гарантій щодо "Північного потоку-2", **сертифікація якого почалася в Німеччині**.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 16.09.2021

Як нейтралізувати «Північний потік – 2». Глава «Нафтогазу»

Юрій Вітренко про деталі перемовин з європейцями

Наталка Прудка

«Північний потік – 2» запустять лише за умови сертифікації оператора проекту Nord Stream 2 AG

Будівництво скандального газопроводу «Північний потік – 2» повністю завершено 10 вересня. Відразу ж «Газпром» оголосив і про початок його експлуатації. Час «Х» призначено на початок жовтня. Насправді ж новозбудований газопровід почне комерційні поставки лише після того, як оператор проекту дочірня компанія «Газпрому» Nord Stream 2 AG буде сертифікована німецьким регулятором. Процедура сертифікації може затягнутися на вісім місяців.

Тому цілком очевидно, що «заяви Росії про терміни запуску газопроводу є далекими від реальності», – вважає радниця міністра енергетики України та експертка глави МЗС **Олена Зеркаль**. Але, щоб прискорити процес, «Газпром» почав тиснути на німецького регулятора, вдавшись до масштабних маніпуляцій на європейському ринку газу, «розігнавши» ціну на 15 вересня до \$1000 за тисячу кубічних метрів – на біржі в Україні ціни ще вищі.

Далі розглянуто питання:

Як протистояти російському тиску?

Які результати зустрічі українських урядовців з держсекретарем енергетики Німеччини **Андреасом Файхта** з приводу запуску «Північного потоку – 2»?

Чи може статися так, що німецький регулятор таки сертифікує діяльність оператора Nord Stream 2 AG, яка позиція німецької сторони вимальовується після вашого з ними спілкування?

Чи закачується газ у підземні газові сховища України?

Що буде, якщо газопровід «Північний потік – 2» запрацює в тестовому режимі?

Як вибори в Німеччині можуть вплинути на безпекові гарантії щодо України, а також на рішення регулятора Німеччини стосовно сертифікації оператора Nord Stream 2 AG?

Чи розпочалися переговори з «Газпромом» щодо продовження транзитного договору після 2024 року?

За вашими прогнозами, як довго можуть триматися такі екстремальні ціни на газ?

Чи зможуть наші постачальники газу пройти цей сезон з річними тарифами для населення 7,99 грн за куб, адже ціни на біржі в кілька разів вищі. Тоді – або банкрутство постачальників, або перегляд тарифів?

Який наступний крок стосовно газопроводу «Північний потік-2» у перемовинах на рівні ЄС?

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 20.09.2021

Євродепутат: Росії рано кричати «ура» з приводу «Північного потоку-2»

Депутат Європарламенту від фракції «зелених» Райнгард Бютікофер (Reinhard Bütikofer) заявив, що спірний німецько-російський газопровід «Північний потік-2» ще може стати інвестиційної руїною, російські крики «ура» з приводу завершення цього проекту передчасні, передає Deutsche Welle. Райнгард Бютікофер нагадав, що експлуатація «Північного потоку-2» повинна відповідати вимогам європейського законодавства. Так, наприклад, в рамках антимонопольних правил повинен бути забезпечений анбандлінг – відділення діяльності оператора ГТС від видобутку і постачання газу.

Російський концерн Газпром досі не забезпечив цього у випадку з новим трубопроводом, констатував євродепутат. Бютікофер також вказав, що, **згідно з європейськими нормами, на закачування газу в трубопровід повинні мати право і треті сторони, але Газпром поки не знайшов рішення і в цьому питанні.**

Нарешті, для його запуску потрібна сертифікація від влади ФРН, і коли вона буде отримана, теж невідомо. Навіть якщо Федеральне агентство по мережах і схвалить запуск газопроводу, даний проект ще може бути зупинений Єврокомісією. Якщо знайдуться серйозні аргументи на користь того, що позитивне рішення федерального агентства по СП-2 суперечить європейському енергетичному законодавству, то новий газопровід ще може перетворитися в «інвестиційну руїну», вважає Райнгард Бютікофер.

10 вересня Газпром повідомив, що будівництво «Північного потоку-2» повністю завершено. 13 вересня німецький регулятор отримав документи на сертифікацію «Північного потоку-2». Нагадаємо, Зеленський створив робочу групу для мінімізації загроз від будівництва газопроводів в обхід України. Раніше МЗС Росії назвало терміни отримання дозволу на запуск «Північного потоку-2».

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 23.09.2021

Польська PGNIG отримала дозвіл на участь в сертифікації газопроводу «Північний потік-2»

Ярослава Денькович

Польська нафтогазова компанія PGNiG здобула право взяти участь у сертифікації російського газопроводу «Північний потік-2», повідомляє

«Європейська правда». «Федеральна мережева агенція Німеччини (Bundesnetzagentur, BNetzA) надала PGNiG, а також її німецькій філії PGNiG Supply & Trading GmbH допуск до процедури сертифікації "Північного потоку-2"», – йдеться у повідомленні компанії.

У польській компанії вважають, що «Північний потік-2» не відповідає формальним та істотним вимогам щодо сертифікації. Крім того, обидві компанії стверджують, що позитивне рішення німецької агенції поставить під загрозу безпеку постачання ЄС та держав-членів. «Ми задоволені рішенням BNetzA про надання обом компаніям участі у процедурах сертифікації. Заява про сертифікацію, подана Nord Stream 2 AG, доводить, що швейцарська компанія все ще прагне отримати регуляторні привілеї. Наслідки нашої участі у справі "Північний потік -2" показують, що ми можемо ефективно відстоювати свою позицію», – заявив глава правління PGNiG Павел Маєвський. У вересні Федеральне мережеве агентство Німеччини отримало документи на сертифікацію російського газопроводу.

Нагадаємо, Палата представників США схвалила санкції проти «Північного потоку-2». Раніше повідомлялося, що польська державна нафтогазова компанія PGNiG подала заявку на включення в процедуру сертифікації оператора газопроводу Nord Stream 2.

[Джерело](#)

MIND, 23.09.2021

Вітренко: Росія штучно поглиблює дефіцит газу та шантажує Європу для запуску «Північного потоку-2»

Голова «Нафтогазу» каже, що «не варто вірити міфам» про надходження до Європи додаткового російського газу одразу після запуску газопроводу

Росія штучно поглиблює дефіцит газу на європейському ринку та веде прямий шантаж задля комерційного запуску газопроводу «Північний потік-2». Про це заявив голова правління НАК «Нафтогаз України» **Юрій Вітренко**, повідомляє пресслужба компанії.

«Кремль прямо шантажує Європу. Вони поглиблюють дефіцит газу в Європі, наприклад, скоротивши транзит через Україну в півтора раза. Як наслідок – ціни на газ в Європі б'ють рекорди. У такій ситуації Кремль каже: хочете більше газу, дайте нам запустити «Північний потік-2», – зазначив він.

Вітренко додав, що «Газпром» вже зараз може суттєво наростити поставки газу до ЄС через Україну.

«Кремль каже, що для цього європейські компанії мають більше купувати газу, тобто, мовляв, проблема в тому, що це європейські компанії відмовляються купувати газ. Це неправда. І це легко перевірити», – сказав очільник «Нафтогазу».

Він наголосив, що реальну картину попиту європейських споживачів легко побачити, просто відкривши продаж газу з точкою передачі на східному кордоні України. Тоді європейські контрагенти «Газпрому» зможуть самостійно забронювати транзит через Україну. Вітренко додав, що проблем з української сторони немає. А той факт, що «Газпром» цього не робить вказує на його зловживання своїм панівним становищем на європейському ринку, штучно обмежуючи пропозицію і фактично блокуючи доступ третіх сторін до транзитних газопроводів.

«Тобто Газпром не грає за європейськими правилами і продовжує використовувати газ як геополітичну зброю проти Європи і проти України», – зазначив він.

Крім цього, Вітренко вважає, що не варто вірити міфам про надходження на європейський ринок додаткового російського газу одразу після запуску «Північного потоку-2».

«Газпром» після запуску «Північного потоку-2» може обсяги, які зараз йдуть через Україну, перевести на цей новий газогін. І тому газу більше не стане, просто зміниться маршрут. Так, за поточним контрактом «Газпром» має платити за 40 млрд кубометрів транзиту через Україну. Путін каже, що вони будуть виконувати вимоги контракту. Але ці вимоги – «качай або плати». Тобто можна платити, і не качати. Тому фізичних обсягів транзиту з запуском Північного потоку-2 може і не бути», – резюмував очільник «Нафтогазу».

Нагадаємо: палата представників Конгресу США прийняла правки до оборонного бюджету, які містять обов'язкове накладення санкцій на «Північний потік-2». Водночас «Нафтогаз» продовжує переконувати адміністрацію США, що із міркувань національної безпеки США та Європи потрібно терміново накладати санкції.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 24.09.2021

Песков, Мішустін, Соловйов, Симоньян: в конгресі США схвалили нові санкції проти громадян РФ і «Північного потоку-2»

Палата представників США схвалила проект оборонного бюджету на наступний фінансовий рік, який починається 1 жовтня і передбачає посилення санкцій проти Росії.

Палата представників США схвалила проект оборонного бюджету в розмірі близько \$780 млрд. Він передбачає санкції на вторинний ринок боргових паперів Росії і **нові обмеження проти «Північного потоку-2»**. Трансляція велася на сайті нижньої палати конгресу США.

За проект оборонного бюджету на наступний фінансовий рік і посилення санкцій проти Росії виступили 316 членів, проти проголосували 113.

До бюджету включена поправка, яка забороняє громадянам США проводити операції з російським суверенним держборгом на вторинному ринку. Також в нього увійшла поправка, що рекомендує адміністрації президента США **Джо Байдена** розглянути введення санкцій відносно 35 росіян.

У список громадян РФ, які потрапили під санкції, крім інших, увійшли:

прем'єр-міністр Михайло Мішустін,
прес-секретар президента Росії Дмитро Песков,
бізнесмен Роман Абрамович,
бізнесмен Алішер Усманов,
головний редактор телеканалу RT Маргарита Симоньян,
телеведучий Володимир Соловйов.

Цей перелік запропонували соратники опозиціонера Олексія Навального **Леонід Волков і Іван Жданов**. Політики передали його представникам Євросоюзу і США.

Крім цього, проект оборонного бюджету передбачає нові санкції проти «Північного потоку-2». Якщо його затвердять, президент США буде зобов'язаний не пізніше ніж через 15 днів після вступу ініціативи в силу ввести обмеження проти всіх осіб і компаній, причетних до діяльності і будівництва «Північного потоку-2».

Тепер свій варіант проекту оборонного бюджету повинен схвалити сенат США. Потім деталі двох проектів узгодять і обидві палати знову проголосують за документ, після чого він відправиться на підпис президенту.

Нагадаємо, що інформацію про те, що газопровід "Північний потік-2" буде добудований до 23 серпня спростувала компанія-оператор Nord Stream 2 AG.

21 липня заступник держсекретаря США Вікторія Нуланд заявила про те, що **США і Німеччина досягли домовленості щодо газопроводу «Північний потік-2»**. Сполучені Штати не зупинятимуть добудову російського проекту.

[Джерело](#)

УНН, 27.09.2021

У "Нафтогазі" кажуть, розблокування транзиту Україною є умовою сертифікації "Північного потоку-2"

Розблокування доступу європейських покупців до придбання російського і центральноазійського газу на східному кордоні України і подальшого самостійного бронювання транзитних потужностей є юридично обов'язковою передумовою сертифікації "Північного потоку-2". Про це в ефірі одного з телеканалів заявив голова правління НАК "Нафтогаз України" **Юрій Вітренко**, пише УНН.

Цитата: “Не можна забезпечити доступ третіх сторін тільки до "Північного потоку-2". Бо тоді він стане якраз привілейованим, порівняно з іншими газопроводами, що йдуть з Росії в Європу — наприклад, через Україну. Німецький регулятор не має сертифікувати "Північний потік-2" до розблокування Росією українського газопроводу для третіх сторін. Щоб європейські компанії змогли отримувати газ на кордоні Україна-Росія і потім самостійно бронювати транзит через Україну”, — сказав Вітренко, якого цитує пресслужба Нафтогазу.

Деталі

Він пояснив, що "в спільній заяві США та Німеччини є пряме посилання — "Північний потік-2" має відповідати духу і слову Третього енергопакету Європейського Союзу, інакше він не може бути сертифікованим, не може реально запрацювати”, назвавши це "великою дипломатичною перемогою України".

Зокрема, голова “Нафтогазу” нагадав, що прямими вимогами Третього енергопакету є відокремлення оператора газопроводу від впливів "Газпрому та Путіна", а також забезпечення вільного доступу покупців до придбання газу та подальшого бронювання транзитних потужностей (а це можливо тільки при встановленні точки продажу газу на виході з російської газотранспортної системи — в Усть-Лузі).

“Що дуже важливо для нас: все це має поєднуватися з принципом солідарності, закладеним у договір про заснування ЄС. Якраз нещодавно було рішення європейського суду, який вказав, що німецький регулятор при сертифікації газопроводів має застосовувати цей принцип. Коли німецький регулятор сертифікуватиме "Північний потік-2" – має також переконатися, що цей

газопровід не опиниться у привілейованому становищі, порівняно з іншими”, - сказав Вітренко.

Він підкреслив, що забезпечення вільного доступу лише до "Північного потоку-2" без розблокування Росією українського транзитного маршруту суперечило б принципу солідарності.

Голова "Нафтогазу" додав при цьому, що Україна в міжнародних переговорах щодо "Північного потоку-2" не просить політичних гарантій, але вимагає твердого виконання законодавства. "Усі ми розуміємо, що Газпром і Путін в Європі намагаються використовувати право сили, наша ж сила — якраз в правовій обґрунтованості позиції”, — підсумував він.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Дзеркало тижня, 28.09.2021 [«В Україні з'явилося нове дихання в питанні «Північного потоку-2»: Арахамія назвав причини»](#).

MIND, 27.09.2021 [«Вітренко назвав юридично обов'язкову передумову сертифікації «Північного потоку-2»](#).

DW, 28.09.2021

Коментарій: Кремль ударил по украинскому транзиту газа из Венгрии

Андрей Гурков, экономический обозреватель Deutsche Welle

"Газпром" обеспечил Москве тройной геополитический успех, поскольку в Евросоюзе и Киеве сосредоточились на "Северном потоке-2" и недооценили "Турецкий поток", считает **Андрей Гурков**.

Европейцам следует взглянуть правде в глаза: подписав с "Газпромом" рассчитанный на 15 лет новый договор о поставках российского газа, Венгрия обеспечила Кремлю тройной геополитический успех. Благодаря этому контракту Москва продолжает последовательно сокращать газовый транзит через Украину, при этом она обостряет противоречия внутри Евросоюза, а заодно втягивает Киев в дипломатический конфликт с одним из европейских соседей.

Венгрия Виктора Орбана подрывает единство Евросоюза

Для Евросоюза это, безусловно, поражение - не стратегическое, но тактическое. Венгерский премьер Виктор Орбан в очередной раз подрывает единство ЕС, демонстрируя странам-союзникам и Еврокомиссии в Брюсселе свое пренебрежение к совместно выработанным позициям.

В вопросе украинского транзита общая позиция состоит в том, что российский газ должен и дальше в значительных объемах идти через Украину, чтобы обеспечивать не только ее экономические интересы, но и ее безопасность. **Сохранение транзита рассматривается как своего рода страховка от возможных новых агрессивных действий России на украинской территории.**

Однако Будапешт вновь пошел на сепаратные договоренности с Москвой, как это уже было в этом году с закупкой вакцины "Спутник V", не получившей официального допуска в ЕС. Ключевым элементом нового контракта с "Газпромом" состоит в том, что впредь Венгрия будет обеспечиваться российским газом в обход Украины.

Это стало технически возможным благодаря строительству российского газопровода "Турецкий поток": по одной его нитке газ по дну Черного моря

поставляется в Турцию, по другой снабжаются Болгария и Греция, а также Сербия. Из этой балканской страны в Венгрию и будут поступать примерно три четверти тех объемов газа, которые до сих пор шли туда через Украину. Остальные кубометры предоставит Австрия. Таким образом, в "венгерской схеме" сокращения украинского транзита волей-неволей задействованы еще три члена ЕС, а также государство, намеренное в него вступить.

Далі в статті йдеться про:

- "Северный поток-2" и "Турецкий поток" - две части единого плана Путина
- "Газпром" шаг за шагом приближается к цели
- Берлину и Брюсселю нужны реалистичные сценарии, как ответить России
- Киеву не стоит вести арьергардные бои из-за транзита газа

Ознакомиться с повним текстом статті можна за [посиланням](#).

Інформація на цю тему – MIND, 28.09.2021 [«Єврокомісія перевіряє можливі наслідки контракту Угорщини з «Газпромом»](#).

[Ліга.Бизнес, 29.09.2021 «Чому Україна посварилася з Угорщиною. Винні Газпром і Турецький потік. І це серйозно»](#), Андрей Самофалов, руководитель деловой редакции.

♦ *Відновлювані джерела енергії*

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 20.09.2021

Исключение нормы об акцизе для ВИЭ-генерации из ресурсного законопроекта, безусловно, положительное решение – глава ЕУЭА

Исключение комитетом ВР по вопросам финансов, налоговой и таможенной политики из ресурсного законопроекта №5600 нормы об акцизном налоге на произведенную ВИЭ, безусловно, является положительным решением, поскольку она несла крайне негативные последствия для развития отрасли ВИЭ.

"Реакция отрасли, конечно, положительная, но все равно мы остаемся сосредоточенными и надеемся, что никто не предложит эту правку именно во время рассмотрения законопроекта во втором чтении в Верховной Раде. Мы неоднократно отмечали все риски и недостатки этой инициативы, и насколько негативно она может обернуться для инвестиционного климата Украины", – сказала директор Европейско-украинского энергетического агентства **Александра Гуменюк** в комментарии.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за [посиланням](#).

Інформація на цю тему – Енергореформа, 21.09.2021 «[Отказ от акциза на «зеленую» э/э позволяет рассчитывать на выполнение меморандума между правительством и ВИЭ-ассоциациями – мнение](#)».

Енергореформа, 21.09.2021 «[Гибридная война сменилась гибридным перемирием – глава БАУ об исключении акциза на «зеленую» э/э из законопроекта №5600](#)».

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 23.09.2021

Акциз на зеленую э/э стал последней "красной линией" перед массовыми арбитражами инвесторов – глава АСЭУ

Введение акциза на "зеленую" э/э стало последней "красной линией" перед массовыми арбитражами инвесторов, а также совершенно противоречило целям де-карбонизации – в результате акциз исключили из ресурсного законопроекта №5600, считает глава Ассоциации солнечной энергетики Украины **Артем Семенишин**.

Вместе с тем он подчеркнул: "Но, вероятно, нам не удалось бы добиться исключения нормы из законопроекта, если бы разница между имиджевыми, финансовыми, репутационными потерями и потенциальными выгодами бюджета не была столь разительной".

При этом Семенишин обратил внимание на активную позицию бизнес и профильных ассоциаций в этом вопросе и их поддержку международным сообществом.

"Необходимо было донести народным депутатам, какими могли быть **риски введения акциза**. Где только наша ассоциация не поднимала этот вопрос и к кому мы только не направляли обращения", – указал глава АСЭУ...

"К сожалению, доля промышленных ВИЭ у нас сейчас практически не увеличивается, а солнечная энергетика уже два года вообще переживает настоящую стагнацию, и это выбивается из мировых тенденций, где в **других**

странах последние два года наблюдается рост мощностей "солнца" даже до 60% в год", – подчеркнул Семенишин.

По его словам, в текущем году вряд ли стоит с отменой акциза ожидать каких-то других инициатив, направленных против развития отрасли.

"У нас и так достаточно вопросов, которые сплотили отрасль: рассмотрение дела об отмене зеленых тарифов в Конституционном суде, инициатива "Лиги антитраста" признать зеленый тариф неправомерной господдержкой через АМКУ, **необоснованный повышенный интерес к предприятиям отрасли со стороны налоговой**", – резюмировал глава ассоциации.

В то же время, по его мнению, **показательным будет прохождение законопроекта о контрактах на разницу (Feed-in Premium)**, разработанный и вынесенный недавно на обсуждение Министерством энергетики. "Теперь интересно, что же будет в окончательном варианте законопроекта, и насколько он устроит отрасль", – подчеркнул глава АСЭУ.

[Джерело](#)

ДТЕК, 24.09.2021

Оператори системи розподілу – основа для «зеленого» енергетичного переходу України

Оператори системи розподілу відіграють ключову роль в «зеленому» енергетичному переході України відповідно до Європейського «зеленого» курсу. Про це заявили представники Єврокомісії, міжнародних енергетичних спільнот Eurelectric та E. DSO в рамках круглого столу **«ОСР на шляху енергетичного переходу України: нові виклики, регуляторні зміни та інвестиційні можливості»**. Українські електромережі потребують інвестицій для оновлення та модернізації. Стимулюючі інвестиції RAB-тарифи надзвичайно важливі для системного інвестування в оновлення мереж і розвитку їх функціональних можливостей для зростаючих потреб ВДЕ сучасних міст та регіонів.

16 вересня вперше був організований міжнародний онлайн-Круглий стіл присвячений перспективам розвитку ОСР, регуляторним змінам в Україні та інвестиційним можливостям операторів системи розподілу (ОСР). Подія відбулась за підтримки найбільших європейських асоціацій, які представляють інтереси ОСР – Eurelectric та E. DSO.

До обговорення нової ролі ОСР та перспективи їх розвитку долучились Фергал Макнамара, голова комітету з розподілу та розвитку ринку Eurelectric, Роберто Зангранді, генеральний секретар E. DSO, Петра Іщева, керівник програми Південно-Східної Європи, IRENA, Рута Балтаузе, група підтримки України в Єврокомісії, Юрій Власенко, перший замісник Міністра енергетики, Олександр Баранюк, виконавчий директор ГС «Розумні електромережі України», Іван Гелюх, Генеральний директор ДТЕК Мережі та Йохан Бастін, Голова наглядової ради DTEK Grids B.V.

Фергал Макнамара, голова комітету з розподілу та розвитку ринку Eurelectric, зазначив, що енергетичний перехід ставить перед українськими ОСР ті ж виклики, що і для країн ЄС-27. ОСР – є основою енергетичного переходу в Європі, і їх інвестиційні потреби зростуть на 50-70%, щоб стати придатними для цілей енергопереходу.

«Щоб перейти на енергетично ефективні «зелені» енергоносії, енергетичній системі будуть потрібні ОСР і стабільність та ефективність у нормативно-правовій базі тарифоутворення на електроенергію, що дозволить їм планувати свої інвестиції», – підкреслив Фергал Макнамара.

Рута Балтаузе з групи підтримки України в Європейській Комісії, наголосила, що європейська співдружність бачить вдосконалення в питаннях прозорості та розумінні важливості інвестицій в мережі в Україні. Про це свідчить реформа ринку електроенергії та впровадження стимулюючої інвестиції RAB-регулювання.

«Важливо, щоб роль ОСР лишалася ключовою не залежно від регуляторної політики. Вони повинні мати змогу залучати достатньо інвестицій для інтеграції відновлюваних джерел енергії та нових технологій за допомогою «розумних» мереж та впровадження рішень гнучкості», – підкреслила Рута Балтаузе.

Іван Гелюх, CEO ДТЕК Мережі, підкреслив, що ринок електроенергії в Україні швидко змінюється, стикаючись з новими тенденціями, такими як зростання відновлюваних джерел енергії, просьюмерів, розподілених ресурсів та електромобільності.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 27.09.2021

Тренди відновлювальної енергетики:

фахівці компанії долучилися до обговорення перспектив галузі

Представники Укргідроенерго взяли участь в Австрійсько-українському дні зелених технологій, який відбувся у Львові. На заході було представлено найкращі практики та інноваційні рішення у галузі відновлюваної енергетики та житлово-комунальних послуг задля зменшення викидів вуглецю.

Австрія відіграє важливу роль у розробці та розвитку сучасних технологій, які відомі в усьому світі завдяки своїй якості та ефективності. Під час заходу провідні австрійські експерти ділилися корисною інформацією про новітні “зелені” технології, а також можливості фінансування проєктів.

Передусім йшлося про системи накопичення енергії для безперебійного електропостачання, системи управління безпекою та комунікаціями на електростанціях, а також використання відновлювальної енергетики для потреб громад.

«Представлені технології є інноваційними та перспективними для використання при будівництві гібридних електростанцій в гідроенергетиці. Вивчення технічних новинок та їх експлуатаційних характеристик дає підґрунтя приймати у подальшому ефективні проєктні рішення менеджментом компанії», - зазначив генеральний директор Укргідроенерго Ігор Сирота.

[Джерело](#)

MIND, 29.09.2021

Виробники ВДЕ отримали 80 млрд грн за «зеленим» тарифом

«ГарПок» розповів про внесок у вуглецеву нейтральність України.

Сума виплат за «зеленим» тарифом, що сплачує державне підприємство «Гарантований покупець» виробникам ВДЕ, перетнула позначку у 80 млрд грн.

При цьому частка «чистої» генерації в енергобалансі України за два роки зросла у понад два рази – з 3,7% у 2019 до 9% у 2021 році, повідомляє компанія.

Як зазначає «ГарПок», для досягнення показника у 3,7% електроенергії за десять років – з 2009 по 2019 рік держава заплатила за «зеленим» тарифом 77 млрд грн. Якщо зважити на стрибок курсу долару 2015 році, це значно більше, ніж витратив «Гарантований покупець» від початку своєї діяльності у 2019 році.

Завдяки ефективній діяльності держпідприємства не тільки забезпечується зростання частки ВДЕ в енергобалансі України, але й виконуються цілі Національної економічної стратегії, Green Deal («зеленої угоди»), Паризької кліматичної угоди та світової мети вуглецевої нейтральності.

Якщо говорити про соціальну відповідальність, то окрім забезпечення «зеленого» переходу, ДП «Гарантований покупець» є ключовою ланкою механізму, який забезпечує доступність електроенергії для побутових споживачів. Виконуючи ПСО для населення, «Гарантований покупець» заплатив постачальникам універсальних послуг 7,4 млрд грн, які гарантують доступну ціну електроенергії для населення.

Крім того, завдяки ефективній торговельній політиці «Гарантований покупець» отримав майже чотири млрд грн додаткової позитивної різниці між доходами та витратами від ПСО для населення, на які було зменшено розмір послуги, що «ГарПок» надає НЕК «Укренерго».

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 30.09.2021

Винницкий горсовет решил строить СЭС для коммунальных объектов

Винницкий городской совет утвердил программу строительства солнечных электростанций для собственного потребления учреждениями здравоохранения и коммунальными предприятиями Винницей городской территориальной громады на 2022-2026 гг.

"Целью программы является уменьшение потребления энергоресурсов из традиционных источников и сокращения выбросов CO₂. Строительство СЭС также позволит уменьшить затраты на закупку э/э из внешней сети", – написал заместитель городского головы Винницы **Андрей Очеретный** в Facebook.

Согласно решению, реализация программы запланирована в три этапа, на первом из которых (2022-2023 гг.) СЭС будут построены в пяти больницах, в том числе в городском роддоме и центре сердечно-сосудистой патологии. На втором этапе СЭС будут оснащены КП "Винницгортеплоэнерго" и "Винницкая транспортная компания". Третий этап предусматривает строительство систем накопления энергии (СНЭ) для увеличения объема замещения СЭС традиционной э/э. По расчетам Винницкого горсовета, использование СНЭ может увеличить этот показатель до 30%.

[Джерело](#)

♦ *Нові технології*

МІНЕНЕРГО, 15.09.2021

Міненерго напрацьовуватиме економічно доцільні і екологічно безпечні шляхи "водневого" партнерства з Європою

Заступник міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** і заступниця міністра **Юлія Підкоморна** взяли участь в панельній дискусії «Україна: перспективи експорту зеленого водню до Німеччини та ЄС».

«Міністерство буде максимально сприяти співробітництву українського бізнесу із закордонними партнерами, створювати необхідну регуляторну базу, систему сертифікації продукції тощо. Для нас важливо, щоб ринок з самого створення відповідав європейським стандартам і одразу був інтегрований в європейський ринок», - наголосив Ярослав Демченков.

За його словами, вже розпочато роботу з оцінки можливостей української газотранспортної системи, необхідних інвестицій для її модернізації, щоб забезпечити транспортування водню до країн ЄС.

«Питання експортних поставок водню до Європи доцільно розглядати в комплексі із питанням ресурсів та потужностей виробництва водню. Комплексне бачення всіх складових буде викладено в нашій Водневій стратегії і вона має окреслити бачення України в розвитку водневої галузі. Ми за економічно доцільні і екологічно безпечні шляхи майбутнього партнерства з Європою», - зазначила Юлія Підкоморна.

Вона також наголосила на тому, що вже зараз варто започатковувати відповідні освітні курси у вищих навчальних закладах, адже потрібно готувати професіоналів, які розвиватимуть нову галузь.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему – Міненерго, 17.09.2021 «Представники Міненерго і проекту USAID обговорили перспективні шляхи розвитку водневої енергетики в Україні».](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 20.09.2021

В новом законопроекте о системах накопления энергии нет никаких "зеленых" тарифов – глава энергокомитета Рады

Зарегистрированный 17 сентября доработанный законопроект о системах накопления энергии № 5436-д не содержит каких-либо способов стимулирования и поддержки деятельности таких систем со стороны государства, в частности, "зеленых тарифов".

"В законопроекте не предусмотрено никаких специальных "зеленых" тарифов или других государственных дотаций или субсидий. Работа СНЭ будет осуществляться на рыночных основах, согласно правилам 4-го Энергетического пакета, в частности, на рынке вспомогательных услуг", – написал глава комитета Верховной Рады по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг **Андрей Герус** в "Телеграмм-канале" 17 сентября.

Герус уточнил, что законопроект дает определение СНЭ, описывает правила

работы соответствующего рынка и урегулирует их деятельность при присоединении к сетям НЭК "Укрэнерго" и распределительным сетям.

"Строительство и развитие СНЭ поможет сделать украинскую энергосистему более гибкой, стабильной и надежной", – резюмировал глава энергокомитета.

Текст законопроекта пока отсутствует на сайте Рады.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 23.09.2021

Створення високоекономічних гідроагрегатів підвищить надійність та безпеку експлуатації українських гідроелектростанцій

22 вересня у онлайн форматі відбулося громадське обговорення роботи «Створення високоекономічних гідроагрегатів для ГЕС України», що подана на здобуття Національної премії України імені Бориса Патона в 2021 році.

Серед авторів - голова правління ПрАТ «Укргідропроєкт» **Сергій Осадчий**, головний інженер ПрАТ «Укргідроенерго» **Вадим Рассовський**, заступник генерального конструктора АТ «Українські енергетичні машини» **Олександр Бураков**, перший заступник головного конструктора гідротурбін АТ «Українські енергетичні машини» **Віктор Єфименко**, заступник генерального директора АТ «Українські енергетичні машини» **Олексій Коршунов**, завідувач відділенням турбо- і гідрогенераторів ДП «Завод «Електроважмаш» **Ігор Кобзар**, голова правління ТОВ «ДніпроСпецгідроенергомонтаж» **Юрій Ковальов**, старший науковий співробітник Інституту проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного НАН України **Олег Хорєв**.

Метою роботи є створення високоекономічних гідроагрегатів ГЕС для підвищення ефективності роботи Об'єднаної енергетичної системи України. Авторами визначено концепцію створення нових проточних частин гідроагрегатів електростанцій при їх реконструкції та новому будівництві. Вперше на основі математичного моделювання нестисливої в'язкої течії в проточній частині встановлено закономірності впливу окружних і осьових навалів лопатей робочих коліс на структуру потоку та енергетичні показники.

Під час роботи над науковою працею виконано роботи з вдосконалення нормативної бази для оцінки ресурсу кришок гідротурбін, що дозволило провести детальний аналіз питань щодо обсягів модернізації низки ГЕС України. Для реалізації проєктів реконструкції ГЕС проведені комплексні розрахунково-експериментальні роботи з розробки проточних частин зі збереженням спіральних камер, статорів і відсмоктувальних труб діючих гідротурбін для всіх ГЕС Дніпровського Каскаду. На прикладі створення модернізованих гідротурбін Кременчуцької ГЕС розглянуто комплексний підхід до створення високоефективних поворотно-лопатевого гідротурбін для всього Каскаду.

Під час виступу один з авторів праці, **головний інженер Укргідроенерго Вадим Рассовський** наголосив на актуальності роботи та її важливості для української енергетики.

«Не секрет, що середній вік енергетичної інфраструктури ГЕС України перевищує 50 років. Доцільним є процес її реабілітації з підвищенням ефективності. Укргідроенерго з 1996 року реалізує проєкт реконструкції діючих

*ГЕС і ГАЕС, в рамках якого здійснюється заміна основного та допоміжного обладнання на станціях. Після завершення реконструкції ми отримуємо майже 300 МВт додаткової потужності та підвищення ККД гідроагрегатів. Окрім того, отримуємо значний екологічний ефект, оскільки нове обладнання до мінімуму зменшить негативний вплив на довкілля. Хотів би акцентувати, що реконструкція обладнання з підвищенням його ефективності та екологічних характеристик виконується за найвищими світовими стандартами і є дуже важливим кроком на шляху до інтеграції Об'єднаної енергосистеми України до загальноєвропейської енергосистеми ENTSO-E», - зазначив **Вадим Рассовський**.*

Під час обговорення наукової праці голова Громадської спілки «Асоціація «Гідроенергетика України», голова Науково-технічної ради Укргідроенерго **Семен Поташик** зауважив, що дослідження «Створення високоекономічних гідроагрегатів для ГЕС України» має фундаментальний характер, а методи, якими користувалися науковці, вперше в Україні дозволили провести дослідження робочого процесу в проточних частинах гідротурбін.

*«Ступінь обґрунтованості наукових положень, всебічний аналіз та використання сучасних підходів без сумніву роблять цю роботу гідною для здобуття Національної премії України імені Бориса Патона. А це – найвища нагорода за заслуги в науці та техніці», - зауважив **Семен Поташик**.*

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

ДТЕК, 24.09.2021

Перша в Україні промислова система накопичення енергії ДТЕК пройшла сертифікацію НЕК «Укренерго»

НЕК «Укренерго» 26-31 серпня провела випробування першої в Україні промислової літій-іонної системи накопичення енергії ДТЕК потужністю 1 МВт і ємністю 2.25 МВт·год. За результатами випробувань батарея отримала сертифікацію для надання допоміжних послуг — резерву підтримки частоти (РПЧ) оператору системи передачі.

«Система накопичення енергії ДТЕК успішно пройшла сертифікацію НЕК «Укренерго». Це перша в історії енергетики України сертифікація подібного технологічного об'єкту і перша літій-іонна батарея, що забезпечує системну надійність енергосистеми країни. Ми раді, що ДТЕК зробив цей внесок у розвиток української енергетики та формування ринку систем накопичення енергії в Україні», — зазначив директор з інновацій ДТЕК **Емануеле Вольпе**.

За його словами, «Укренерго» спільно з фахівцями ДТЕК розробило першу в Україні програму випробувань систем накопичення енергії. Вона включала в себе тестування здатності батареї нести базове навантаження, перевірку чутливості налаштувань батареї і перевірку швидкості реагування при відхиленні частоти в мережі від номінальної.

Перевірка підтвердила, що система накопичення енергії ДТЕК здатна виконувати збільшення або зменшення потужності від нуля до повного резерву за 0,4-0,6 секунди, тоді як кодекс системи передачі регламентує такий час на позначці 30 секунд. Тобто батареї здатні виконувати системні послуги значно якісніше. Швидкість реагування батареї на відхилення частоти склала менш ніж 0,1 секунди.

Слід також зауважити, що до сертифікації батареї регулювання частоти в Україні здійснювалось переважно блоками вугільних ТЕС. Використання систем накопичення енергії дозволить зменшити навантаження на вугільні станції та сприяти декарбонізації енергосистеми країни.

«Для ДТЕК Енерго сертифікація СНЕ — важлива й символічна подія. Якщо до сьогодні одними з основних маневрових потужностей були ТЕС, то зараз у багатьох країнах їх уже замінили СНЕ з їхньою чистою енергією і швидкою реакцією. Тому для нас сертифікація батареї — це ще один крок на шляху великих змін. Тих змін, які ми, як генеруюча компанія, намітили собі, щоб стати більш екологічними, ефективними і конкурентоспроможними. ДТЕК Енерго підтримує трансформацію галузі і рухається назустріч майбутньому», — сказав генеральний директор ДТЕК Енерго Ільдар Салєєв.

Системи накопичення енергії — це ключ до енергетичної безпеки України, оскільки вони можуть балансувати енергосистему гарантуючи її гнучкість, яка дозволить прискорити перехід до зелених джерел енергії та сприяти декарбонізації. Окрім того, батареї можуть забезпечувати миттєве регулювання частоти мережі та гарантувати стабільну якість електроенергії, а також допомогти Україні синхронізуватися з європейською енергосистемою ENTSO-E...

[Джерело](#)

ДТЕК, 27.09.2021

ДТЕК розширює програму цифрової трансформації MODUS

Група ДТЕК розширює програму цифрової трансформації MODUS, що охоплює як виробничі, так і адміністративні процеси в усіх напрямках бізнесів.

Розпочата у 2019 році цифрова трансформація Групи ДТЕК виходить на новий рівень. До існуючих модулів програми цифрової трансформації MODUS додалися нові – Цифрові фінанси, Цифровий трейдинг, Інформаційна безпека та Цифрова інфраструктура. Тепер в Групі ДТЕК проекти цифрових змін реалізуються за 13 різними напрямками.

«Розширення програми цифрової трансформації Групи ДТЕК стало логічним кроком, з огляду на глобальний тренд цифровізації, трансформацію української енергетики, вимоги до безпеки і надійності галузі. Успішність реалізації перших проектів MODUS показала важливість розвитку цифрових технологій для збереження конкурентоспроможності і побудови більш сталого бізнесу, - зазначив виконавчий директор ДТЕК **Дмитро Сахарук**. – З моменту запуску програми MODUS у 2019 році економічний ефект від впровадження цифрових продуктів та рішень склав 470 млн гривень».

Нові напрями програми MODUS спрямовані також на перетворення ролі ІТ в бізнес-процесах ДТЕК. За словами директора з інформаційних технологій ДТЕК **Дмитра Осики**, великі дані вже стали одним з найважливіших ресурсів, збереження і правильне розпорядження ними має ключове значення для розвитку бізнесу, зниження рівня різноманітних ризиків, підвищення безпеки.

«Наша мета в перспективі 2025+ року перетворити ДТЕК в цифрове підприємство. Для цього ми активно розвиваємо експертизу, а також зрілість наших продуктивних команд. З кожним роком зростає цінність створюваних і впроваджуваних нами цифрових продуктів та ІТ рішень для бізнесів компанії. І наше розширення

програми цифрової трансформації MODUS - це ще один крок на шляху до цифрової трансформації української енергетики в цілому», - підкреслив Дмитро Осика.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 28.09.2021

У Норвегії будуть виробляти морське паливо на основі зеленого водню

У Тромсе є всі умови для розвитку зеленої енергетики.

Передбачається, що виробництво палива почнеться у 2025 році.

Норвезькі компанії Magnora ASA, Prime Capital і Troms Kraft створять установку для великомасштабного виробництва екологічно чистого водню в Тромсе (найбільше місто Норвегії за полярним колом), який потім буде перероблятися в зелений аміак для використання в якості морського палива, – повідомляє H2 View.

Тромсе має прекрасні умови для отримання зеленої електроенергії – за рахунок гідроенергетики та берегового вітру, й ідеально підходить для виробництва екологічно чистого палива. На судноплавство щорічно припадає величезна кількість викидів вуглецю, і Тромсе, північний центр рибальства та вантажних перевезень Норвегії, має намір максимально декарбонізувати свою діяльність.

На даний час проєкт зі створення установки для виробництва екологічно чистого морського палива знаходиться на стадії техніко-економічного обґрунтування. Передбачається, що комерційна експлуатація установки почнеться у 2025 році.

«З наявним надлишком електроенергії від поновлюваних джерел енергії, великою інноваційною морською та рибною галуззю, а також компетентною робочою силою в промисловості, у Тромсе є всі необхідні складові для успіху», – сказав виконавчий голова Magnora ASA Торстейн Саннесс.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 29.09.2021

Укртрансгаз и ОГТСУ договорились развивать водородный рынок в Украине

Ярослава Денькович

Компания Укртрансгаз – независимый оператор газохранилищ Украины – совместно с Оператором газотранспортной системы (ОГТСУ) будут изучать возможности по развитию рынка возобновляемых газов в Украине: водорода, биометана и синтетического метана. С этой целью компании подписали соответствующий меморандум, сообщает пресс-служба. Документ предусматривает стратегическое сотрудничество в вопросах декарбонизации энергетического сектора, раскрытие потенциала возобновляемых газов в Украине, исследование технологий и процессов их транспортировки и хранения. Компании совместно будут проводить научно-исследовательские работы, изучать рыночные возможности, согласовывать перспективные маршруты и пилотные проекты по хранению возобновляемых газов и их смеси с природным газом. Укртрансгаз и ОГТСУ будут работать над созданием новых цепей поставок водорода, биометана и синтетического метана, в том числе в страны Европы, заниматься обновлением энергетической и климатической политик, способствовать созданию нормативно-

правових актів, необхідних для дальнішої синхронізації енергетичного сектора України з європейським ринком. Верховна Рада 9 вересня прийняла в першому читанні законопроект про розвиток виробництва біометану. Нагадаємо, в Україні з'явиться перша водородна заправка.

[Джерело](#)

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 30.09.2021

Дмитро Кулеба: Експорт зеленого водню з України до ЄС є великим політичним проектом та інструментом євроінтеграції

Україна готова стати ключовим постачальником зеленого водню до Європейського Союзу і розглядає розвиток водневої енергетики як великий європейський політичний проект та інструмент євроінтеграції нашої держави. Про це Міністр закордонних справ України **Дмитро Кулеба** повідомив 30 вересня на онлайн-брифінгу.

“Ми думаємо про нові можливості для України, які зміцнять її енергетичну безпеку, економіку та безпеку загалом. Таку можливість надає зелений водень. Розвиток водневої енергетики в Україні є не просто створенням альтернативного джерела енергії, а великим політичним європейським проектом, який здатен кардинально змінити розклад сил і альянсів на європейському континенті”, - заявив Міністр.

Він запевнив, що особисто докладатиме всіх зусиль, щоб Україна не змарнувала свій історичний водневий шанс: **“Ми у жодному разі не маємо розглядати зелений водень як суто економічний проект. Це великий політичний проект і дуже серйозний інструмент європейської інтеграції України. Експортом зеленого водню ми зв'яжемо економіки України та країн ЄС нерозривним вузлом”**.

Міністр акцентував на стратегічній важливості водневої співпраці для зміцнення стратегічного партнерства України та ФРН: “Україна у відносинах з Німеччиною може зайняти місце, яке зараз займає Росія, коли йдеться про постачання газу”.

Глава МЗС України звернув увагу на стрімкий розвиток водневої енергетики України: Нафтогаз України підписав з німецькою RWE угоду про співпрацю з постачання в Німеччину водню, чотири оператори газотранспортних систем з України, Німеччини, Словаччини та Чехії представили спільну ініціативу “Центральноєвропейський водневий коридор”, а Українська воднева асоціація привезла в Україну перший водневий автомобіль.

“Дуже приємно бачити, що ми вже нині творимо майбутнє. Україна мислить не лише сьогоднішнім днем, але й завтрашнім. Розвиває технології, які визначатимуть енергетичне співробітництво у майбутньому. Водень - це технологія завтрашнього дня, якою потрібно займатися вже сьогодні”, - підсумував він.

[Джерело](#)

♦ *Тарифи, ринок електроенергії*

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 30.09.2021

Міненерго: З 1 жовтня ціна на електроенергію для населення буде знижена

Для 80% населення України тариф на електроенергію з 01 жовтня 2021 року становитиме 1,44 грн за кВт*год за умови споживання до 250 кВт*год на місяць. Для всіх, хто споживає більше 250 кВт*год на місяць, ціна залишатиметься незмінною – 1,68 грн за весь обсяг споживання.

Зниження тарифів для населення відбулось за ініціативи Президента України.

Завдяки розробленій Міністерством енергетики фінансовій моделі покладання спеціальних обов'язків (ПСО) державні виробники електроенергії, НАЕК «Енергоатом» і ПрАТ «Укргідроенерго», які забезпечують виконання спецобов'язків, отримали право продавати весь обсяг своєї продукції на ринкових умовах. За рахунок отриманого доходу державна генерація компенсуватиме різницю між тарифами для населення і ринковою ціною електроенергії.

«Нова модель ПСО дає можливість державним компаніям стабілізувати та покращити свій фінансовий стан. В свою чергу, це дає змогу забезпечувати знижену ціну на електроенергію для вразливих верств населення», - зазначив Міністр енергетики Герман Галущенко.

НАЕК «Енергоатом» вже розпочав роботу за новою моделлю. 23 вересня компанія продала на аукціонах електроенергію в обсязі 1,38 млн МВт*год для постачання населенню у жовтні 2021 року.

«Укргідроенерго» сплатило 1 млрд грн ДП «Гарантований покупець» та забезпечило авансування послуг щодо постачання електроенергії за новим зниженим тарифом.

Тарифи на електроенергію гарантовано будуть незмінними протягом всього опалювального сезону.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 30.09.2021

Що буде з тарифами на опалення?

Зеленський та Шмигаль обіцяють зігріти, але не всіх

Наталка Прудка

Прем'єр Денис Шмигаль: Уряд не планує підвищення тарифів на опалення та гарячу воду протягом прийдешнього опалювального сезону

Влада говорить те, що хочуть чути люди

Керівники міст б'ють на сполох через критичну ситуацію у комунальній теплоенергетиці: перед стартом опалювального сезону галузь фінансово знекровлена – боргова проблема та невідповідність тарифів реальній вартості послуг вимагають екстрених дій. На початку тижня президент Володимир Зеленський провів закриту зустріч з мерами міст, щоб обговорити тарифи на опалення. Президент пообіцяв, що тарифи на опалення не будуть підвищуватися до кінця опалювального сезону. Але влада замовчує, яким чином можна стримати зростання тарифів, адже ціни на газ постійно зростають. За оцінками Асоціації міст

України, на збереження попередніх тарифів місцевому самоуправлінню доведеться витратити від 25 до 40 млрд грн. Де взяти такі кошти, питання риторичне.

Натомість громом серед ясного неба 24 вересня у Верховній Раді пролунала заява прем'єр-міністра Дениса Шмигала. Він запевнив: влада не підійматиме тарифів на опалення та гарячу воду протягом прийдешнього опалювального сезону.

«Ми не плануємо, що тарифи на тепло та гарячу воду цього опалювального сезону будуть змінюватися стосовно минулого опалювального сезону. Тобто, ми не плануємо підвищень тарифів», – пообіцяв прем'єр. І тут же нагадав, що відповідальність за формування тарифів лежить на місцевому самоврядуванні.

Далі про:

- Тарифний цугцванг
- Кому буде точно холодно?
- Що ж відбувається насправді?

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

MIND, 23.09.2021

ЄС готує заходи для подолання стрибків цін на електроенергію

Набір інструментів допоможе урядам орієнтуватися у варіантах швидкого реагування на стрибки цін

Європейська комісія підготує «набір інструментів», які країни-члени ЄС зможуть використати для подолання стрибків цін на енергію, не порушуючи правил ринку енергоносіїв. Про це заявила єврокомісар з питань енергетики **Кадрі Сімсон**, повідомляє Euractiv.

«Я запропонувала міністрам створити більш структурований набір інструментів, який, на нашу думку, може бути корисним для всіх держав-членів для вирішення поточної ситуації», – сказала Сімсон після зустрічі міністрів енергетики з країн ЄС.

За її словами, Брюссель надасть рекомендації, які допоможуть країнам подолати стрибок цін, у найближчі тижні.

Набір інструментів допоможе урядам орієнтуватися у варіантах швидкого реагування на стрибки цін відповідно до правил ЄС. Вони зможуть змінювати податок на додану вартість (ПДВ) та акцизи або використовувати пряму підтримку, щоб захистити споживачів від високих витрат.

Як повідомлялося раніше, ціни на електроенергію в Європі злетіли до рекорду з 1999 року – припини не лише в подорожчанні газу, а й у виробленні енергії вітровими електростанціями.

Тим часом євродепутати просять Єврокомісію почати розслідування проти «Газпрому» – вони запідозрили російську компанію в діях, що призвели до підвищення ціни на газ.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 20.09.2021

**Удосконалення роботи ринку електроенергії:
як покращити роботу ГЕС на ринку допоміжних послуг
та які особливості роботи гаес на балансуєчому ринку?**

З 6 по 10 вересня у місті Нова Каховка, що в Херсонській області, відбулася III науково-практична конференція з питань удосконалення ринку електроенергії, яку організувала Львівська Регіональна науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України. Метою зустрічі було обговорення проблемних питань на ринку електроенергії України, пропозицій по їх усуненню та удосконалення роботи на ринку і майбутньої інтеграції з енергооб'єднанням європейських країн ENTSO-E.

Конференція була проведена за підтримки представників Асоціації «СІГРЕ-Україна», ПрАТ «Укргідроенерго», НТК «ЕНПАСЕЛЕКТРО», НЕК «Укренерго», Української вітроенергетичної асоціації, Асоціації сонячної енергетики України, Інституту проблем моделювання в енергетиці імені Пухова Г.Є. НАН України, науковців з НУ «Львівська політехніка», Вінницького НТУ, Хмельницького НУ та інш.

Ключовими темами для обговорення на конференції стали питання сучасного стану енергетики та енергоринку, інформаційного забезпечення та моніторингу безпеки постачання електроенергії на ринку електроенергії України; ознайомлення фахівців зі станом впровадження положень Закону України «Про ринок електричної енергії»; прогнозування та фактичного покриття добових графіків потужності; договірної забезпечення ринку; інтеграції ENTSO-E (вимоги, проблеми та заходи, необхідні для реалізації синхронізації); ознайомлення з науковими дослідженнями щодо поліпшення енергобезпеки держави.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 22.09.2021

**Затверджено порядок обов'язкового продажу електроенергії виробниками
виключно на електронних аукціонах**

На засіданні Кабінет Міністрів ухвалив розроблену Міністерством енергетики постанову «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами».

Відтепер виробники електричної енергії, незалежно від форми власності (окрім тих виробників, яким встановлено «зелений» тариф та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку), здійснюють продаж електричної енергії за двосторонніми договорами виключно на електронних аукціонах.

Таким чином створюються рівні умови для торгівлі електричною енергією на ринку двосторонніх договорів для всіх категорій виробників електричної енергії.

«Нові правила стимулюватимуть і виробників, і споживачів зосереджуватись на довгострокових контрактах. Споживачі отримуватимуть електроенергію за стабільною ціною впродовж тривалого періоду, виробники – можливість фінансового збалансування підприємств та реалізацію

довгострокових планів розвитку компаній», - зазначив перший заступник міністра енергетики Юрій Власенко.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 22.09.2021

Затверджено примірні договори купівлі-продажу електроенергії в рамках нової моделі ПСО

Перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко** провів засідання аукціонного комітету з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами.

У ході засідання було затверджено примірні договори щодо купівлі-продажу електричної енергії:

- між НАЕК «Енергоатом» і постачальником універсальних послуг;
- між НАЕК «Енергоатом» і оператором систем розподілу – для компенсації технологічних витрат електричної енергії на розподіл.

Також було затверджено форми додаткових угод до таких договорів.

У договорах прописано порядок купівлі-продажу електричної енергії, дії сторін у разі тимчасового призупинення або зменшення продажу (відпуску) електричної енергії тощо.

«Це остаточний етап нормативної підготовки до запуску фінансової моделі ПСО з 1 жовтня цього року. Ми узгодили деталі нових договорів купівлі-продажу з НАЕК «Енергоатом», постачальниками універсальних послуг та ОСР, щоб забезпечити стабільне і надійне електропостачання населенню в умовах роботи нового механізму ПСО», - наголосив Юрій Власенко.

Запровадження нової, фінансової, моделі ПСО забезпечить реалізацію ініціативи Президента України **Володимира Зеленського** щодо зниження тарифів на електроенергію для населення. Нагадаємо, з 1 жовтня ціна електроенергії буде знижена для 80% побутових споживачів і становитиме 1,44 грн/кВтгод за умови споживання до 250 кВтгод.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 23.09.2021

Укргідроенерго перерахувало 1 млрд гривень на користь Гарантованого покупця, започаткувавши реалізацію моделі фінансового ПСО

23 вересня 2021 року Укргідроенерго виконало свої зобов'язання щодо сплати 1 мільярда гривень державному підприємству "Гарантований покупець" та забезпечило авансування послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Оплата здійснена на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 №859 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. №483 «Про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», якою затверджено проведення авансування вартості послуг ДП «Гарантований покупець».

Варто зазначити, що Товариство сумлінно виконує ПСО починаючи зі старту нового ринку електричної енергії та вже реалізувало понад 3,7 млрд кВт·год в рамках товарної моделі. Перехід на фінансову модель передбачає оплату послуг за договором з ДП «Гарантований покупець» для подальшої компенсації ним вартості електричної енергії, що закуповується постачальниками універсальних послуг для побутових споживачів. Це дозволить забезпечити постачання електричної енергії населенню з 1 жовтня 2021 р. за зниженими тарифами, встановленими Кабінетом Міністрів України.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Укргідроенерго, 23.09.2021 [«Наглядова рада Укргідроенерго обговорила плани компанії на 2022 рік»](#).

ЕНЕРГОАТОМ, 23.09.2021

Енергоатом розпочав виконання нового механізму ПСО, що дозволить знизити вартість електроенергії для майже 80% побутових споживачів

ДП «НАЕК «Енергоатом» у встановлені Урядом строки розпочало виконання спеціальних обов'язків за новою фінансовою моделлю забезпечення доступності електричної енергії для населення.

23 вересня Компанія реалізувала на аукціонах електричну енергію постачальникам універсальних послуг та операторам систем розподілу.

За підсумками торгів 25 постачальників універсальних послуг придбали в «Енергоатома» електричну енергію в загальному обсязі 1,38 млн МВт·год для постачання населенню у жовтні 2021 року, 27 операторів систем розподілу купили 2,34 млн МВт·год для компенсації технологічних витрат на четвертий квартал поточного року.

Напередодні Аукціонний комітет при Міненерго затвердив примірні договори купівлі-продажу електричної енергії між сторонами.

«Енергоатом» своєчасно здійснив комплекс підготовчих заходів для роботи в новій моделі ПСО, що впроваджується з 1 жовтня 2021 року і передбачає перехід від товарного до фінансового механізму покладення спеціальних обов'язків та зменшення ціни на електричну енергію для майже 80 відсотків побутових споживачів. Уряд ухвалив відповідні зміни 11 серпня 2021 року.

Завдяки новому ПСО державні виробники електричної енергії отримали право продавати весь обсяг своєї продукції на ринкових умовах. За рахунок отриманого доходу державна генерація буде компенсувати різницю між тарифами для населення і ринковою ціною електроенергії.

До спеціальних обов'язків «Енергоатома» в новій моделі ПСО належать:

оплата ДП «Гарантований покупець» вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів;

продаж електричної енергії постачальникам універсальних послуг, що діють в ОЕС України, для постачання побутовим споживачам;

продаж операторам систем розподілу електричної енергії для компенсації їх технологічних витрат в ОЕС України.

[Джерело](#)

НКРЕКП, 24.09.2021

Регулятор розширює публікацію показників за результатом оперативного моніторингу функціонування ринку електричної енергії

Регулятор на виконання вимог законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», на виконання підпункту 1 пункту 3 Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021, введеного в дію Указом Президента України від 28 серпня 2021 року № 452/2021 розширює публікацію переліку показників моніторингу функціонування ринку електричної енергії та його сегментів, рівня та ефективності відкриття ринку електричної енергії, прозорості та конкуренції на ринку електричної енергії.

Оперативний моніторинг функціонування ринку електричної енергії проводиться шляхом відстеження тенденцій та змін, що відбуваються на ринку, оцінки його стану та ефективності функціонування ринку електричної енергії в цілому та особливостей діяльності його учасників.

У тому числі у співробітництві з ТОВ «Українська енергетична біржа» (УЕБ) Регулятор проводить моніторинг торгівлі електроенергією за двосторонніми договорами, зокрема:

обсягів торгівлі на електронних аукціонах ТОВ «УЕБ»;

ціни за результатами торгівлі на електронних аукціонах ТОВ «УЕБ».

Крім цього, Регулятор розпочинає публікацію інформації щодо оцінки показників ліквідності ринку електричної енергії, в тому числі показників ринкової концентрації, показників обороту, показників конкуренції на ринку та показників щільності ринку.

[Джерело](#)

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 01.10.2021

Фінансова модель ПСО дозволила знизити тарифи для населення і створити умови для стабілізації роботи державних виробників електроенергії

Про основні механізми та переваги фінансової моделі ПСО (покладання суспільних обов'язків), яка розроблена Міненерго та починає діяти відсьогодні, розповів перший заступник Міністра енергетики України **Юрій Власенко** в авторській колонці на «Економічній правді».

Фінансова модель ПСО впроваджена замість товарного ПСО, яке діяло попередні два роки, та наближає механізм закупівлі електроенергії для побутових потреб до ринкових умов.

Юрій Власенко відзначив, що з 1 жовтня для 80% населення України знижено ціну на електроенергію – до 1,44 грн за кіловат-годину.

Впровадження фінансової моделі ПСО дозволило не лише подбати про вразливі верстви населення, а й дало можливість державним компаніям покращити свій фінансовий стан і почати інвестувати у довгостроковий розвиток.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 01.10.2021

Ринок електроенергії: і вовки ситі, і вівці цілі

Як фінансова модель ПСО дозволила знизити тарифи для населення і збільшити прибутки державних виробників електроенергії.

**Юрій Власенко, перший заступник
міністра енергетики України**

З 1 жовтня для 80% населення України знижено ціну на електроенергію – до 1,44 грн за кіловат-годину.

Це рішення дозволило не лише подбати про вразливі верстви населення, а й дало можливість державним компаніям покращити свій фінансовий стан і почати інвестувати у довгостроковий розвиток.

Що ж це за чарівне рішення? Насправді, ніякої магії.

Міністерство енергетики розробило нову, фінансову модель ПСО (покладання суспільних обов'язків) на заміну товарного ПСО, яке діяло попередні два роки.

Нова модель наближує механізм закупівлі електроенергії для побутових потреб до ринкових умов.

Як (не) працювало товарне ПСО

Спочатку у двох словах про ПСО взагалі. Не лише в Україні, а й у багатьох європейських країнах існують системи підтримки незахищених верств населення в оплаті комунальних послуг.

Механізми, подібні до нашого ПСО, працюють у Польщі, Франції. Щоправда, реалізуються у різний спосіб.

В Україні діють два механізми підтримки населення – субсидії і пільгова ціна на електричну енергію. Пільга існує тому, що за політичним рішенням державні виробники продають електроенергію для населення за зниженою ціною.

Підвищення не за горами. Хто заплатить за дешеву електроенергію для населення та яка її реальна вартість?

Раніше ця система балансувалася простим, у край неефективним і не ринковим способом під назвою перехресне субсидування.

Ціна електроенергії для населення забезпечувалась шляхом прямого підняття ціни для решти споживачів. Населення платило дешево, бізнес і промисловість – дорого.

Два роки тому, із запуском ринку електроенергії цей механізм замінила товарна модель ПСО. Її суть полягала у такому: НАЕК "Енергоатом" і ПрАТ "Укргідроенерго" віддавали частину виробленої електроенергії агрегатору – ДП "Гарантований покупець" – за низькою ціною.

Вона коливалася від 1 до 15 копійок за кВт*год, але навіть і не всі вони доходили до виробника.

Більшу частину тарифу на електроенергію для населення становила саме ціна її розподілу та передачі, яку отримує постачальник, а не виробник.

Результати двох років функціонування товарної моделі виявились негативними. Аналіз, підтверджений експертами USAID, показав, що витрати, які несли учасники ПСО ("Енергоатом" і "Укргідроенерго"), були з величезними і не покривалися в рамках цього механізму.

НАЕК "Енергоатом" мав не просто продавати електричну енергію для населення, але продавати її різну кількість у різні години доби: ввечері більше, вночі менше.

Гарантованість небалансу, відхилень, профіциту "Енергоатома" вночі була сигналом для інших учасників ринку щодо використання такого фактору. Відповідно, продавались ці нічні залишки за дуже низькою ціною.

Ще одна вада товарного ПСО – ця модель генерувала значну заборгованість на ринку. "Гарантований покупець" сам накопичив величезну суму боргів, не міг оплачувати електричну енергію, яку він купував у НАЕК "Енергоатом" та ПрАТ "Укргідроенерго".

Постраждало в цій системі і НЕК "Укренерго" — воно було замикаючою ланкою у системі товарного ПСО і мало віддавати частину коштів "Гарантованому покупцю".

Хоча джерел отримання цих коштів "Укренерго" не мало, у тариф вони не були закладені. Отже, товарна модель ПСО створила ще одну фінансову "дірку" на ринку електроенергії.

Фінансова модель – найбільш ринкова з можливих

У фінансовій моделі ПСО всі учасники торгують електроенергією за ринковими умовами. Її запровадження на заміну товарній моделі ПСО підтримують наші міжнародні партнери.

Постачальники універсальних послуг (ПУП), які, власне, і постачають енергію населенню, можуть купувати її у "Енергоатома" за ціною, що встановлюється ринковим шляхом. Нестачу ПУПам компенсуватимуть ті ж два державні виробники – ДП НАЕК "Енергоатом" і ПРАТ "Укргідроенерго".

Здавалось би – в чому різниця з товарним ПСО? По-перше, державні виробники торгують, як і де вони забажають. Відповідно, зникають наперед прогнозовані небаланси, тож ніхто не маніпулюватиме цим фактором.

По-друге, "Енергоатом" отримав право продавати не нічні частки, як було раніше, а весь свій обсяг виключно за ринковою ціною. І обирати найбільш ефективну торговельну стратегію для підвищення прибутків.

Від 40% до 50% коштів, які отримуватиме "Енергоатом", в залежності від місяця і кон'юнктури ринку, він спрямовуватиме на компенсацію ПСО. Для "Укргідроенерго" ця цифра складатиме близько 20-30%.

Третя важлива відмінність – у фінансовій моделі з ланцюжка розрахунків виключено "Укренерго". "Гарантований покупець" компенсуватиме постачальникам різницю в ціні за рахунок коштів, отриманих виключно від "Енергоатома" і "Укргідроенерго".

Що далі?

До роботи нової моделі все готово, вона фактично вже працює. "Енергоатом" та "Укргідроенерго" зробили авансові платежі, щоб постачальники змогли зробити початкові закупки електроенергії для населення.

Що показово: "Енергоатом" уже продав 99% електроенергії на жовтень, що безперечно є позитивом нової моделі.

А 80% побутових споживачів, що споживають до 250 КВт*год електроенергії на місяць, отримуватимуть з жовтня платіжки на електроенергію, зменшені на 14%.

[Джерело](#)

♦ Підготовка до ОЗП 2021/2022

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 20.09.2021

ДТЕК завозить вугілля з Польщі, США та Казахстану

За даними "Укренерго", на складах ТЕС продовжує покращуватися ситуація з накопиченням вугілля. Однак, запаси на складах залишаються надзвичайно низькими.

ДТЕК в ході підготовки до опалювального сезону імпортує вугілля з трьох країн: Польщі, США та Казахстану. Про це повідомив генеральний директор ДТЕК Енерго Ільдар, пише пресслужба компанії.

"Українське вугілля – пріоритет, але для забезпечення стабільності української енергосистеми додатково поповнюємо запаси за рахунок імпорту. Ми першими серед вітчизняних компаній почали імпортувати паливо з Польщі, Казахстану, США. Все це робиться заради того, щоб українці були зі світлом і теплом. Можу запевнити, що шахтарі і енергетики докладають до цього зверхзусилля", - зазначив Салесєв.

Що стосується власного видобутку, за даними компанії, За січень-серпень цього року на шахтах ДТЕК Енерго ввели у роботу 21 нову лаву і видобули майже 11 млн т вугілля марки "Г". Зокрема у серпні на шахтах компанії було видобуто понад 1,2 млн т палива та запущено 4 нові лави. Всього ж у цьому році компанія планує видобути майже 17 млн т газового вугілля. До кінця року планується ввести у роботу ще 11 нових лав.

"Робимо все можливе, щоб підійти до опалювального сезону з максимальним запасом міцності. Готуємося по кількох напрямках. Активізували ремонтну кампанію - провели 17 із 28 запланованих ремонтів блоків ТЕС. На ці потреби з початку року вже спрямували 1,4 млрд грн, ще 1,1 млрд грн інвестуємо до кінця року. На власних шахтах видобули 11 млн т вугілля та ввели 21 нову лаву", - відзначив Салесєв.

Станом на 20 вересня запаси вугілля на складах ТЕС ДТЕК Енерго зросли до 706 тис. т. За серпень вони збільшилися на 14% або на 77 тис. т. Досягти цього вдалося як за рахунок власного видобутку, так і поповнення запасів завдяки імпорту.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Expro, 21.09.2021 [«Загальні запаси вугілля на складах ТЕС та ТЕЦ досягли 1 млн тонн»](#).

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 22.09.2021

Держенергонагляд контролює підготовку електро- та теплогенерації до роботи в осінньо-зимовий період

Підготовка об'єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період (далі – ОЗП) 2021/22 років триває. Наразі представники Держенергонагляду провели 16 планових заходів з державного нагляду (контролю) у суб'єктів теплової генерації та з'ясували стан ремонтно-технічного обслуговування енергетичного обладнання електричних станцій. Перевірки здійснювались відповідно до Річного

плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державної інспекції енергетичного нагляду України на 2021 рік.

За результатами проведених обстежень фахівцями Держенергонагляду було виявлено 1 662 порушення вимог законодавства у галузі енергетики, а також складено і видано суб'єктам теплової генерації відповідні акти й приписи із зазначенням виявлених порушень. З метою повноцінної підготовки об'єктів електроенергетики до роботи в ОЗП, суб'єкти мають першочергово усунути 86 зауважень із виявлених 1 662.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 23.09.2021

«На ТЕС не вистачає вугілля через те, що держава не створила резервний фонд для викупу вугілля при підвищенні ціни» – експерт

Запаси вугілля за минулий тиждень (10-17 вересня) зросли на 5,9% або на 46 000 тонн, як свідчать дані Міністерства енергетики.

Станом на 17 вересня запаси на складах ТЕС зросли до 827 тисячі тонн у порівнянні з 778 тисячами тонн тижнем раніше. Запаси вугілля газової марки зросли до 611 тисячі тонн, антрацитової – до 216 тисячі тонн.

Найбільше вугілля накопичено на Курахівській, Луганській і Ладизинській ТЕС. Всі належать «ДТЕК Енерго».

Нагадаємо, що в травні-липні через різкий обвал цін, спровокованої діями трейдерів-спекулянтів, ТЕС і ТЕЦ не мали можливості купувати вугілля в повному обсязі, що призвело до зниження запасів палива.

У серпні ситуація виправилася і ГК ТЕС почали контракувати нові обсяги вугілля в тому числі по імпорту.

Детально про ситуацію розповів фахівець з кризових питань Руслан Риганов в ефірі одного з телеканалів, пише Енергетичний фронт.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 24.09.2021

Прем'єр-міністр: Уряд розробив чіткий план зі стабільного проходження опалювального сезону, який складається з п'яти кроків

Департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів України, опубліковано 24 вересня 2021 року о 11:14

За ініціативи Президента України Уряд розробив чіткий план із тарифної політики та стабільного проходження опалювального сезону, який складається з п'яти прорахованих кроків. Про це зазначив Прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** під час «Години запитань до Уряду» у Верховній Раді 24 вересня.

«Перше. Тарифи на газ для населення незмінні. У травні ми запустили річний продукт для людей, де ціна на весь рік складає менш ніж 8 грн. Незалежно від коливань ціни на біржах чи хабах, ця ціна не змінюється весь опалювальний сезон, тобто до кінця квітня 2022 року», — зауважив очільник Уряду.

Прем'єр-міністр наголосив: в Україні ціна стабільна — менш ніж 8 грн за кубічний метр, хоча у Європі зараз ціна вже перевищує 25 грн за кубічний метр.

«Друге. Тарифи на тепло та гарячу воду встановлює місцева влада. Ми забезпечили всі умови, аби підвищення тарифів не відбулося, і будемо на цьому наполягати. Державна компанія «Нафтогаз» пропонує трирічний контракт по 7,42 грн за куб газу для цього опалювального сезону. Ця ціна так само не буде збільшуватися і не залежить від ситуації на біржах», — відзначив Денис Шмигаль.

Як підкреслив Глава Уряду, у місцевих керівників немає об'єктивних підстав підвищувати тарифи на тепло та гарячу воду. За його словами, вже 70% теплокомуненерго уклали трирічні контракти з «Нафтогазом». Він додав, що Уряд зі свого боку працює над питанням компенсації для ТКЕ різниці в тарифах, а також в питанні реструктуризації тієї заборгованості, яка існує в цих підприємств.

«Третє. Уряд знизив тарифи на електроенергію для 80% домогосподарств з 1 жовтня. Тариф складе 1,44 грн за кВт-год для тих, хто споживає менше 250 кВт-год на місяць. Для тих, хто споживає більше — тариф залишиться без змін», — зазначив Прем'єр-міністр.

Денис Шмигаль також наголосив, що субсидії отримають усі, хто їх потребує.

«Четверте. Уряд разом із народними депутатами запропонував додатково цього року виділити 12 млрд грн на програму субсидій. Субсидії отримають всі, хто їх дійсно потребує — це близько 3 млн домогосподарств», — зауважив Прем'єр-міністр.

За словами очільника Уряду, до початку опалювального сезону в держави вистачає коштів на всі виплати, і жодної заборгованості по субсидіях немає.

«П'яте. Україна готова до опалювального сезону. Технічна готовність регіонів становить вже понад 90%. Запаси газу в підземних газосховищах України перевищили 18,5 млрд кубічних метрів. Для порівняння: у 2018 році запаси склали 17,1 млрд кубів. У 2017 році — 16,8 млрд кубів. Так само, як і торік, ми спокійно пройдемо цей опалювальний період», — резюмував Денис Шмигаль.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 28.09.2021

На складах ТЕС вугілля втричі менше від планів - Укренерго

Середньодобові обсяги поставок вугілля залишилися такими ж самими, як і попереднього тижня, але спалювання палива суттєво зросло

Починаючи з 21 вересня припинилося зростання запасів вугілля на складах ТЕС. Відповідно до графіка накопичення палива, затвердженого Міненерго, на складах знаходиться у 3,1 раза менше вугілля, ніж має бути станом на 27 вересня.

Про це йдеться у щотижневому звіті ПрАТ НЕК "Укренерго".

"Середньодобові обсяги поставок вугілля залишилися такими ж самими, як і попереднього тижня (з 17 по 26 вересня — 54,2 тис. тонн, а з 10 по 19 вересня — 54,4 тис. тонн), тоді як витрата вугілля значно збільшилася — з 49,4 тис.тонн (10-19 вересня) до 61,1 тис.тонн (17-26 вересня). В результаті, запаси вугілля на складах ТЕС залишаються критичними", - прокоментували у компанії.

Станом на ранок 27 вересня на складах ТЕС знаходиться 776,9 тис. тонн вугілля, що на 8,9% менше, ніж на ранок 20 вересня (852,6 тис.тонн). Зокрема, запаси газового вугілля знизилися на 7,8% до 589,5 тис. тонн, а обсяги антрацитового вугілля — на 12,2% до 187,4 тис. тонн.

У порівнянні з 1 вересня запаси вугілля на складах ТЕС збільшилися на 5,2%.

"Виробництво ТЕС у порівнянні з попереднім тижнем збільшилося на 28,7% до 784,7 млн кВт-год. Причиною цього є збільшення споживання (+5,8%) та експорту електроенергії (у 2,1 рази). Частка ТЕС у покритті навантаження у порівнянні з попереднім тижнем збільшилася з 24% до 28%", - розповіли в "Укренерго".

Крім того, станом на 20 вересня в аварійному ремонті, за заявками виробників, перебувало 5 блоків та 1 корпус ТЕС та ТЕЦ потужністю 1,4 ГВт. Також через відсутність палива не можуть працювати 16 блоків ТЕС та ТЕЦ потужністю 6,2 ГВт.

26 вересня 2021 року з 04:00 до 05:00 було зафіксовано порушення графіка експортних поставок електроенергії з торгової зони "острова Бурштинської ТЕС" на величину 71 МВт-год., через аварійний ремонт блоку №10 Бурштинської ТЕС та розвантаженням блоків №1, 5, 6, 7, 9 на загальну величину потужності 85 МВт.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 28.09.2021

Новий опалювальний сезон: скільки українці платитимуть за газ, електроенергію і тепло

До старту опалювального сезону залишилося менше місяця. Якщо з цінами на газ та електроенергію сюрпризів для населення не очікується, то що буде з тарифами на тепло – питання відкрите.

До 2019 року опалювальний сезон в Україні завжди починався в один і той же день – 15 жовтня. Однак через часті температурні коливання два роки тому уряд переглянув встановлений календар запуску теплових станцій.

За новим правилом опалювальний сезон починається, якщо середньодобова температура повітря в регіоні протягом трьох діб поспіль не піднімається вище 8°C. Старт сезону дає місцева влада, яка ухвалює відповідне рішення.

У 2021 році до опалювального сезону готуються не тільки комунальні служби та енергетики, а й політичні опоненти влади. За даними джерел ЕП, в Офісі президента готуються до масштабних акцій протестів, які взимку може організувати опозиція під приводом зростання тарифів на комунальні послуги.

Аби нівелювати ці ризики, у серпні влада вирішила знизити з 1 жовтня ціни на електроенергію на 17%, а в травні уряд відмовився від ринкових механізмів визначення вартості газу для населення, зафіксувавши ціни на весь рік.

Утім, не все вирішується в кабінетах на Банковій. З 2021 року за встановлення тарифів на тепло та гарячу воду відповідає регіональна влада. Саме від неї залежатиме, які цифри українці невдовзі побачать у своїх рахунках.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль та представники "Нафтогазу" ледь не щодня розповідають про готовність країни до опалювального сезону і про відсутність підстав для зростання тарифів, однак місцева влада має іншу думку.

"Економічна правда" нагадує, якими в новому опалювальному сезоні будуть тарифи на газ, електроенергію і тепло для мільйонів українців.

Газ: вартість зафіксована на рік

Ціновий ралі на європейському газовому ринку не вплине на вартість блакитного палива для українців. Принаймні – до кінця опалювального сезону.

Річ у тім, що з 1 травня в Україні почав діяти новий продукт: річний газовий тариф. Він передбачає, що постачальники блакитного палива до кінця квітня 2022 року продаватимуть газ побутовим споживачам за фіксованою ціною.

Залежно від компанії річні ціни відрізняються ледь не вдвічі. У майже половини постачальників, на які припадає 70-80% користувачів, ціни нижчі 8 грн за куб м.

Клієнтам трьох компаній з Херсонської, Житомирської та Чернівецької областей пощастило менше: їх річний тариф становить 13,5 грн за куб м. Правда, постачальника завжди можна змінити або перейти на місячний тариф.

Утім, якби ціни визначалися ринковими, а не адміністративними методами, українцям довелося би платити значно більше.

За даними "Української енергетичної біржі", 27 вересня вартість газу на нідерландському хабі TTF (враховує ціну на хабі, вартість транспортування газопроводами Європи, тариф для точки входу в ГТС України та ПДВ) перевищила 28 грн за куб м без урахування маржі компаній-постачальників та вартості доставки.

З початком роботи ринку газу для населення громадяни платять за паливо й окремо – за його доставку. Плату за транспортування збирають оператори газорозподільних мереж – так звані облгази. Кожен з них має свій тариф.

У січні 2021 року Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, встановила для облгазів граничний тариф на доставку палива споживачам: 1,79 грн за куб м без ПДВ (20%).

З понад 40 операторів ринку тарифи лише у 15-ти з них менші за ліміт. В інших вартість доставки перебуває на обмеженому державою рівні.

Електроенергія: ціну знизили

Вартість електроенергії для всіх побутових споживачів становить 1,68 грн за кВт-год незалежно від обсягу споживання. З 1 жовтня тариф для більшості українців зменшиться на 17% до 1,44 грн за кВт-год.

Відповідні зміни до "механізму PSO" (спеціальні обов'язки, що покладаються на виробників та постачальників електроенергії для забезпечення загальносуспільних інтересів) уряд Шмигала вніс 11 серпня.

Правда, відчують це ті, хто щомісяця споживає менше 250 кВт-год. Якщо споживання перевищить цей рівень, то ціна залишиться незмінною: 1,68 грн.

Знижку, 24 коп за кВт-год, отримають більшість українців. За розрахунками міністра енергетики **Германа Галущенка**, місячне споживання електроенергії у 80% населення вписується в означений ліміт. Платіжки з новими тарифами за спожиту в жовтні електроенергію громадяни отримають у листопаді.

Урядова постанова не передбачає знижки для споживачів, які опалюють електроенергію свої домівки, а також для ОСББ, гаражних та дачних кооперативів, садових товариств та релігійних організацій.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

МІНЕНЕРГО, 29.09.2021

Оновлено прогнозний баланс електроенергії ОЕС України на поточний рік - Юрій Власенко

Міністерство енергетики виконує всі належні заходи, передбачені планом підготовки до проходження осінньо-зимового періоду 2021/22, заявив перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко** під час засідання антикризового енергетичного штабу, що відбулось під головуванням міністра енергетики **Германа Галущенка**. У засіданні взяли участь заступник міністра енергетики **Олексій Кураков**, представники Міністерства інфраструктури, НЕК «Укренерго», НКРЕКП, Держенергонагляду, АТ «Укрзалізниця», генеруючих компаній, депутатського корпусу.

«Спільно з генерацією ми доопрацювали графік ремонтів, щоб максимально завантажити атомні енергоблоки в зимовий період. Також оновлено прогнозний баланс електричної енергії ОЕС України на поточний рік. Його особливістю є те, що додатково прораховано структуру та обсяги виробництва електричної енергії і на перший квартал 2022 року. Це дозволить чіткіше сформувати індикативи для планування роботи підприємств електроенергетичного та вугільно-промислового комплексів до кінця ОЗП», – наголосив Юрій Власенко.

Оновленим прогнозним балансом передбачено збільшення частки атомної енергії на 4 % у 2021 році (у порівнянні з попереднім прогнозним балансом).

Представники «Укренерго» зазначили, що в цілому ситуація з підготовкою до проходження ОЗП контрольована, енергетична система України достатньо збалансована.

Під час наради учасники також обговорили ситуацію з видобутком і постачанням вугілля. Досі спостерігається відставання від планових показників, проте генеруючі компанії налаштовані на збільшення поставок вугільної продукції.

Представники Укрзалізниці запевнили, що докладають максимум зусиль для забезпечення своєчасного перевезення вугільної продукції на склади ТЕС і ТЕЦ. На сьогодні ситуація з виконанням заявок на напіввагони стабілізується.

Юрій Власенко наголосив на необхідності ефективного контролю за якістю виконання ремонтної компанії, який здійснюють працівники Держенергонагляду спільно з фахівцями НЕК «Укренерго». Представники Держенергонагляду доповіли, що серед найчастіших порушень зафіксовано невиконання графіків ремонтів та неповне виконання передбачених заходів з підготовки до ОЗП.

Перший заступник міністра резюмував, що для надійного функціонування паливно-енергетичного комплексу України вкрай важливо забезпечити фінансову спроможність виробників електричної енергії (ТЕС і ТЕЦ) закуповувати вугільну продукцію у потрібних обсягах. Серед механізмів, які зараз опрацьовуються, – погашення заборгованості, що утворилась перед виробниками на балансуєчому ринку.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Урядовий портал, 30.09.2021 [«Прем'єр-міністр: Уряд розробив план із п'яти кроків, який дозволить спокійно пройти опалювальний сезон»](#).

Економічна правда, 29.09.2021 [«Підготовка до опалювального сезону на фінішній прямій, тарифи будуть стабільними – Шмигаль»](#).

♦ Чому в Європі зростає ціна на газ

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 18.09.2021

Чому в Європі зростає ціна на газ і скільки заплатять за тепло українці?

Кремль шантажує європейські країни, домагаючись запуску «Північного потоку-2»

**Марія Якуб, Центр досліджень енергетики
Александр Харченко, директор Центру досліджень енергетики**

Ціна на природний газ у Європі вже побила всі можливі рекорди та досягнула історичного максимуму. Але опалювальний сезон ще навіть не розпочався, і прогнозувати, до якої максимальної позначки може наблизитися вартість блакитного палива на європейських ринках, наразі досить важко. Спробуємо зрозуміти, скільки платитимуть за тепло пересічні українці та чи достатньо наявних запасів газу для проходження опалювального сезону.

Ціни на газ поступово зростали з березня, набираючи темпів із наближенням осені. Наприкінці липня спотова ціна тисячі кубометрів газу в Європі на хабі ТТФ зросла до 484 дол., на початку вересня вона становила вже близько 630 дол., а в середині вересня ціна найближчого ф'ючерсу на спотовий індекс ТТФ подолати позначку у 900 дол. за тисячу кубометрів.

Така динаміка пов'язана перш за все з низьким рівнем запасів газу у європейських країнах при його обмеженому надходженні трубопроводами. Незважаючи на те, що до початку інтенсивного відбору газу залишається близько місяця, європейські газосховища заповнені приблизно на 70% порівняно з майже 95% рік тому.

З початку літа «Газпром» обмежив поставки газу до Європи, протягом останніх місяців ЄС недоотримав близько 2 млрд кубометрів. Для того щоб компенсувати неотримані обсяги, «Газпром» продає газ зі своїх сховищ на території Європи. За офіційною версією, це відбувається через ремонтні роботи та аварії на газопроводах.

Проте ремонтні роботи не вплинули б на обсяги поставок блакитного палива, якби російський монополіст використовував доступні можливості для транзиту, зокрема недозавантажену українську газотранспортну систему. **Натомість Москва свідомо обмежує обсяги поставок до європейських країн, стимулюючи в такий спосіб дефіцит і зростання цін.**

Більш того, Росія продовжує створювати штучний дефіцит газу на європейському ринку, відмовившись бронювати додаткові українські транзитні потужності й на четвертий квартал цього року, а також транзитні потужності газопроводу Ямал—Європа через Польщу на четвертий квартал 2021-го та на перші три квартали 2022-го.

Тобто відмова «Газпрому» від бронювання додаткових транзитних потужностей сприяє зростанню ціни на газ в Європі. При цьому штучна монополія на експорт газу з РФ не дає змоги іншим гравцям використовувати транзитні потужності української газотранспортної системи.

Однак чому Кремль залишає Європу із дефіцитом газу замість того, щоб скористатися наближенням опалювального сезону для наповнення бюджету?

Ознайомитись докладніше з текстом статті можна за посиланням:

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Дзеркало тижня, 18.09.2021 «На українській біржі ціна газу зросла до рекордного рівня».

Пройдено поріг в 30 тис. грн за тисячу кубометрів.

Ціна на природний газ на «Українській енергетичній біржі» (ТБ УЕБ) минулого тижня - з 13 по 17 вересня, - встановила рекорд. При цьому було перейдено рівень в 30 тис. грн за тисячу кубометрів (з урахуванням ПДВ та на умовах передоплати).

Відзначається, що тенденція до підвищення ціни існувала аж до четверга, а 16 вересня встановилася ціна 30,48 тис. грн за тисячу кубометрів. У порівнянні з ціною за 13 вересня ціна виросла на 23,39%.

Також на минулому тижні було продано близько 12 млн кубометрів газу ресурсу жовтня. Загалом у вересні продано 85 тисяч кубометрів ресурсу вересня і жовтня.

Джерело

Mind, 20.09.2021 [«Російська газова авантюра: 5 аспектів енергетичної кризи»](#), [Світлана Долінчук](#).

MIND, 21.09.2021 [«Європі загрожує дефіцит газу в зимовий період – радник Держдепу»](#).

MIND, 21.09.2021 [«Найбільше від стрибка цін на газ постраждала Британія: деякі компанії на межі банкрутства»](#).

MIND, 17.09.2021

Євродепутати просять Єврокомісію почати розслідування проти «Газпрому»

Вони запідозрили російську компанію в діях, що призвели до підвищення ціни на газ

Понад 40 депутатів Європейського парламенту звернулися до Єврокомісії з закликом розслідувати роль «Газпрому» в зростанні цін на газ у Європі. Автори звернення запідозрили російську компанію в маніпулюванні ринком і порушення норм ЄС у сфері конкуренції, пише Reuters.

«Ми закликаємо Єврокомісію терміново почати розслідування щодо ймовірного і усвідомленого маніпулювання ринком з боку «Газпрому» і можливого порушення діючих в ЄС правил конкуренції», – йдеться у зверненні депутатів.

Звернення подали євродепутати з Польщі та країн Балтії. Загалом у Європарламенті 705 депутатів. Bloomberg уточнює, що автори представляють «різні політичні групи».

Представник прес-служби Єврокомісії Аріанна Подеста підтвердила отримання звернення. «Ми отримали лист і з часом відповімо. На даний момент я не можу нічого додати», – сказав вона під час брифінгу.

Ціна газу в Європі на початку вересня досягала рекордних значень, а 15 вересня показник перевищив \$950 за 1 тис. куб. м. Зростання цін пов'язують із вкрай низьким запасом газу у підземних сховищах перед опалювальним сезоном. До переходу від закачування до відбору газу з підземних сховищ залишається трохи більше місяця, а рівень запасів ледь перевалив за 70%.

Між тим зростання цін на електроенергію в Європі вдарило по виробниках добрив і може призвести до подорожчання продовольства.

Джерело

ГЛАВКОМ, 20.09.2021

Чому росте ціна газу? Як корисні ідіоти в Європі допомагають Путіну

Іліян Василев, посол Болгарії в Росії (2000-2006 рр.)

Переклад: Ігор Федик, для «Главкома»

Наближається серйозний провал енергетичної політики ЄС.

Спонсорована «Газпромом» істерія проти сланцевого газу пізніше була «вдосконалена» до підтримки Кремлем кліматичної паніки. І ЄС не встояв перед обома. У матеріалі болгарського дипломата Іліяна Василева досліджується, як це стало можливим і як призвело до розхитування енергетичних ринків, зокрема ринку природного газу.

Далі розглянуто:

- Частина 1. Корисні ідіоти
- Два обличчя Володимира
- Що є логічним з його боку: навіщо розділяти тягар, якщо ти не винен у проблемі?
- Російський ендшпіль щодо «Північного потоку – 2»

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ГЛАВКОМ, 28.09.2021

Як один менеджер бензоколонки взяв у заручники всю Європу геополітика

Іліян Василев, посол Болгарії в Росії (2000-2006 рр.)

Путін збирає з Європи мільярди як своєрідний імперський податок на енергію.

Чому росте ціна газу? Як корисні ідіоти в Європі допомагають Путіну (частина друга)

Спонсорована «Газпромом» істерія проти сланцевого газу пізніше була «вдосконалена» до кліматичної паніки, підтримуваної Кремлем. І ЄС не встояв перед обома. У матеріалі болгарського дипломата Іліяна Василева досліджується, як це стало можливим і як призвело до розхитування енергетичних ринків, зокрема ринку природного газу...

У третій частині цього матеріалу буде міститися кілька пропозицій щодо того, як перешкодити планам Кремля.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за [посиланням](#).

ГЛАВКОМ, 21.09.2021

Нова гібридна спецоперація Кремля на газовому ринку.

Михайло Гончар пояснює деталі та наслідки геополітика

Наталка Прудка

Михайло Гончар: «Газпром» продає більші обсяги, ніж раніше, але в дійсності не весь проданий ним газ фізично надходить на територію ЄС.

«Газпром» штучно розганяє ціни на спотовому ринку Європи».

Ціни на газових біржах Європи, до яких прив'язаний ринок України, мало не щодня б'ють історичні рекорди: 15 вересня ціна перевищила \$900 за тисячу куб. м.

Ринок газу в Україні також базується на європейських стандартах, і нині ситуація у нас ще гірша. Майданчик ProZorro, куди за дорогим газом сходяться бюджетні організації та інші державні структури, без перебільшення трясє – там вже розміщуються пропозиції придбати газ за ціною, що перевищує 30 грн.

Відрегулювати ситуацію суто ринковими методами не вдається, адже монопольний постачальник газу до країн ЄС російський «Газпром» вдався до цінових маніпуляцій, мета яких – змусити ЄС з допомогою шантажу зняти всі законодавчі обмеження на функціонування вже збудованих газопроводів «Північний потік – 1» і «Північний потік – 2», який поки що не введений в експлуатацію. Керівник «Нафтогазу» Юрій Вітренко звинуватив «Газпром» у тому, що він «використовує газ як геополітичну зброю проти України, штучно обмежуючи постачання газу на європейський ринок, тому в Європі встановилися рекордні спотові ціни».

У розмові з «Главкомом» президент Центру глобалістики «Стратегія XXI», провідний експерт з питань енергетики **Михайло Гончар** розкриває методи «Газпрому», з допомогою яких відбуваються цінові маніпуляції.

Як так сталося, що в країнах Європейського Союзу ціни на газ щодня б'ють історичні рекорди – ціна наблизилася до \$1000 за 1 тис. кубічних метрів. Хто маніпулює цінами на європейському ринку?

Далі розглянуто:

Маніпулятор добре відомий

«Газпром» продає більші обсяги, ніж раніше, але в дійсності не весь проданий ним (на папері) газ фізично надходить з території РФ на територію країн Європейського Союзу

«Газпром» зайнявся газовими спекуляціями

Структура «Газпрому»

Кремль через «Газпром» розв'язав гібридну спецоперацію

Ще один цікавий епізод як «Газпром» підстобнув ціни в ЄС

Чому Європейська комісія не зупиняє газову вакханалію?

Михайло Гончар: «Газпром» хоче повністю зламати всі правила гри, прописані в Третьому енергопакеті ЄС

«Газпрому» належить понад третина імпорту газу до країн ЄС, а хто ще, крім Норвегії, впливає на ситуацію на ринку?

Свого часу європейці допустили «Газпром» до своїх газових мереж і от тепер росіяни що хочуть, те й роблять, навіть підземні сховища спустошили

Український ринок прив'язаний до європейського хабу TTF

Уряд і парламент мають опрацювати можливі варіанти компенсацій, але це не можна робити тотально.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

DW, 22.09.2021

Чи відіб'ється зростання європейських цін на газ на українцях

Рекордна дорожнеча газу в ЄС в Україні безпосередньо відіб'ється лише на промислових споживачах і бюджетних установах. Збільшення ціни газу для всіх українців слід чекати вже наступного року.

Ціна газу на біржах ЄС від початку цього року зросла в чотири-п'ять разів і на середину вересня перевищила 900 доларів США за тисячу кубометрів. Приблизно так само збільшилася й вартість газу на Українській енергетичній біржі. **Проте цінові стрибки наразі впливають в Україні тільки на промислових споживачів та бюджетні установи. Населення й виробники тепла під час опалювального сезону будуть захищені довготривалими контрактами і отримають дешевший газ.** Але таким він буде для всіх українців тільки до наступного сезону.

Далі в статті розглянуто:

- Обіцянки стабільності
  - Час використати запаси
  - За дорожчий газ в Україні заплатять всі
  - Українські варіанти подолання газової кризи
- Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

DW, 23.09.2021

Дефіцит газу в Європе: когда немцы начнут мерзнуть и сколько переплатят?

Принадлежащее "Газпрому" крупнейшее в Германии и ЕС газохранилище Rehden заполнено лишь на 5%. Каковы возможные последствия для отопительного сезона в ФРГ и цен на голубое топливо?

Будут ли европейцы мерзнуть этой зимой? И как много им придется платить за тепло и свет? В России, на родине "Газпрома", СМИ уже не первый день широко освещают возникший в Европе дефицит природного газа, а в русскоязычных соцсетях весьма популярен образ "замерзающей Германии".

Теперь и в немецких СМИ, долго не замечавших проблему рекордного взлета цен на голубое топливо и необычайно низкого уровня заполнения подземных хранилищ газа (ПХГ), буквально лавинообразно нарастает количество сообщений и статей на эту тему. При этом публикуется все больше цифр и фактов, позволяющих судить о реальных масштабах нехватки топлива и возможных последствиях. Так что же на самом деле грозит - или не грозит - предстоящей зимой домашним хозяйствам в странах Евросоюза и, в частности, в Германии?

Далі розглянуто питання:

- ПХГ в Європе: несколько пусты газохранилища в преддверии зимы?
  - Германия может ощутить нехватку газа в январе-феврале 2022 года
  - Насколько уже выросли розничные цены на газ в ФРГ?
  - Правительство ФРГ может снизить налоги на электроэнергию
- Детально ознайомитись з текстом статті можна за [посиланням](#).

♦ **Міжнародне співробітництво**

МІНЕНЕРГО, 16.09.2021

Генерація підтвердила технічну можливість використання необхідного складу обладнання під час роботи енергосистеми в ізолюваному режимі

Сьогодні перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко** провів чергове засідання Робочої групи щодо супроводження процесу інтеграції об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав – членів Європейського Союзу ENTSO-E.

У нараді взяли участь представники НЕК «Укренерго», НКРЕКП, генеруючих компаній, галузеві експерти.

Під час наради учасники обговорили підготовлений НЕК «Укренерго» перелік генеруючого обладнання електростанцій, яке буде або може бути задіяне під час роботи енергосистеми в ізолюваному режимі.

Представники генеруючих компаній підтвердили технічну можливість використання складу обладнання під час проходження ізолюваного режиму.

Також у ході засідання обговорили динаміку процесу синхронізації, стан виконання напрацьованих рішень та ключові проблемні питання, які потрібно вирішити для завершення об'єднання української та європейської енергосистем.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 20.09.2021

Петро Котін бере участь у роботі 65-ї Генеральної конференції МАГАТЕ

Керівник НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** у складі офіційної делегації України бере участь у роботі 65-ї сесії Генеральної конференції МАГАТЕ, яка проходить 20-24 вересня 2021р. у місті Відень, Австрія.

Очільник Енергоатома проведе низку двосторонніх зустрічей з керівниками західних підприємств та організацій, які вже тривалий час є надійними партнерами НАЕК, зокрема Westinghouse, EPRI, NEI.

Серед основних профільних тем цього річних дискусій пропонуються, зокрема: впровадження технологій для протидії кліматичним змінам, організаційна досконалість та лідерство у сталому управлінні атомними електростанціями, інновації у виробництві та використанні водню з атомних електростанцій для глобального переходу на «чисту енергію», виклики у питанні ліцензування новітніх сучасних реакторів, безпекові питання в атомній енергетиці, перспективи впровадження малих модульних реакторів, варіанти зберігання відпрацьованого ядерного палива тощо.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 22.09.2021

Україна планує здійснювати зелений перехід, розвиваючи ВДЕ та атомну генерацію

Як країна, що відповідально ставиться до кліматичних викликів, Україна планує здійснювати зелений перехід, розвиваючи відновлювані джерела енергії, атомну генерацію, а також водневу енергетику.

Про це 22 вересня заявив заступник міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** у своєму вітальному слові на **30-му засіданні Комітету з питань сталої енергії Європейської енергетичної комісії ООН (ЄЕК ООН) в Женеві.**

«Зелений перехід – це великий виклик для країн, які все ще мають значну частку теплової генерації. Ми усвідомлюємо свою відповідальність за клімат і майбутнє планети», – сказав Ярослав Демченков.

Заступник міністра поінформував учасників засідання про амбітний Другий національно-визначений внесок України до Паризької угоди. **«Ми плануємо до 2030 року скоротити викиди парникових газів на 65 відсотків порівняно з 1990 роком. І ми бачимо перспективу заміни теплових електростанцій відновлюваними джерелами та атомною енергією»,** – зазначив він.

Також Ярослав Демченков розповів учасникам засідання Комітету з питань сталої енергії ЄЕК ООН про плани України розвивати водневу економіку та збільшувати потужності вітрової та сонячної генерацій паралельно з встановленням систем накопичення енергії та «розумних мереж».

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 22.09.2021

На сьогодні майже 70% генерації України можна вважати чистою енергією - Ярослав Демченков

21 вересня в м. Любляна (Словенія) відбулась зустріч Групи високого рівня з розвитку енергетичних мереж у Центральній та Південно-Східній Європі (CESEC). Захід відбувався в рамках президенства Словенії у Раді Європейського Союзу. Україну представляв заступник міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков.**

Відкриваючи зустріч, Єврокомісар з питань енергетики **Кадрі Сімсон** підкреслила, що Європейський Союз в липні цього року оприлюднив широкий план боротьби зі зміною клімату та досягнення вуглецевого нейтралітету до 2050 року. «Енергетичний перехід є інвестицією в майбутнє наших економік», – сказала Єврокомісар. Вона закликала країни-учасниці пропонувати спільні проекти регіонального значення в енергетиці та запевнила у підтримці таких проектів з боку ЄС.

Під час зустрічі представники урядів країн CESEC презентували своє бачення ринків електроенергії, природного газу та водню.

«Кліматичні умови України обумовлюють розташування великих об'єктів вітрової енергетики переважно на чорноморському узбережжі Запорізької та Херсонської областей України. Морські вітропарки, що можуть бути розташовані в шельфовій частині Чорного моря, можуть виконувати роль енергетичних хабів, тобто з'єднувати енергетичні системи України, Румунії, Болгарії та Туреччини», – зазначив Ярослав Демченков.

При цьому важливим аргументом на користь України є те, що українська генерація електрогенерації є переважно низьковуглецевою. «Викиди вуглецю в Україні вже зараз суттєво нижчі за середньоєвропейські. На сьогоднішній день вже майже 70% генерації України можна вважати чистою енергією», – наголосив Ярослав Демченков.

Заступник міністра також підкреслив важливість співпраці країн регіону у водневій енергетиці для Європи в цілому. **«ЄС опрацьовується можливість створення єдиної газової інфраструктури для транспортування водню в рамках проекту Hydrogen Backbone. Долучення України до цього процесу буде сприяти розвитку водневого виробництва та реалізації частини Європейської водневої стратегії, де Україні відведено місце партнера з постачання відновлюваного водню»**, – заявив заступник міністра.

За результатами засідання Група високого рівня CESEC схвалила оновлений План дій з електроенергетики щодо пріоритетних інфраструктурних проєктів.

В рамках заходу Ярослав Демченков провів двосторонні зустрічі з представниками країн-членів CESEC, Європейської комісії та керівництвом Секретаріату Енергетичного співтовариства. Під час зустрічей заступник міністра приділив особливу увагу питанням інтеграції газового та енергетичного ринків України з ЕС та країнами CESEC.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 22.09.2021

Екватор пройдено: українську енергосистему відділяє 7 кроків від розриву з РФ та Білоруссю

На шляху до повної інтеграції української енергосистеми з європейською ENTSO-E вже пройдено 8 етапів, ще 7 залишилося до повного розриву з системами РФ та Білорусі у 2023 році.

У 2017 році було підписано меморандум про спільну діяльність між "Укренерго", "Енергоатом", "Укргідроенерго", "ДТЕК енерго", "Центренерго" та "Донбасенерго" щодо інтеграції ОЕСУ до ENTSO-E.

Відтоді Україна пройшла вісім важливих етапів з п'ятнадцяти. Після проходження ще семи українська система у 2023 році повинна почати роботу в синхронному режимі з єдиною енергетичною системою Європи.

Ключовими стануть два етапи, на яких українська енергетична система працюватиме в ізольованому режимі. Упродовж щонайменше трьох днів лютого, коли споживання електроенергії перебуватиме на максимальних рівнях, ОЕСУ буде від'єднана від енергосистем інших країн.

Те саме відбудеться в червні, коли навантаження менше, ніж в пікові холодні періоди.

Результатом дослідження стане математична модель енергосистем України і ЄС, яка продемонструє роботу ОЕСУ в синхронному режимі з ENTSO-E.

Для побудови моделі "Укренерго" у 2019 році успішно тестувало енергоблоки теплових та гідроелектростанцій. Цього разу перевірку пройдуть окремі ТЕС, АЕС та ГЕС. На кожній з них перевірять по два-три блоки.

Після завершення всіх процедур українська енергосистема буде об'єднана з енергосистемою ЄС, а "Бурштинський енергетичний острів" перестане існувати. На енергетичному рівні Україна стане повноцінною частиною Євросоюзу.

Лінії електропередач на кордоні з Росією та Білоруссю від'єднують і з'єднують кілька мережевих елементів на заході України. Йдеться про підключення ОЕСУ до "Бурштинського енергетичного острова", синхронізованого з ЄС.

Більше про енергетичну євроінтеграцію читайте у статті ЕП: *Плюс електроінтеграція. Що залишилося зробити для синхронізації енергосистем України та ЄС*

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 23.09.2021

ОГТСУ став учасником «Центрально-європейського водневого коридору»

Ярослава Денькович

Чотири компанії - оператори газотранспортних систем Європи, в тому числі й ТОВ «Оператор ГТС України» (ОГТСУ), об'єднують зусилля для створення водневої магістралі через Центральну Європу, повідомляє ОГТСУ.

Спільна ініціатива «Центральноєвропейський водневий коридор» спрямована на створення водневої «магістралі» у Центральній Європі для транспортування водню з перспективних районів постачання водню в Україні, яка має гарні умови для виробництва «зеленого» водню, через Словаччину і Чехію в райони підвищеного попиту в ЄС.

Водневий коридор також дозволить транспортувати водень з виробничих підприємств до споживачів водню в Чеській Республіці та Словаччині. Серед компаній-учасників – EUSTREAM (компанія-оператор ГТС Словаччини), Оператор ГТС України (ОГТСУ), NET4GAS (компанія-оператор ГТС Чехії) і OGE (провідна компанія-оператор ГТС Німеччини).

В ОГТСУ зазначили, що Словаччина та Чехія експлуатують великий газопровідний коридор, що з'єднує Україну з зонами попиту на водень у Європі. Газотранспортні системи цих країн та Німеччини можуть бути перепрофільовані для транспортування водню.

Очікується також, що Німеччина стане ключовим регіоном попиту на водень в Європі, який імпортуватиме значні обсяги для забезпечення своїх потреб. Організатори проекту вважають, що водневий коридор можна створити за рахунок перепрофільовання існуючої газової інфраструктури у поєднанні з цільовими інвестиціями в нові спеціалізовані водневі трубопроводи та компресорні станції. Це дозволить забезпечити транспортування водню на великі відстані за доступною ціною.

Організатори вже приступили до вивчення можливості технічної реалізації створення Центрально-Європейського водневого коридору для транспортування чистого водню в обсязі до 120 ГВт·год на день. Нагадаємо, Нафтогаз і німецька RWE уклали меморандум про співпрацю в секторі водневої економіки.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – DW, 23.09.2021 «[Паливо майбутнього – «зелений» водень: Німеччина інвестує мільярди](#)», Інза Вреде, Валерій Сааков.

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 23.09.2021

Україну та Німеччину може з'єднати водневий коридор

Чотири європейські компанії газової інфраструктури об'єднують зусилля для створення водневої магістралі через Центральну Європу – він з'єднає Україну з Німеччиною через Чехію та Словаччину.

Про це повідомила пресслужба Оператора газотранспортних систем України.

Магістраль створюється "для транспортування водню з перспективних районів постачання в Україні, яка має гарні умови для виробництва зеленого водню". Вона пройде через Словаччину і Чехію в райони підвищеного попиту в ЄС.

Серед компаній-учасників – EUSTREAM (компанія-оператор ГТС Словаччини), Оператор ГТС України (ОГТСУ), NET4GAS (компанія-оператор ГТС Чехії) і OGE (провідна компанія-оператор ГТС Німеччини).

"Водень, ймовірно, відіграватиме значну роль до 2050 року, коли європейська економіка, як очікується, досягне вуглецевої нейтральності", – зауважив **Павел Станчак**, заступник гендиректора з розвитку та трансформації ОГТСУ.

Словаччина та Чеська Республіка експлуатують великий газопровідний коридор, що з'єднує Україну з зонами попиту на водень в Європі, повідомляє оператор.

Газотранспортні системи Словаччини, Чехії та Німеччини можуть бути перепрофільовані для транспортування водню. Очікується, що саме Німеччина стане ключовим регіоном попиту на водень в Європі, який імпортуватиме значні обсяги для забезпечення потреб.

Водневий коридор може бути створений частково завдяки перепрофільюванню наявної газової інфраструктури у поєднанні з цільовими інвестиціями в нові водневі трубопроводи та компресорні станції. Це дозволить транспортувати водень за доступною ціною.

Організатори вже почали вивчати можливості технічної реалізації водневого коридору для транспортування чистого водню обсягом до 120 ГВт-год на день.

Перші результати щодо перевірки можливостей здійснення, потужностей і вартості транспортування водню стануть доступними вже наступного року, зазначив Андреас Рау, керуючий директор NET4GAS.

Нагадуємо:

Рада нацбезпеки доручила урядові розглянути можливість створення нового водневого продуктопроводу Україна – ЄС та оцінити залучення інвестицій для цього.

У Держенергоефективності повідомили, що, відповідно до цілей Енергетичної стратегії України на період до 2035 року щодо встановлення потужностей ВЕС та СЕС, середньорічне виробництво "зеленого" водню може скласти 5,5 млрд нм3.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 24.09.2021

Україна має увійти у топ-5 країн Європи з найбільшою часткою чистої енергії до 2035 року - Герман Галущенко

23 вересня у Варшаві міністр енергетики України **Герман Галущенко** взяв участь у засіданні **Партнерства для трансатлантичної співпраці з питань енергетики та клімату (Р-ТЕСС)** і разом з представниками понад 20 європейських держав висловив підтримку Заяви про принципи Партнерства.

Партнерство спрямоване на спільну протидію кліматичним змінам, зміцнення енергетичної безпеки регіону, розвиток стійких, надійних, декарбонізованих енергетичних систем у державах-учасниках Р-ТЕСС.

«Посилення енергетичної безпеки та ефективне подолання зміни клімату – спільні цілі для України та Європи. Розраховуємо, що до 2035 року Україна увійде у топ-5 країн Європи з найбільшою часткою чистої енергії», - зазначив Герман Галущенко.

На полях Р-ТЕСС Герман Галущенко також провів низку двосторонніх зустрічей високого рівня із представниками всіх європейських країн-сусідів України, а також делегаціями Європейської комісії та Сполучених Штатів Америки.

«Лише солідарність держав європейського регіону перед викликами сьогодення є запорукою енергетичної і геополітичної безпеки», – зазначив Герман Галущенко.

Міністр зауважив, що інтеграція українського та європейського енергоринків – це взаємовигідний процес, який сприятиме диверсифікації маршрутів постачання електроенергії, збільшить гнучкість та стійкість енергетичної системи Європи та сприятиме її декарбонізації.

[Джерело](#)

УНН, 24.09.2021

До об'єднаної енергетичної системи в найближчому майбутньому планують приєднати Бурштинський енергоострів - ЗМІ

Бурштинський енергоострів найближчим часом можуть фізично приєднати до об'єднаної енергетичної системи України.

"Це логічний крок для енергосистеми країни і особливо - для споживачів в Закарпатській області. Особливо з огляду на нещодавні проблеми на Бурштинській ТЕС, яка належить ДТЕК, де через аварію електроенергією регіон забезпечувала Словаччина, а не Україна", - йдеться в публікації.

Як повідомляється, Бурштинський енергоострів набагато сильніше інтегрований в європейську енергосистему, ніж в ОЕС України. В цьому була зацікавлена компанія ДТЕК, яка фактично була енергетичним монополістом в регіоні.

"Зараз компанія Ахметова буде протидіяти цьому кейсу з приєднанням. ДТЕК не вигідно, щоб розстановка сил в регіоні змінилася і сюди прийшли конкуренти, які почнуть демпінгувати ринок", - наголошується в публікації.

[Джерело](#)

УНН, 28.09.2021

Кулеба про газову угоду Будапешта з "Газпромом": Україна розуміє, що виключення її зі схеми транзиту було вимогою РФ

Київ розуміє, що питання виключення України зі схеми транзиту газу було вимогою РФ, і Угорщина на цю вимогу пристала. Про це заявив міністр закордонних справ України, передає кореспондент УНН.

Цитата: *“Я не хочу, щоб у цій ситуації ми керувалися емоціями. Ми або наші угорські партнери. Ми ж не заперечуємо право Угорщини укласти угоди з "Газпромом". Але ми чітко бачимо, що економічно Угорщина могла б укласти не менш економічно вигідний контракт, який би включав транзит через Україну. Ми розуміємо, що питання виключення України зі схеми транзиту було вимогою РФ, Угорщина на цю вимогу пристала. Це не відповідає нашим інтересам, а ми свої інтереси захищаємо. От і вся історія”*, — сказав міністр.

Деталі

Дипломат закликав угорських партнерів зараз не розкручувати емоції.

“Вони дуже часто говорять різні речі про Україну, які нам не подобаються, але ми не реагуємо на них емоційно”, — зауважив **Кулеба**.

Він також нагадав, що Україна має намір звернутись до Єврокомісії з цього приводу.

“Важливо зрозуміти, яким чином ця угода впливає на енергетичну безпеку Європейського Союзу загалом”, — додав міністр.

Контекст

Угорщина підписала довгостроковий контракт з російською компанією “Газпром” на постачання газу в обхід України.

В Україні заявили, що таким рішенням здивовані і розчаровані. МЗС України повідомило, що ініціювало перенесення засідання Спільної міжурядової українсько-угорської комісії з питань економічного співробітництва на більш пізній термін. Українська сторона також звернеться до Єврокомісії з надання оцінки відповідності нового угорсько-російської газової угоди з європейським законодавством у сфері енергетики.

Угорщина жорстко відреагувала на критику офіційного Києва через довгостроковий контракт з російською компанією “Газпром”. Міністр закордонних справ Угорщини **Петер Сійярто** заявив, що Україна втручається у внутрішні справи держави.

Сторони обмінялися викликами послів одна одної у зовнішньополітичні відомства.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Дзеркало тижня, 28.09.2021 [«У Кремлі заявили, що готові обговорювати прямі закупівлі газу Україною»](#).

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 28.09.2021

Держенергоефективності та Посольство Великобританії в Україні продовжують співпрацю у розвитку зеленого фінансування

Держенергоефективності та Посольство Великобританії в Україні продовжують співпрацю у розвитку зеленого фінансування. Про це йшлося на

зустрічі Голови Держенергоефективності Валерія Безуса із представниками Посольства Великобританії в Україні.

«Зелене фінансування – необхідний інструмент для розвитку низьковуглецевої економіки. Цей напрям є, безумовно, актуальний для обох країн. Тож ми маємо унікальну нагоду співпрацювати у цій сфері із однією з економічно сильних країн світу – Великобританією», - повідомив **Валерій Безус**.

Окресливши роботу над впровадженням зелених облігацій, Голова наголосив, що вбачає Держенергоефективності головним офісом для надання підтримки емітентам, особливо муніципалітетам, під час підготовки якісних проектів та їх супроводу.

Сторони детально обговорили законодавче підґрунтя для введення в обіг зелених облігацій в Україні, заплановані кроки Держенергоефективності у цьому напрямі, а також можливі напрями партнерства, зокрема:

- підготовку пілотних проектів з випуску зелених облігацій різними категоріями емітентів;
- розробку керівництв для емітентів зелених облігацій;
- підготовчу роботу для створення веб-платформи з відбору та верифікації «зеленості» проектів.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему – Урядовий портал, 27.09.2021 «Держенергоефективності та ЄБРР обговорили шляхи розвитку ринку зелених облігацій в Україні».](#)

МІНЕНЕРГО, 29.09.2021

Використання газопроводів в обхід України загрожує енергобезпеці Європи - Герман Галущенко

Під час візиту до Брюсселя 28 вересня відбулися зустрічі міністра енергетики України **Германа Галущенка** з віцепрезидентом Єврокомісії **Марошем Шефчовичем**, Єврокомісаром з питань енергетики **Кадрі Сімсон**.

На порядку денному зустрічей були питання енергетичної безпеки ЄС і України, а також синхронізація української енергосистеми з європейською енергосистемою ENTSO-E. Але саме питання енергобезпеки регіону виходить на перший план на фоні стрімкого зростання цін на газ у Європі та дефіциту цього енергоресурсу.

На обох зустрічах сторони обговорювали ситуацію на газовому ринку ЄС у зв'язку із «Північним потоком-2». А також вплив Турецького потоку в його Балканській частині (Сербія, Угорщина) на ринок і можливе порушення принципів конкуренції у зв'язку із нещодавнім підписанням угорсько-російської газової угоди.

«Лише застосування Третього енергопакету до всіх газопроводів у всіх європейських країнах здатне забезпечити енергетичну безпеку Європи і України. Необхідно, щоб усі діяли в рівних умовах і не зловживали домінуючим становищем. Очікуємо, що Єврокомісія приділить цьому питанню належну увагу. Транзит газу територією України важливий для енергобезпеки всього регіону, тому маємо працювати над спільними рішеннями для його збереження», - зазначив Герман Галущенко.

Також сторони обговорили готовність залучення експертів Єврокомісії до проведення стрес-тестів і моделювання ситуацій із постачанням газу до Європи цієї зими. А також залучення європейських аналітичних центрів для вироблення спільних ефективних рішень на ринку газу.

В контексті зміцнення енергетичної безпеки сторони також обговорили інтеграцію енергетичних ринків України і Європи, яка, зокрема, сприятиме підвищенню стабільності роботи європейської енергосистеми.

«Синхронізація української енергетичної системи з ENTSO-E – це надважливий етап на шляху інтеграції в європейський енергетичний ринок. І Україна вже має політичну підтримку з боку Єврокомісії», - наголосив Герман Галущенко.

Єврокомісія готова підвищити рівень групи стратегічного енергетичного діалогу з Україною, щоб зробити процес вирішення стратегічно важливих питань більш швидким та ефективним.

Також в рамках візиту Герман Галущенко провів зустріч з депутатами Європейського Парламенту **Пятрасом Ауштрявічюсом** та **Віолою фон Крамон-Таубадель**, з якими обговорив питання енергобезпеки європейського регіону та інтеграцію українського та європейського енергоринків.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – «Голос України», 30.09.2021 [«Газпром» провокує енергетичну кризу»](#).

МІНЕНЕРГО, 28.09.2021

В ENTSO-E високо оцінюють прогрес України у підготовці до синхронізації

Сьогодні в рамках робочого візиту до Брюсселю відбулася зустріч міністра енергетики України **Германа Галущенка** з Генеральним Секретарем ENTSO-E **Сонею Твохиг** та Головою Правління ENTSO-E **Іоакімом Ванзетта**.

Герман Галущенко поінформував європейську сторону про інтенсивність робіт з підготовки до синхронізації української енергосистеми з європейською енергосистемою ENTSO-E.

Керівництво ENTSO-E висловило підтримку українській стороні на шляху до синхронізації із європейською енергосистемою. Також сторони погодили подальші кроки щодо підготовки до синхронізації.

«Технічна синхронізація енергосистем України і Європи – це головний етап інтеграції наших енергетичних ринків. Тому позитивна оцінка прогресу України дуже важлива на цьому етапі підготовки. Вдячний за підтримку нашим європейським партнерам», - зазначив Герман Галущенко.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 30.09.2021

Керівництво Енергоатома обговорило з представниками Electricité de France можливі напрямки співпраці

29 вересня 2021 року відбулася зустріч керівництва ДП «НАЕК «Енергоатом» з представниками Electricité de France (EDF). Сторони обговорили низку важливих питань, що представляють спільний інтерес, зокрема, щодо

співробітництва в контексті підписаних угод з питань переробки відпрацьованого ядерного палива та впровадження маневрених режимів роботи АЕС.

Керівник Енергоатома Петро Котін зазначив, що для України, як і для Франції, атомна енергетика відіграє надзвичайно важливу роль, оскільки живить економіки обох країн. НАЕК «Енергоатом» як експлуатуюча організація АЕС займає друге місце в Європі після французької EDF за часткою атомної енергії в національному енергобалансі (понад 54%).

Серед пріоритетів у міжнародній співпраці мета НАЕК – постійно нарощувати співробітництво з нашими партнерами з Європейських країн, зокрема з французькими компаніями.

Своєю чергою **старший віце-президент з нових ядерних проектів та інжинірингу EDF Вакіс Рамані** висловив зацікавленість французької сторони у розвитку атомної енергетики та реалізації спільних проектів з українськими атомниками.

Напередодні в рамках підготовки зустрічі з представниками EDF керівництво НАЕК зустрілося з французькими дипломатами. **Радник з питань ядерної політики регіональної економічної служби в країнах СНД посольства Франції в Україні Олександр Горбачов** відзначив прагматичний підхід керівництва Енергоатома до вирішення стратегічних питань. Він висловив велику зацікавленість французької сторони у співробітництві з українськими атомниками та підкреслив важливість поглиблення діалогу між двома країнами.

[Джерело](#)

♦ *Кадрова політика*

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 18.09.2021

**Троє незалежних членів наглядової ради
і два члена правління йдуть з Нафтогазу**

Їх рішення були озвучені ще два тижні тому

Троє незалежних членів наглядової ради НАК "Нафтогаз" - **Лескуа Бруно Жан Гастон, Людо Ван дер Хейден і Споттїсвуд Клер Мері Джоан**, а також два члени правління компанії - **Отто Ватерландер і Петер Стефанус ван Дріл** вирішили залишити компанію, пише ЕП з посиланням на джерела в компанії.

Члени наглядової ради озвучили свої наміри ще 7 вересня. Відповідно до закону, вони повинні були продовжити виконувати свої обов'язки ще два тижні - до 21 вересня. Таким чином, термін дії їх повноважень закінчується сьогодні.

Відзначається, що Отто Ватерландер написав листа наглядовій раді компанії, в якому зазначив, що більше не може працювати ефективно.

"Я проінформував наглядову раду, що в такій ситуації потрібно ефективне рішення. Я розумію, що наглядова рада намагалася відсторонити **Юрія Вітренка** з посади голови правління, але він цього не зміг зробити. Відповідно, щоб вирішити ситуацію, можливим рішенням стане моє звільнення", - зазначив Ватерландер.

Сполучені Штати Америки закликають до об'єднання зусиль для поновлення складу наглядової ради та топ-менеджменту НАК «Нафтогаз України» у зв'язку з кризою, в якій опинилася компанія. Позицію Вашингтона озвучила заступник державного секретаря США **Вікторія Нуланд** на конференції YES Brainstorming у Києві.

Голова наглядової ради «Нафтогазу» **Клер Споттїсвуд** і члени наглядової ради **Бруно Лескуа і Людо Ван дер Хейден** подали у відставку на тлі конфлікту з головою правління **Юрієм Вітренком**.

На початку червня голова НАЗК **Олександр Новіков** видав припис, в якому йдеться, що розпорядження Кабінету міністрів про призначення **Юрія Вітренка** керівником правління НАК «Нафтогаз України» і контракт з ним мають бути скасовані як неза-конні. За три дні прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** оскаржив розпорядження в ОАСК.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 28.09.2021

"В.о." членів правління Нафтогазу за день стали постійними – рішення уряду

Уряд на наступний день після призначення чотирьох виконуючих обов'язки членів правління НАК "Нафтогаз" схвалив їх на ці посади без приставки "в.о." до прийняття новим складом наглядової ради рішень щодо правління.

Про це йдеться у рішенні уряду від 28 вересня.

27 вересня Кабмін призначив виконуючих обов'язки членів правління НАК "Нафтогаз". Ними стали **Маврікій Калугін** (радник голови НАКу з питань видобутку), **Владислав Воловик** (радник голови правління НГ), **Олена Бойченко** (директорка з управління персоналом та соціалістики Нафтогазу) та **Роман Чумак** (керівник казначейства Нафтогазу).

Своїм рішенням 28 вересня уряд призначив їх на ці посади без приставки "в.о.". "Тимчасово, на період до прийняття новим складом наглядової ради АТ "НАК "Нафтогаз України" рішень щодо формування правління зазначеного

товариства, але не пізніше ніж 28 грудня 2021 року", – йдеться у розпорядженні.

Нагадуємо: 27 вересня уряд призначив виконуючих обов'язки членів правління НАК "Нафтогаз", Кабмін до призначення наглядової ради виконуватиме її повноваження.

Раніше ЕП з посиланням на власні джерела повідомила, що Кабінет Міністрів 27 вересня звільнив трьох членів наглядової ради НАК "Нафтогаз". Це дозволило уряду набутти повноважень наглядової ради і призначити чотирьох нових членів правління.

Перед тим КМУ звільнив двох членів правління НАКу: Теслюка та Перелому.

Декілька тижнів тому стало відомо, що три незалежні члени Наглядової ради НАК "Нафтогаз" та два члени правління компанії залишають свої посади.

Прем'єр Денис Шмигаль 7 вересня повідомив, що надав доручення першому віце-прем'єру - міністру економіки Олексію Любченку протягом тижня забезпечити оголошення конкурсу щодо відбору 4 незалежних членів наглядової ради "Нафтогазу".

[Джерело](#)

ЛІГА.БИЗНЕС, 28.09.2021

Революція в Нафтогазі завершена.

Хто опинився в команді Вітренка і до чого тут Банкова

Богдан Заика

27 вересня Кабінет міністрів перейняв на себе функції наглядової ради Нафтогазу. Це тимчасове рішення, але воно вигідне Юрію Вітренку

Кабінет міністрів поставив крапку в корпоративному конфлікті всередині НАК Нафтогаз України. Уряд перебрав на себе функції наглядової ради Нафтогазу, яка втратила кворум на початку вересня після відставки трьох із шести членів.

"Повноваження всіх (що залишилися. – *Ред.*) членів наглядової ради припинені, всі важливі для компанії рішення прийматимуть акціонер (Кабінет міністрів. – *Ред.*) і нове керівництво", – написала 27 вересня в Facebook вже колишня членкиня наглядової ради Нафтогазу **Юлія Ковалів**.

Далі розглянуто:

- Що відбувається в Нафтогазі і кого Кабінет міністрів завів до керівництва держкомпанії?
- (Поза)планове рішення
- Свої люди
- Що буде далі?

"Ключові повноваження наглядової ради Нафтогазу тепер належать Банковій. А це означає, що будь-який новий склад наглядової ради буде тільки імітувати її діяльність і разом із повноваженнями до Банкової перейшла відповідальність за всі результати діяльності найбільшої державної компанії України", – вважає він.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

♦ *Різне. Цікаве*

ЛІГА.БИЗНЕС, 20.09.2021

Водна логістика. Через шлюз Дніпра вперше пройшов караван із барж та буксира

На Дніпровському каскаді, 17 вересня відбулося перше шлюзування караванів — двох барж та одного буксира. Про це інформує пресслужба Мінінфраструктури.

"Уперше в історії був прошлюзований караван довжиною 235 м і шириною 17 м, при тому, що робочий розмір шлюзової камери 260 м, а ширина — 18 м. Це важливий крок на шляху поліпшення річкової логістики та підвищення конкурентоспроможності річкового транспорту", – йдеться в повідомленні.

Шлюзування найбільшим барже-буксирним "потягом" на Каховському шлюзі виконало ТОВ "Грейн-траншипмент".

За орієнтовними розрахунками, зекономлений час, а саме 8 годин, дозволить судновласнику зробити до 10 рейсів щорічно і додатково перевозити до 100 тисяч тонн за навігацію. У планах — продовження тестувань до кінця навігації 2021 року.

У 2020 році на модернізацію шлюзів були спрямовані 86,2 млн грн, згідно із проєктом держбюджету на 2022 рік хочуть виділити – до 600 млн грн.

У рамках тестування збирається інформація для проведення аналізу і внесення необхідних змін у Правила шлюзування. Йдеться зокрема про відеореєстрацію та фіксацію усіх факторів, що можуть впливати на безпеку шлюзування баржо-буксирних караванів різних типів на кожному конкретному шлюзі.

За підрахунками попереднього уряду Олексія Гончарука, реформа внутрішнього водного транспорту і залізниці здатна забезпечити прискорення зростання ВВП України на 3% щорічно. У Кабміні також пропонували відмовитися від річкового й інших зборів, щоб стимулювати розвиток цієї галузі.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 20.09.2021

НЕК «Укренерго» перейшла в управління Міненерго

Ярослава Денькович

Міністерство енергетики отримало статус керуючого рахунком у цінних паперах НЕК «Укренерго», повідомило Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (SMIDA) в понеділок із посиланням на реєстр власників цінних паперів від 16 вересня, передає «Інтерфакс-Україна».

Відповідно до реєстру, власником 100% акцій Укренерго стала держава в особі Міненерго. У повідомленні SMIDA зазначається, що Міненерго на виконання розпорядження уряду України №833-р від 28 липня 2021 року вжило заходів, пов'язаних із внесенням відомства як керуючого рахунком у цінних паперах НЕК, переданих йому в управління.

Як повідомлялося, зазначеним розпорядженням Кабміну погоджено пропозицію Міністерства економіки про передання повноважень з управління корпоративними правами НЕК від Міністерства фінансів до Міненерго.

Крім того, Міненерго отримало повноваження з управління корпоративними правами, що належать державі в статутному капіталі АТ «Магістральні газопроводи України», і функції з управління єдиним майновим комплексом держпідприємства «Оператор ринку».

«Оскільки міністерство формує політику в галузі енергетики, передання цих повноважень сприятиме підвищенню ефективності роботи об'єднаної енергетичної системи, інтеграції українського в європейський енергетичний ринок», – наголосили в міністерстві. Нагадаємо, в Міненерго повідомили, що енергосистема України готова до роботи в ізольованому режимі.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 23.09.2021

Олексій Кураков: Міненерго звернулося до ВРУ щодо виділення 2,1 млрд грн на зарплати шахтарям

Заступник міністра енергетики Олексій Кураков взяв участь у Пленумі ЦК профспілки працівників вугільної промисловості.

«Своєчасна виплата заробітної плати і соціальний захист шахтарів мають бути забезпечені повністю. Якщо депутати підтримають пропозицію Міненерго та проголосують за такі законодавчі зміни, то ми зможемо завершити 2021 рік без поточних боргів», – наголосив заступник міністра.

Для виплат зарплати шахтарям у 2021 році і повного погашення цьогорічної заборгованості необхідно 2,1 млрд грн. Міненерго звернулося листом до профільного комітету Верховної Ради з пропозиціями щодо внесення відповідних змін до Державного бюджету 2021 року.

[Джерело](#)

ЛІГА.БИЗНЕС, 23.09.2021

Турбоатом офіційно змінив назву перед злиттям з Електроважмашем

АТ "Турбоатом" перейменований в АТ "Українські енергетичні машини" (УЕМ) без зміни юридичної особи відповідно до рішення, прийнятого на позачергових загальних зборах підприємства 27 серпня. Про це повідомляє пресслужба компанії.

"Компанія працює в звичайному режимі, під головуванням генерального директора АТ "Українські енергетичні машини" Віктора Суботіна, склад дирекції та трудового колективу залишається без будь-яких змін", – йдеться в повідомленні.

Згідно з повідомленням Фонду держмайна (ФДМ), 28 вересня відбудуться дистанційні позачергові збори акціонерів Турбоатому, на яких планується затвердити договір про приєднання до підприємства заводу Електроважмаш.

Всього в порядку денному зборів 17 питань, зокрема і про затвердження умов конвертації акцій Електроважмашу в акції УЕМ.

На 5 жовтня заплановано ще одні збори акціонерів, де будуть розглянуті тільки два питання: прийняття нової редакції статуту та затвердження складу дирекції компанії після завершення процедури об'єднання.

Про об'єднання Турбоатому та Електроважмашу повідомив ФДМ наприкінці липня. Між двома підприємствами, розташованими в Харкові, існує виробниче партнерство.

Електроважмаш знаходиться в 100% державної власності. Підприємство виробляє турбогенератори, гідрогенератори, великі електричні машини і устаткування для міського та залізничного електротранспорту. Постачає продукцію до понад 40 країн. Збиток компанії за січень-вересень 2020 року – 361 млн грн.

Турбоатом – єдиний в Україні виробник турбінного устаткування для гідро-, теплових і атомних електростанцій.

ФДМ володіє 75,22% Турбоатома. Найбільшим міноритарним акціонером підприємства (15,34%) є венчурний інвестфонд Сьомий під управлінням КУА Сварог Ессет Менеджмент, пов'язаної з Костянтином Григоришиним. Ще 5,598% акцій належить зареєстрованій на Кіпрі Viscone Ltd., афілійованій із російським холдингом "Силовые машины" (фактичний власник Олексій Мордашов).

2 квітня 2021 року Кабмін схвалив перетворення ДП "Електроважмаш" в акціонерне товариство в процесі приватизації. 27 липня ФДМ оголосив, що скликає позачергові збори акціонерів Турбоатома, на які виноситься питання про приєднання до підприємства держкомпанії Електроважмаш. 30 квітня Кабмін схвалив злиття двох підприємств.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 23.09.2021

Укренерго, Укрпошта та АМПУ очолили рейтинг найпрозоріших держпідприємств

Укренерго, Укрпошта і Адміністрація морських портів України потрапили до трійки найпрозоріших державних підприємств України. Про це заявила молодша експертка з економічних питань Міжнародного центру перспективних досліджень (МЦПД) **Юлія Проценко**, передає Укрінформ.

Всього було проаналізовано 50 найбільших українських державних компаній. Прозорість підприємств визначалася за 60 критеріями, які були розділені на 6 груп: прозорість і доступ до інформації, економічні показники, державні закупівлі та власність, кадрова політика, етика і конфлікт інтересів, гранти та благодійна політика.

Рейтинг найпрозоріших держпідприємств очолила Національна енергетична компанія Укренерго – прозорість 82%, друге місце за Укрпоштою (78%), третє – Адміністрація морських портів України (74%).

"Найпрозорішими в Україні є підприємства з постачання газу, нафти та електроенергії. Також сюди можна віднести і транспортні компанії", – додала Юлія Проценко.

Що стосується антирейтингу, то на першому місці з кінця виявилася Державна акціонерна компанія Хліб України з прозорістю 0%, Дирекція з будівництва об'єктів (5%) і Укрмедпроектбуд (7%).

В ході дослідження з'ясувалося, що 4 з 50 важливих державних підприємств не мають свого веб-сайту, 18 підприємств не змогли відповісти на запит про публічну інформацію, і тільки 17 компаній надали дані про зарплати і премії керівникам, дирекції та наглядовій раді.

Дослідження проводилося в рамках ініціативи Зміцнення демократичної стійкості ключових державних інститутів в Україні, яка здійснюється

Міжнародним центром перспективних досліджень (МЦПД) у партнерстві з Інститутом економічних і соціальних реформ в Словаччині (ІНЕКО).

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 23.09.2021

П'ять державних ТЕЦ та ТЕС увійдуть до Нафтогазу наступного року

Ярослава Денькович

П'ять державних теплоелектростанцій та централей увійдуть до статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» до 1 травня 2022 року, передає «Економічна правда». Відповідне протокольне доручення озвучив міністр Кабінету Міністрів **Олег Немчінов** на засіданні 22 вересня. Доручення надано Міністерству економіки спільно з Фондом державного майна та НАК «Нафтогаз». Йдеться про Херсонську та Дніпровську ТЕС, а також Криворізьку, Одеську, Миколаївську ТЕЦ та ДП Северодонецька ТЕЦ.

«Внести проект рішення Кабінету Міністрів щодо передачі НАК "Нафтогаз" пакетів акцій цих акціонерних товариств та АТ на базі держпідприємства», – повідомив Немчінов.

Нагадаємо, Кабмін зобов'яже Нафтогаз допустити держаудитслужбу до перевірки діяльності компанії в 2017-2021 рр. Раніше повідомлялося, що Нафтогаз модернізує передані йому держТЕЦ з урахуванням сучасних біотехнологій.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 24.09.2021

У Верховній Раді створено міжфракційне депутатське об'єднання «Енергоефективна Україна»

Об'єднанню належить “розблокувати процес реального руху та позитивних змін в Україні у напрямку енергоефективності”.

Про це 23 вересня на своїй сторінці в соцмережі Facebook повідомив народний депутат фракції «Слуга народу» **Микола Тищенко**.

“Сьогодні на брифінгу ми з колегами народними депутатами **Олексієм Кучеренко, Євгеном Пивоваровим, Анатолієм Костюхом** та за участі Голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України **Валерія Безуса** презентували перше в Україні міжфракційне об'єднання «Енергоефективна Україна». Це доказ того, що стратегічно важливі питання повинні бути поза політикою” – написав нардеп.

Він також впевнений, що наразі у світі існує тенденція, що саме підвищення рівня енергоефективності стане ключем до розв'язання багатьох суспільних проблем – від великої вартості комунальних послуг, до підвищення конкурентоспроможності та зростання національної економіки.

“Досить довгий час політики спекулювали питанням енергоносіїв. Але ж всім добре відомо, що ціноутворення залежить від собівартості продукції. Досить пустих обіцянок, що енергоресурси будуть купуватися за безцінь. Настав час реального вирішення існуючих проблем. Упевнений, що нам з командою вистачить сил та насаги розблокувати процес реального руху та позитивних змін в Україні у напрямку енергоефективності”, – підкреслив Микола Тищенко

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 29.09.2021

Масове відключення електрики в Китаї. Країна сповільнить темпи економічного зростання

Майже половина китайської промисловості зазнала складностей через брак енергії.

До 44% виробничих потужностей країни у тій чи іншій мірі відчули нестачу електроенергії.

Китайська економіка, що є другою за розмірами у світі, цього року зросте на 7,8%, хоча раніше їй прогнозували зростання на рівні 8,2%. Зниження темпів зростання відбудеться через нестачу енергії, з якою стикнулася країна. Про це повідомляє ВВС.

За даними видання, яке посилається на інвестиційний банківський гігант Goldman Sachs, серйозне скорочення промислового виробництва у Китаї було спричинене відключеннями електроенергії, які тією чи іншою мірою торкнулися 44% обсягу промислової діяльності Китаю. Раніше Японський фінансовий гігант Nomura, інвестиційний банк з Волл-стріт Morgan Stanley та China International Capital Corporation також або знизили свої прогнози економічного зростання для Китаю, або попередили про уповільнення зростання через перебої в подачі електроенергії.

Брак електроенергії, спричинений екологічним контролем, обмеженнями поставок та різким зростанням цін, спочатку зачепив виробників по всій країні, багато з яких мусили обмежити або зупинити виробництво в останні тижні.

Пізніше нестача електроенергії поширилася на деякі житлові будинки, а мешканці північного сходу Китаю зіткнулися з неоголошеним відключенням електрики в останні кілька днів.

Наразі китайська економіка намагається впоратися з впливом нових жорстких реалій на деякі з найбільших галузей економіки країни, такі як сектор нерухомості та технологічні компанії.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОБИЗНЕС, 30.09.2021

Переход в никуда

Олег Бакулин, юрист

Украинские законодатели могут лишить Украину газового транзита без помощи русских и немцев.

Мучивший всю прогрессивную часть человечества вопрос, как лучше транспортировать газ через Nord stream–2 или через Украину, кажется, близок к разрешению. Зарегистрированный 9 сентября 2021 г. в Верховной Раде законопроект №6013 потенциально лишает Украину транзита газа не только в далекой перспективе, а и в самом ближайшем времени...

P.S. Все описанные трансформации по мотивам законопроекта №6013 относительно государственных предприятий касаются и коммунального сектора экономики. Поэтому не нужно удивляться, если старорежимная районная поликлиника рядом с домом, именуемая сегодня коммунальным предприятием, после принятия предлагаемых законопроектом изменений, превратится в ООО "Ромашка" в арендованном помещении, с возложением на пациентов

дополнительных затрат на арендную плату, и независимым наблюдательным советом из лучших представителей отставных импортных докторов, официально именуемых нерезидентами Украины.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за [ПОСИЛАННЯМ](#).

MIND, 30.09.2021

Антимонопольний комітет дозволив «Нафтогазу» взяти під контроль «Донецькоблгаз»

Концентрація відбувається відповідно до розпорядження Кабміну

Антимонопольний комітет (АМКУ) дозволив НАК «Нафтогаз України» набути контроль над ПАТ «Донецькоблгаз». НАК отримає в управління акції, які забезпечать їй понад 50% голосів у вищому органі управління «Донецькоблгазу». Про це повідомляє пресслужба АМКУ.

В АМКУ нагадали, що 15 вересня Кабінет міністрів передав в управління НАК «Нафтогаз України» 49,9% акцій «Донецькоблгазу», на які накладено арешт у кримінальному провадженні. Рішення ухвалили **«з метою запобігання ризику виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру, оскільки є ризик, що не буде забезпечено безаварійну експлуатацію газорозподільних систем як об'єктів підвищеної небезпеки»**.

«Донецькоблгаз», зазначили в Комітеті, є суб'єктом природної монополії відповідно до Закону України «Про природні монополії».

«Як до концентрації, так і після її здійснення, залучений ринок перебуватиме у стані природної монополії, отже не відбувається структурних змін попиту та/або пропозиції на зазначеному ринку у місцях провадження господарської діяльності ПАТ «Донецькоблгаз». Оскільки концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на інших товарних ринках України, АМКУ надав відповідний дозвіл», – йдеться у повідомленні відомства.

Нагадаємо: «Донецькоблгаз» із 6 березня припинив газопостачання на об'єкти ОКП «Донецьктеплокомуненерго». Компанія заявила, що ОКП «Донецьктеплокомуненерго» залишилось без постачальника природного газу через борги перед АТ «НАК «Нафтогаз України».

11 березня секретар Ради національної безпеки та оборони Олексій Данілов за результатами засідання РНБО заявив, що ПАТ «Донецькоблгаз» може бути повернений до державної сфери управління в разі виявлення порушень.

Згодом СБУ розпочала досудове розслідування за фактом вчинення посадовими особами ПАТ «Донецькоблгаз» диверсійних дій, які призвели до відключення 58 котелень у районі проведення Операції Об'єднаних сил.

За даними СБУ, власниками ПАТ «Донецькоблгаз» є іноземні офшорні компанії з ознаками фіктивності, котрі підконтрольні громадянину України, який на даний час перебуває на території Російської Федерації. При цьому згадане акціонерне товариство, як зауважили в спецслужбі, належить до об'єктів, що мають важливе народногосподарське та оборонне значення.

НКРЕКП анулювала ліцензію «Донецькоблгазу».

[Джерело](#)

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віцепрезидент -
Голова Виконкому НТСЕУ   О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<https://www.ntseu.net.ua>